

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Bank Polska S.A.

Opinia niezależnego biegłego rewidenta

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe

**Sprawozdanie Zarządu Jednostki Dominującej
z działalności Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A.**

**Raport uzupełniający opinię z badania
skonsolidowanego sprawozdania finansowego**

Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

Zawartość:

Opinia niezależnego biegłego rewidenta

przygotowana przez PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe

przygotowane przez Grupę Kapitałową Raiffeisen Bank Polska S.A.

Sprawozdanie Zarządu Jednostki Dominującej

z działalności Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A.

przygotowane przez Zarząd Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport uzupełniający opinię z badania

skonsolidowanego sprawozdania finansowego

przygotowany przez PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.

Opinia niezależnego biegłego rewidenta

Dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej Raiffeisen Banku Polska S.A.

Przeprowadziliśmy badanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. (zwanej dalej „Grupą”), w której jednostką dominującą jest Raiffeisen Bank Polska S.A. (zwanej dalej „Jednostką dominującą”) z siedzibą w Warszawie przy ulicy Pięknej 20, obejmującego:

- (a) skonsolidowany bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2008r., który po stronie aktywów oraz kapitału własnego i zobowiązań wykazuje sumę 29.525.813 tys. zł;
- (b) skonsolidowany rachunek zysków i strat za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008r. wykazujący zysk netto w kwocie 360.716 tys. zł;
- (c) skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008r. wykazujące zwiększenie kapitału własnego o kwotę 808.110 tys. zł;
- (d) skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008r. wykazujący wpływy pieniężne netto w kwocie 335.320 tys. zł;
- (e) informację dodatkową o przyjętych zasadach rachunkowości oraz inne informacje objaśniające.

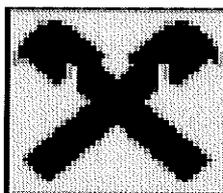
Za sporządzenie zgodnego z obowiązującymi przepisami skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności Grupy odpowiedzialny jest Zarząd Jednostki dominującej. Naszym zadaniem było wyrażenie opinii o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na podstawie przeprowadzonego badania.

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- (a) przepisów rozdziału 7 Ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości („Ustawa” - Dz. U. z 2002r. Nr 76 poz. 694 z późniejszymi zmianami);
- (b) norm wykonywania zawodu biegłego rewidenta, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce.

Badanie zostało zaplanowane i przeprowadzone tak, aby uzyskać wystarczającą pewność, że skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych błędów i przeoczeń. Badanie obejmowało między innymi sprawdzenie, na podstawie wybranej próby dowodów potwierdzających kwoty i informacje wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Badanie obejmowało również ocenę zasad rachunkowości stosowanych przez Grupę oraz istotnych oszacowań dokonywanych przy sporządzeniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego, a także ogólną ocenę jego prezentacji. Uważamy, że nasze badanie stanowiło wystarczającą podstawę dla wyrażenia opinii.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej

GRUPY KAPITAŁOWEJ RAIFFEISEN BANK POLSKA S.A.

ul. Piękna 20

00 – 549 Warszawa

**Zarząd Jednostki Dominującej przedstawia skonsolidowane sprawozdanie
finansowe za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2008**

Piotr Czarnecki
Piotr Czarnecki
Prezes Zarządu

Ryszard Drużyński
Ryszard Drużyński
Wiceprezes Zarządu

Jan Czeremcha
Jan Czeremcha
Wiceprezes Zarządu

Patrycja Zenik – Rychlik
Patrycja Zenik – Rychlik
Dyrektor Departamentu
Rachunkowości Finansowej i Podatków

Łukasz Januszewski

Członek Zarządu

Piotr Konieczny

Członek Zarządu

Marek Pątuła

Członek Zarządu

13 marca 2009 roku

Spis treści do sprawozdania finansowego

Rachunek zysków i strat.....	4
Bilans	5
Zestawienie zmian w kapitałach własnych	6
Rachunek przepływów pieniężnych	7
Noty do sprawozdania finansowego	9
1. Opis najważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	10
1.1 Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego.....	10
1.2 Zastosowanie nowych standardów oraz zmian do standardów istniejących.....	11
1.3 Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych	15
1.4 Rachunkowość zabezpieczeń i pochodne instrumenty finansowe	15
1.5 Aktywa i zobowiązania finansowe.....	17
1.6 Umowy sprzedaży i odkupu	19
1.7 Utrata wartości aktywów finansowych	20
1.8 Wartości niematerialne	23
1.9 Rzeczowe aktywa trwałe.....	24
1.10 Konsolidacja	25
1.11 Leasing	26
1.12 Środki pieniężne	27
1.13 Rezerwy	27
1.14 Świadczenia pracownicze	27
1.15 Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów.....	27
1.16 Kapitał własny	28
1.17 Przychody i koszty z tytułu odsetek.....	28
1.18 Przychody i koszty z tytułu opłat i prowizji	29
1.19 Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu	29
1.20 Wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających.....	30
1.21 Przychody z tytułu dywidend	30
1.22 Pozostałe przychody i koszty operacyjne	30
1.23 Podatek dochodowy	30
1.24 Udzielone gwarancje finansowe	31
1.25 Data transakcji, data rozliczenia.....	31
1.26 Zmiany zasad prezentacji sprawozdań finansowych	31
1.27 Zmiany w składzie Zarządów Jednostek wchodzących w skład Grupy	32
2. Noty do sprawozdania finansowego	33

2.1	Wynik z tytułu odsetek.....	33
2.2	Wynik z tytułu prowizji i opłat	33
2.3	Wynik dotyczący aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.....	34
2.4	Wynik dotyczący instrumentów finansowych zabezpieczających.....	34
2.5	Wynik dotyczący aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	35
2.6	Wynik dotyczący inwestycyjnych papierów wartościowych	35
2.7	Wynik dotyczący kredytów i pożyczek udzielonych klientom i bankom.....	35
2.8	Wynik dotyczący zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	35
2.9	Pozostałe przychody operacyjne	36
2.10	Pozostałe koszty operacyjne	36
2.11	Wynik z tytułu odpisów aktualizujących wartość należności.....	36
2.12	Ogólne koszty administracyjne	37
2.13	Obciążenie rachunku zysków i strat podatkiem dochodowym	37
2.14	Kasa i środki w Banku Centralnym	38
2.15	Należności od banków	38
2.16	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	39
2.17	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	39
2.18	Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek.....	42
2.19	Inwestycyjne papiery wartościowe	44
2.20	Wartości niematerialne	46
2.21	Rzeczowe aktywa trwale.....	48
2.22	Inne aktywa	50
2.23	Zobowiązania wobec banków	51
2.24	Inne depozyty pochodzące z rynku pieniężnego	51
2.25	Zobowiązania wobec klientów	51
2.26	Zobowiązania podporządkowane	52
2.27	Inne zobowiązania.....	52
2.28	Pozostałe rezerwy	53
2.29	Odroczony podatek dochodowy.....	55
2.30	Kapitały Grupy.....	58
2.31	Pochodne instrumenty finansowe i instrumenty wbudowane	61
2.32	Rachunkowość zabezpieczeń.....	63
2.33	Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	64
2.34	Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych.....	64

2.35	Działalność powiernicza	66
2.36	Zobowiązania pozabilansowe	66
2.37	Aktywa, na których ustanowiono zabezpieczenia	67
2.38	Transakcje z podmiotami powiązаныmi	67
2.39	Przejęcia i zbycia	70
2.40	Sekurytyzacja należności Grupy	70
2.41	Zobowiązania dotyczące leasingu operacyjnego	71
2.42	Zdarzenia po dniu bilansowym	74
2.43	Ważniejsze oszacowania w związku z zastosowaniem zasad rachunkowości	75
3.	Zarządzanie ryzykiem	77
3.1	Charakter i zakres ryzyka związanego z instrumentami finansowymi	77
3.2	Ryzyko kredytowe	80
3.3	Ryzyko rynkowe	102
3.4	Ryzyko walutowe	102
3.5	Ryzyko zmiany stopy procentowej dla przepływów pieniężnych i wartości godziwej	104
3.6	Ryzyko utraty płynności	109
3.7	Zarządzanie ryzykiem operacyjnym	113

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

(w tys. PLN)

		Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia		
		Nota	2008	2007
I.	Przychody z tytułu odsetek	2.1	1 560 150	1 109 693
II.	Koszty odsetek	2.1	-934 017	-556 052
III.	Wynik z tytułu odsetek (I-II)		626 133	553 641
IV.	Przychody z tytułu prowizji i opłat	2.2	295 912	265 312
V.	Koszty z tytułu prowizji i opłat	2.2	-60 649	-48 982
VI.	Wynik z tytułu prowizji i opłat (IV-V)		235 263	216 330
VII.	Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	2.3	470 908	294 351
VIII.	Wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających	2.4	-959	891
IX.	Pozostałe przychody operacyjne	2.9	44 280	19 667
X.	Pozostałe koszty operacyjne	2.10	-22 210	-9 357
XI.	Odpisy netto z tytułu utraty wartości	2.11	-203 054	-81 461
XII.	Ogólne koszty administracyjne	2.12	-693 050	-597 964
XIII.	Zysk brutto		457 311	396 098
XIV.	Podatek dochodowy	2.13	-96 595	-57 387
XV.	Zysk netto		360 716	338 711
XVI.	Zysk przypadający udziałowcom mniejszościowym		25 410	21 924
XVII.	Zysk przypadający akcjonariuszom Banku		335 306	316 787

Skonsolidowany bilans

(w tys. PLN)

		Na dzień 31 grudnia		
Aktywa		Nota	2008	2007
I.	Kasa i środki w Banku Centralnym	2.14	1 886 563	1 508 287
II.	Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom	2.15	547 262	672 875
III.	Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2.16	3 894 381	1 450 381
IV.	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2.17 2.18	21 763 428	16 452 427
V.	Inwestycyjne papiery wartościowe	2.19	582 328	684 209
VI.	Wartości niematerialne	2.20	164 586	133 406
VII.	Rzeczowe aktywa trwałe	2.21	120 124	66 828
VIII.	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2.29	249 343	183 256
IX.	Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		58 321	0
X.	Inne aktywa	2.22	259 477	270 888
Aktywa razem:			29 525 813	21 422 557

Zobowiązania i kapitały własne		Nota	2008	2007
I.	Zobowiązania wobec banków	2.23	7 778 193	5 535 990
II.	Inne depozyty pochodzące z rynku pieniężnego	2.24	39 927	201 486
III.	Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	2.31	2 726 428	690 269
IV.	Zobowiązania wobec klientów	2.25	15 605 601	12 405 132
V.	Inne zobowiązania	2.27	347 633	390 432
VI.	Pozostałe rezerwy	2.28	18 852	39 730
VII.	Zobowiązanie z tytułu bieżącego podatku dochodowego		84 743	44 442
VIII.	Zobowiązania podporządkowane	2.26	407 707	406 457
Zobowiązania razem:			27 009 084	19 713 938
IX.	Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy Banku:		2 296 374	1 606 137
1.	Kapitał zakładowy	2.30	998 018	572 988
2.	Kapitał zapasowy	2.30	272 736	151 218
3.	Kapitał rezerwowy	2.30	683 986	559 391
4.	Niepodzielony wynik finansowy	2.30	341 634	322 540
X.	Kapitał mniejszości		220 355	102 482
XI.	Kapitały własne		2 516 729	1 708 619
Zobowiązania i kapitały własne razem:			29 525 813	21 422 557

Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym

(w tys. PLN)

	Nota	Kapitał zaktadowy	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Niepodzielony wynik finansowy i zysk netto z roku bieżącego	Kapitały mniejszości	Razem
I.		572 988	151 218	559 391	322 540	102 482	1 708 619
1.	2.30	425 030	0	0	0	63 852	488 882
2.	2.30	0	80 880	0	0	32 954	113 834
3.		0	0	0	335 306	25 410	360 716
4.	2.30	0	0	0	-151 972	-5 336	-157 308
5.	2.30	0	0	124 595	-124 595	0	0
6.	2.30	0	40 638	0	-40 638	0	0
7.	2.30	0	0	0	993	993	1 986
II.		998 018	272 736	683 986	341 634	220 355	2 516 729

	Nota	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowo	Niepodzielony wynik finansowy i zysk netto z roku bieżącego	Kapitały mniejszości	Razem
I.	Stan na 1 stycznia 2007 roku	572 988	103 612	407 959	281 949	86 311	1 452 819
1.	Emisja akcji	0	0	0	0	0	0
2.	Zysk netto za rok 2007	0	0	0	316 787	21 924	338 711
3.	Dywidendy wypłacone	0	0	0	-77 158	-5 753	-82 911
4.	Przeniesienie zysku netto na fundusz ogólnego ryzyka bankowego	0	0	151 432	-151 432	0	0
5.	Przeniesienie zysku netto na kapitał zapasowy tworzony ustawowo	0	47 606	0	-47 606	0	0
II.	Stan na 31 grudnia 2007 roku	572 988	151 218	559 391	322 540	102 482	1 708 619

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych - metoda pośrednia

(w tys. PLN)

		Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia		
		Nota	2008	2007
Działalność operacyjna				
I.	Zysk brutto		457 311	396 098
II.	Korekty o pozycje:		763 626	168 373
1.	Amortyzacja	2.12	62 226	52 700
2.	Straty z tytułu trwałej utraty wartości		50 494	11 867
3.	Niezrealizowane różnice kursowe dodatnie / (ujemne)		450 558	-28 476
4.	Zmiana stanu rezerw		-20 878	1 104
5.	Zysk ze zbycia inwestycji oraz składników rzeczowego majątku trwałego		-917	942
6.	Przeniesienie odsetek dotyczących działalności inwestycyjnej i finansowej		222 099	123 924
7.	Pozostałe pozycje niekasowe		44	6 312
III.	Zmiany stanu aktywów i pasywów operacyjnych :		-4 199 253	-2 740 393
1.	Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		-278 548	-570 918
2.	Instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie		40	0
3.	Instrumenty rynku pieniężnego		0	101 629
4.	Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom		130 261	-46 677
5.	Kredyty i pożyczki udzielone klientom		-5 625 317	-3 919 349
6.	Obligacje		-173 785	-54 430
7.	Inne aktywa operacyjne		-15 273	-78 344
8.	Depozyty innych banków		-1 508 730	842 113
9.	Depozyty klientów		3 137 060	1 085 096
10.	Inne pasywa operacyjne		320 135	28 705
11.	Podatek dochodowy zapłacony		-185 096	-128 219
IV.	Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		-2 978 316	-2 175 922
Działalność inwestycyjna				
1.	Wpływy ze zbycia inwestycji		137 717	78 096
2.	Wpływy z tytułu sprzedaży składników rzeczowego majątku trwałego		2 985	8 109
3.	Wydatki z tytułu nabycia inwestycji		0	-38 094
4.	Wydatki z tytułu zakupu składników rzeczowego majątku trwałego		-145 469	-79 646
V.	Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		-4 767	-31 535

Działalność finansowa				
1.	(Spadek) / Wzrost wartości zobowiązań podporządkowanych i długoterminowych kredytów bankowych		3 104 512	672 765
2.	Wpływy z emisji akcji		602 716	0
3.	Dywidendy zapłacone		-157 308	-82 911
4.	Inne wpływy/wydatki finansowe		-231 517	46 440
VI.	Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		3 318 403	636 294
VII.	Zmiana stanu środków pieniężnych netto		335 320	-1 571 164
VIII.	Środki pieniężne na 1 stycznia		2 088 641	3 659 805
IX.	Środki pieniężne na 31 grudnia		2 423 961	2 088 641

	Środki pieniężne zawierają:		2 423 961	2 088 641
	Środki w kasach Banku	2.14	332 057	312 980
	Środki na rachunku bieżącym w NBP	2.14	1 554 506	1 195 307
	Środki na rachunkach Nostro w innych bankach	2.15	62 265	102 171
	Lokaty w innych bankach (do 3 miesięcy)	2.15	419 377	377 975
	Dłużne skarbowe papiery wartościowe (do 3 miesięcy)		55 756	100 208

	Odsetki otrzymane		1 570 357	1 086 879
	Odsetki zapłacone		1 083 447	553 744

Noty do sprawozdania finansowego

Informacje o jednostce dominującej

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało sporządzone za rok obrotowy rozpoczynający się w dniu 1 stycznia 2008 roku, a zakończony 31 grudnia 2008 roku. Wszystkie dane liczbowe zaprezentowano w tys. PLN, o ile nie podano inaczej.

Jednostką sporządzającą jest **Raiffeisen Bank Polska S.A.** z siedzibą w Warszawie 00-549, ul. Piękna 20 wpisany jest do polskiego Krajowego Rejestru Sądowego jako Spółka Akcyjna pod nr KRS 0000014540.

W skład Grupy Kapitałowej poza Bankiem, jako jednostką dominującą wchodzi:

**Raiffeisen Leasing Polska S.A.,
Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o.**

Grupa Kapitałowa prowadzi działalność w zakresie bankowości detalicznej, korporacyjnej oraz działalności inwestycyjnej, leasingowej i faktoringowej na terenie Polski, zatrudniając przeciętnie 2 915 osób w 2007 roku i 3 287 osób w 2008 roku.

Występujące w sprawozdaniu określenia oznaczają odpowiednio:

Bank lub Jednostka Dominująca – Raiffeisen Bank Polska S.A.

Jednostka Zależna – Raiffeisen Leasing Polska S.A.

Grupa – Grupę Kapitałową Raiffeisen Bank Polska S.A.

Grupa RZB – Grupę Kapitałową Raiffeisen Zentralbank Oesterreich AG, w skład której wchodzi między innymi banki kontrolowane przez Raiffeisen International Bank Holding AG i RZB z Europy Środkowej i Wschodniej, oddziały zagraniczne RZB, austriackie instytucje finansowe oraz inne instytucje wspomagające.

Zarząd Jednostki Dominującej dokonał zatwierdzenia sprawozdania finansowego w dniu 13 marca 2009 roku.

1. Opis najważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzaniu niniejszego sprawozdania finansowego przedstawione zostały poniżej. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych okresach w sposób ciągły, o ile nie podano inaczej.

Oświadczenie o zgodności

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) odnośnie sporządzania sprawozdań finansowych, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, stosownie do art.55 ust.6a Ustawy o Rachunkowości.

1.1 Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych polskich (PLN), wszystkie kwoty zaprezentowano w tysiącach PLN.

Sprawozdanie finansowe przygotowane zostało w oparciu o koncepcję kosztu historycznego, oprócz następujących aktywów i pasywów, które są wykazywane w wartości godziwej:

- pochodne instrumenty finansowe,
- aktywa finansowe i pasywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- oraz instrumenty finansowe klasyfikowane jako dostępne do sprzedaży.

Składniki aktywów trwałych oraz grupy do zbycia zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży, wykazywane są w kwocie niższej z ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od Zarządu Jednostki Dominującej dokonania subiektywnych ocen, estymacji i przyjęcia założeń, które wpływają na stosowane zasady rachunkowości, na prezentowane kwoty aktywów i pasywów, oraz przychodów i kosztów. Opis zasad dotyczących szacunków i ocen prezentuje nota 2.43.

Szacunki i założenia dokonywane są w oparciu o dostępne dane historyczne oraz szereg innych czynników, które są uważane za właściwe w danych warunkach.

Wyniki tworzą podstawę do dokonywania szacunków odnośnie wartości bilansowych aktywów i pasywów, których nie da się określić w jednoznaczny sposób na podstawie innych źródeł. Wyniki rzeczywiste mogą się różnić od wartości szacunkowych.

Szacunki i założenia podlegają bieżącym przeglądom. Korekty w szacunkach są rozpoznawane w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku pod warunkiem, że korekta dotyczy tylko tego okresu, w którym dokonano zmiany i okresów przyszłych, jeśli korekta wpływa zarówno na bieżący jak i przyszłe okresy.

1.2 Zastosowanie nowych standardów oraz zmian do standardów istniejących

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa nie zdecydowała, o wcześniejszym zastosowaniu następujących opublikowanych standardów lub interpretacji przed ich datą wejścia w życie:

MSSF 8 „Segmenty operacyjne”

Standard został wydany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 30 listopada 2006 roku i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2009 roku, lub po tej dacie. MSSF 8 zastępuje MSR 14 „Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności”. Standard ten określa nowe wymagania wobec ujawnień informacji dotyczących segmentów działalności, a także informacji dotyczących produktów i usług, obszarów geograficznych, w których prowadzona jest działalność oraz głównych klientów. MSSF 8 wymaga „podejścia zarządczego” do sprawozdawczości o wynikach finansowych segmentów działalności. Zmiana regulacji nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

Zmiana do MSR 23 „Koszty finansowania zewnętrznego”

Zmiana do MSR 23 została opublikowana przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 29 marca 2007 roku i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2009 roku, lub po tej dacie. Zmiana odnosi się do podejścia księgowego dla kosztów finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu składnika aktywów, który wymaga znaczącego okresu czasu niezbędnego do przygotowania go do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży. W ramach tej zmiany usunięto możliwość natychmiastowego rozpoznania tych kosztów w rachunku zysków i strat okresu, w którym je poniesiono. Zgodnie z nowym wymogiem Standardu koszty te powinny być kapitalizowane. Zmiana regulacji nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”

Zmieniony MSR 1 został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 6 września 2007 roku i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2009 roku, lub po tej dacie. Wprowadzone zmiany dotyczą głównie kwestii prezentacyjnych w zakresie zmian kapitałów własnych i miały na celu poprawę jakości użytkowej sprawozdań finansowych w celu analizy i porównania informacji w nich zawartych. Grupa zastosuje zmieniony MSR 1 od 1 stycznia 2009 roku.

MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych”

Zmieniony MSSF 3 został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 10 stycznia 2008 roku i obowiązuje prospektywnie dla połączeń jednostek gospodarczych z datą nabycia przypadającą na 1 lipca 2009 roku, lub po tej dacie. Wprowadzone zmiany zawierają możliwość wyboru ujęcia udziałów mniejszości albo według wartości godziwej, albo ich udziału w wartości godziwej zidentyfikowanych aktywów netto, przeszacowanie dotychczas posiadanych w nabytej jednostce udziałów do wartości godziwej z odniesieniem różnicy do rachunku zysków i strat oraz dodatkowe wytyczne dla zastosowania metody nabycia, w tym traktowanie kosztów transakcji, jako koszt okresu, w którym został on poniesiony. Bank zastosuje zmieniony MSSF 3 od 1 lipca 2009 roku. Zmiana regulacji nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe”

Zmieniony MSR 27 został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 10 stycznia 2008 roku i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 lipca 2009 roku, lub po tej dacie. Standard wymaga, aby efekty transakcji z udziałowcami mniejszościowymi były ujmowane bezpośrednio w kapitale, o ile zachowana jest kontrola nad jednostką przez dotychczasową jednostkę dominującą. Standard również uszczegóławia sposób ujęcia w przypadku utraty kontroli nad jednostką zależną, tzn. wymaga przeszacowania pozostałych udziałów do wartości godziwej i ujęcie różnicy w rachunku zysków i strat. MSR 27 nie został jeszcze zatwierdzony przez Unię Europejską. Zmiana regulacji nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

MSSF 2 „Płatności w formie akcji”

Zmiana do MSSF 2 została opublikowana przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 17 stycznia 2008 roku i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2009 roku, lub po tej dacie. Zmiana do Standardu dotyczy dwóch kwestii: wyjaśnia, że warunkami nabycia uprawnień są tylko warunek świadczenia usługi oraz warunek związany z wynikami operacyjnymi jednostki. Pozostałe cechy programu płatności w formie akcji nie są uznawane, jako warunki nabycia uprawnień. Standard wyjaśnia, że ujęcie księgowo anulowania programu przez jednostkę lub inną stronę transakcji powinno być takie samo. Zmiana regulacji nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: Prezentacja” i MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”

Zmiany do MSR 32 i MSR 1 zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 14 lutego 2008 roku i obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2009 roku, lub po tej dacie. Zmiany odnoszą się do podejścia księgowego dla niektórych instrumentów finansowych, które charakteryzują się podobieństwem do instrumentów kapitałowych, ale są klasyfikowane, jako zobowiązania finansowe. Zgodnie z nowym wymogiem Standardu instrumenty finansowe, takie jak instrumenty finansowe z opcją sprzedaży oraz instrumenty, które nakładają na spółkę obowiązek wypłaty udziału w aktywach netto tylko w przypadku likwidacji spółki, po spełnieniu określonych warunków, są prezentowane, jako kapitał własny. Powyżej opisane zmiany do Standardów nie będą miały wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

Poprawki do MSSF 2008

W 2008 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała „Poprawki do MSSF”, które zmieniają 20 standardów. Poprawki zawierają zmiany w prezentacji, ujmowaniu oraz wycenie oraz zawierają zmiany terminologiczne i edycyjne. Większość zmian będzie obowiązywać dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2009 r. Powyżej opisane zmiany do Standardów nie będą miały wpływu na sprawozdanie finansowe Banku. Grupa zastosuje poprawki do MSSF zgodnie z przepisami przejściowymi.

Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” i MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe”.

Zmiany do MSSF 1 i MSR 27 zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 22 maja 2008 r. i obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2009 r. lub po tej dacie.

Zmiany pozwalają na zastosowanie jako „domniemany koszt” albo wartość godziwą albo wartość bilansową ustaloną według dotychczasowych zasad rachunkowości dla jednostek zależnych, stowarzyszonych oraz współzależnych w jednostkowym sprawozdaniu finansowym. Ponadto wyeliminowano definicję metody kosztowej i zastąpiono zasadą rozpoznania przychodu w związku z otrzymanymi dywidendami w jednostkowym sprawozdaniu finansowym.

Bank stosuje zmiany do MSSF 1 i MSR 27 od 1 lipca 2009 roku. Zmiany do Standardów nie będą miały wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

Zmiany do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” – „Kryteria uznania za pozycję zabezpieczoną”.

Zmiany do MSR 39 „Kryteria uznania za pozycję zabezpieczoną” zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 31 lipca 2008 r. i obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 lipca 2009 r. lub po tej dacie.

Zmiany zawierają wyjaśnienie jak należy w szczególnych okolicznościach stosować zasady określające, czy zabezpieczane ryzyko lub część przepływów pieniężnych spełniają kryteria uznania za pozycję zabezpieczoną. Wprowadzono zakaz wyznaczania inflacji jako możliwego do zabezpieczenia komponentu instrumentu dłużnego o stałej stopie procentowej. Zmiany zabraniają także włączania wartości czasowej do jednostronnie zabezpieczanego ryzyka, gdy opcje traktuje się jako instrument zabezpieczający. Bank stosuje zmiany do MSR 39 od 1 lipca 2009 r. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiany do MSR 39 nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską. Zmiany do Standardu nie będą miały wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

KIMSF 12 „Porozumienia o świadczeniu usług publicznych”

Interpretacja KIMSF 12 została wydana przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej w dniu 30 listopada 2006 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2008 r. lub po tej dacie. Interpretacja ta zawiera wytyczne w zakresie zastosowania istniejących standardów przez podmioty uczestniczące w umowach koncesji na usługi między sektorem publicznym a prywatnym. KIMSF 12 dotyczy umów, w których zlecający kontroluje to, jakie usługi operator dostarczy przy pomocy infrastruktury, komu świadczy te usługi i za jaką cenę. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego interpretacja KIMSF 12 nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską. Zmiany do Standardu nie będą miały wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

KIMSF 13 „Programy lojalnościowe dla klientów”

Interpretacja KIMSF 13 została wydana przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej w dniu 28 czerwca 2007 roku i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 lipca 2008 roku lub po tej dacie. Interpretacja ta zawiera wytyczne w zakresie ujęcia księgowego transakcji wynikających z wdrożonych przez jednostkę programów lojalnościowych dla swoich klientów takich jak np. karty lojalnościowe czy programy punktowe. W szczególności, KIMSF 13 wskazuje prawidłowy sposób ujęcia zobowiązań wynikających z konieczności dostarczenia darmowych lub po obniżonych cenach produktów bądź usług klientom realizującym uzyskane przez siebie „punkty”. Zmiana regulacji nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

KIMSF 14 „Pułap dla aktywów z tytułu programu określonych świadczeń, minimalne wymogi w zakresie finansowania i ich wzajemne oddziaływanie”

Interpretacja KIMSF 14 została wydana przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej w dniu 5 lipca 2007 roku i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2009 roku, lub po tej dacie. Interpretacja ta zawiera ogólne wytyczne jak zgodnie z MSR 19 należy dokonać oceny pułapu dla nadwyżki wartości godziwej aktywów programu ponad bieżącą wartość zobowiązania z tytułu programu określonych świadczeń, która może być rozpoznana, jako aktywne.

Ponadto, KIMSF 14 objaśnia, w jaki sposób statutowe lub umowne wymogi w zakresie minimalnego finansowania mogą wpływać na wysokość aktywa lub zobowiązania z tytułu programu określonych świadczeń. Grupa zastosuje KIMSF14 od 1 stycznia 2009 roku.

KIMSF 15 „Umowy w zakresie sektora nieruchomości”

Interpretacja KIMSF 15 została wydana przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej w dniu 3 lipca 2008 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2009 r. lub po tej dacie. Interpretacja ta zawiera ogólne wytyczne jak należy dokonać oceny umowy o usługi budowlane, aby określić, czy jej skutki powinny być prezentowane w sprawozdaniu finansowym zgodnie z MSR 11 Umowy o usługę budowlaną czy MSR 18 Przychody. Ponadto, KIMSF 15 wskazuje, w którym momencie należy rozpoznać przychód z tytułu wykonania usługi budowlanej. Zmiana regulacji nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego interpretacja KIMSF 15 nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

KIMSF 16 „Rachunkowość zabezpieczeń inwestycji netto w jednostkę zagraniczną”

Interpretacja KIMSF 16 została wydana przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej w dniu 3 lipca 2008 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 października 2008 r. lub po tej dacie. Interpretacja ta zawiera ogólne wytyczne dotyczące określenia, czy istnieje ryzyko zmian kursów walutowych w zakresie waluty funkcjonalnej jednostki zagranicznej i waluty prezentacji na potrzeby skonsolidowanego sprawozdania finansowego jednostki dominującej. Ponadto, KIMSF 16 objaśnia, która jednostka w grupie kapitałowej może wykazać instrument zabezpieczający w ramach zabezpieczenia inwestycji netto w jednostkę zagraniczną, a w szczególności czy jednostka dominująca utrzymująca inwestycję netto w jednostkę zagraniczną musi utrzymywać także instrument zabezpieczający. KIMSF 16 objaśnia także, jak jednostka powinna określać kwoty podlegające reklasyfikacji z kapitału własnego do rachunku zysków i strat dla zarówno instrumentu zabezpieczającego, jak i pozycji zabezpieczanej, gdy jednostka zbywa inwestycję. Zmiana regulacji nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego interpretacja KIMSF 16 nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

KIMSF 17 „Dystrybucja do właścicieli aktywów nie będących środkami pieniężnymi”

Interpretacja KIMSF 17 została wydana przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej w dniu 27 listopada 2008 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 lipca 2009 r. lub po tej dacie. Interpretacja ta zawiera wytyczne w zakresie momentu rozpoznania dywidendy, wyceny dywidendy oraz ujęcia różnicy pomiędzy wartością dywidendy a wartością bilansową dystrybuowanych aktywów. Interpretacja wymaga także ujawnienia dodatkowych informacji w przypadku, gdy aktywa przeznaczone do dystrybucji spełniają kryteria uznania za działalność zaniechaną. Bank zastosuje KIMSF17 od 1 lipca 2009 r. Zmiana regulacji nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego interpretacja KIMSF 17 nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

KIMSF 18 „Przeniesienie aktywów od klientów”

Interpretacja KIMSF 18 została wydana przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej w dniu 29 stycznia 2009 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 lipca 2009 r. lub po tej dacie. Interpretacja ta zawiera wytyczne w zakresie ujęcia przeniesienia aktywów od klientów, mianowicie, sytuacje, w których spełniona jest definicja aktywa, identyfikację oddzielnie identyfikowalnych usług (świadczonych usług w zamian za przeniesione aktywo), ujęcie przychodu i ujęcie środków pieniężnych uzyskanych od klientów.

Grupa zastosuje KIMSF18 od 1 lipca 2009 r. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego interpretacja KIMSF 18 nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

Grupa nie zaprezentowała szacunkowego wpływu powyższych regulacji na sprawozdanie finansowe z uwagi na brak racjonalnych możliwości ich oszacowania, oraz nieznacznego wpływu zmian wynikających z zastosowania standardów na sprawozdanie finansowe.

1.3 Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym Grupy wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych polskich, które są walutą funkcjonalną i walutą prezentacji sprawozdań finansowych Grupy.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji, oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu.

1.4 Rachunkowość zabezpieczeń i pochodne instrumenty finansowe

Instrumenty pochodne, klasyfikowane są jako instrumenty wyceniane w wartości godziwej przez

rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu), bez uwzględniania kosztów transakcji, które będą poniesione przy ich sprzedaży. Zmiany wartości godziwej ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Najlepszą podstawą do wyznaczenia wartości godziwej instrumentu finansowego przy początkowym ujęciu jest cena transakcyjna (tj. wartość godziwa uiszczonej lub otrzymanej zapłaty), chyba, że wartość godziwa tego instrumentu jest udowodniona poprzez porównanie z innymi możliwymi do obserwacji bieżącymi transakcjami rynkowymi dla tego samego instrumentu (tj. bez modyfikacji) lub oparta jest na technice wyceny, której zmienne zawierają wyłącznie dane pochodzące z możliwych do obserwacji rynków.

Grupa wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe w celu zabezpieczenia przed ryzykiem walutowym oraz ryzykiem stóp procentowych wynikającymi z działalności operacyjnej, finansowej i inwestycyjnej. Instrumenty pochodne, które nie podlegają zasadom wyceny zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń, klasyfikowane są jako instrumenty przeznaczone do obrotu i wyceniane w wartości godziwej.

Grupa wyznacza pewne instrumenty pochodne jako zabezpieczenie wartości godziwej.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznacza się i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem w Grupie oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, oraz charakter zabezpieczanego ryzyka.

Grupa dokumentuje również w momencie ustanowienia zabezpieczenia i na bieżąco ocenę efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Jest to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmianami wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania bądź uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które może wpływać na rachunek zysków i strat.

Zabezpieczenie wartości godziwej ujmowane jest w następujący sposób: zyski lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego (dla pochodnego instrumentu zabezpieczającego) wykazuje się w rachunku zysków i strat; zyski lub straty związane z pozycją zabezpieczaną, wynikające z zabezpieczanego ryzyka, korygują wartość bilansową zabezpieczanej pozycji i są ujmowane w rachunku zysków i strat. Zasada ta ma zastosowanie do zabezpieczanej pozycji, którą w innych okolicznościach wycenia się według zamortyzowanego kosztu.

Instrumenty wbudowane

Wbudowane instrumenty pochodne są składnikiem instrumentu złożonego zawierającego również umowę zasadniczą nie będącą instrumentem pochodnym, która sprawia, iż część przepływów pieniężnych wynikających z instrumentu łącznego zmienia się w sposób podobny do przepływów wynikających z samodzielnie występującego instrumentu pochodnego, np. w oparciu o stopę procentową, kurs walutowy, indeks kredytowy lub indeks cen, cenę instrumentu finansowego, rating kredytowy lub inną zmienną – pod warunkiem, że zmienna ta nie jest specyficzna dla żadnej ze stron kontraktu.

Przepisy MSSF wymagają wydzielenia z umów bazowych instrumentów wbudowanych, które spełniają określone warunki. Wydzielone instrumenty wbudowane są wyceniane na zasadach obowiązujących dla instrumentów pochodnych, natomiast umowa zasadnicza – na podstawie odpowiedniego standardu MSSF. Grupa zalicza do takich instrumentów lokaty dwuwalutowe stanowiące umowy zasadnicze, natomiast wbudowane do nich instrumenty pochodne stanowią opcje walutowe. Do instrumentów wbudowanych zaliczane są również obligacje zamienne na akcje, które wyceniane są według kosztu zakupu z uwzględnieniem ewentualnej utraty wartości.

1.5 Aktywa i zobowiązania finansowe

Klasyfikacja

Grupa klasyfikuje swoje aktywa finansowe do następujących kategorii: instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, pożyczki i należności, aktywa dostępne do sprzedaży, inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności. O klasyfikacji inwestycji decyduje Zarząd w momencie początkowego ujęcia. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane do kategorii: zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i pozostałe zobowiązania finansowe.

Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, zawierające instrumenty pochodne i dłużne papiery wartościowe nabyte w celu odsprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie, oraz aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Rozchód papierów wartościowych ustalany jest w oparciu o metodę cen przeciętnych.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach. Powstają w sytuacji, gdy Grupa udziela finansowania klientowi w celu innym niż wygenerowanie krótkoterminowych zysków. Do kategorii pożyczek i należności należą pożyczki udzielone bankom oraz klientom włączając skupione wierzycelności oraz inwestycje w instrumenty dłużne, jeżeli nie są kwotowane na aktywnym rynku.

Dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub niebędące: pożyczkami i należnościami, inwestycjami utrzymywanymi do terminu wymagalności, ani aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat.

Do tej grupy aktywów Grupa zalicza nienotowane udziały kapitałowe w jednostkach stowarzyszonych, oraz udziały mniejszościowe.

Utrzymywane do terminu zapadalności

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie zapadalności, które Zarząd jednostki zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu zapadalności. Ze względu na przyjętą politykę Grupy RZB, nie występuje możliwość „zarażenia” portfela aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności, w wyniku sprzedaży istotnej części aktywów zakwalifikowanych do tego portfela. Gdyby jednak Grupa dokonała takiej sprzedaży, wówczas wszystkie aktywa z tej kategorii należy przeklasyfikować do kategorii „dostępne do sprzedaży”.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat

Do kategorii tej zaliczane są: pochodne instrumenty finansowe. Pochodne instrumenty finansowe są instrumentami przeznaczonymi do obrotu.

Pozostałe zobowiązania finansowe

Grupa klasyfikuje do tej kategorii: zobowiązania wobec banków i klientów, wyemitowane certyfikaty depozytowe oraz obligacje. Zobowiązania te wyceniane są według zamortyzowanego kosztu, przy użyciu efektywnej stopy procentowej.

Ujmowanie

Standardową transakcją kupna lub sprzedaży składnika aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności ujmuje się w bilansie na dzień rozliczenia transakcji.

Metoda ta jest stosowana w sposób jednolity w stosunku do wszystkich transakcji kupna i sprzedaży aktywów finansowych. Kredyty są rozpoznawane w momencie wypłaty środków kredytobiorcy.

Składnik aktywów finansowych jest wyłączany z bilansu w momencie, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub w momencie, gdy Grupa przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych z tego składnika i dokonuje przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności

Wycena

W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wycenia się w wartości godziwej. Dla składnika aktywów lub zobowiązań finansowych innych niż wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat wartość godziwa jest powiększana lub pomniejszana o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego.

Po początkowym ujęciu, Grupa wycenia aktywa finansowe, lub zobowiązania finansowe w tym instrumenty pochodne będące aktywami lub pasywami, w wartości godziwej, nie dokonując pomniejszania o koszty transakcji, jakie mogą być poniesione przy sprzedaży lub innym sposobie wyzbycia się aktywów, za wyjątkiem:

- pożyczek i należności, które wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej;
- inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności, które wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej;
- nienotowanych instrumentów kapitałowych, które wyceniane są według kosztu nabycia.

Zmiana wartości godziwej tych składników ujmowana jest w rachunku zysków i strat.

Do wyceny instrumentów finansowych wykorzystuje się ceny rynkowe publikowane przez rzetelne i wiarygodne źródła, np. serwis Reuters, Bloomberg, GPW, itp.

Instrumenty finansowe wyceniane są względem cen ogłaszanych w wymienionych wyżej serwisach, przyjmując stronę OFFER dla aktywów, natomiast BID dla pasywów.

Do wyceny instrumentów finansowych stosowane są:

- ceny zamknięcia rynku dla rynków regulowanych,
- ceny fixingowe dla rynku OTC,
- ceny podawane przez pośredników (Brokerów) dla rynku OTC w przypadku braku cen fixingowych.

W przypadku, gdy nie jest dostępna wiarygodna cena rynkowa dłużnego instrumentu finansowego, wycena przeprowadzana jest w oparciu o cenę teoretyczną zbudowaną na podstawie modelu krzywej dochodowości. Model krzywej dochodowości oparty jest na kwotowaniach rynkowych z rynku pieniężnego, oraz kontraktów swap dla poszczególnych walut. Zarówno model wyceny, jak i ceny rynkowe nie zawierają elementów korekty o ryzyko kredytowe.

W odniesieniu do kapitałowych instrumentów finansowych, które nie są notowane na aktywnym rynku, Grupa nie dokonuje ich wyceny do wartości godziwej, ponieważ ich wiarygodna wycena nie jest możliwa. Instrumenty te wyceniane są wg kosztu nabycia pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości.

1.6 Umowy sprzedaży i odkupu

W przypadku transakcji sprzedaży z udzielonym przyrzeczeniem odkupu (sell buy back, repo) Grupa dokonuje oceny, w jakim stopniu ryzyko i korzyści związane z aktywem pozostają w Grupie.

Aktywa sprzedawane usuwa się z bilansu w przypadku, gdy:

- nastąpiło przekazanie praw do uzyskiwania przepływów pieniężnych związanych z aktywem,
- prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych związanych z aktywem zostają zachowane, ale uzyskane przepływy mają być przekazywane.

Przy zawieraniu transakcji repo i reverse repo Grupa sprzedaje lub nabywa papiery wartościowe z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i po określonej umownej cenie.

Transakcje te są prezentowane w bilansie jako należności od banków lub kredyty i pożyczki udzielone klientom oraz jako zobowiązania w przypadku dokonania transakcji reverse repo i wyceniane analogicznie do pozostałych pozycji prezentowanych w danej grupie aktywów lub pasywów.

Transakcje typu „sell buy back” prezentowane są jako zobowiązania, natomiast transakcje typu „buy sell back” jako aktywa finansowe przeznaczone do obrotu.

Przychody / koszty dotyczące tych transakcji prezentowane są odpowiednio w przychodach i kosztach odsetkowych.

1.7 Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa wykazywane wg zamortyzowanego kosztu

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. O utracie wartości składnika lub grupy aktywów finansowych i stratach poniesionych z tego tytułu mowa jest wyłącznie wtedy, gdy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości na skutek wydarzenia lub wydarzeń, które nastąpiły po pierwotnym ujęciu danego składnika aktywów („zdarzenie powodujące stratę”), oraz gdy to zdarzenie (lub zdarzenia) mają wpływ na dotyczące tego aktywa lub grupy aktywów finansowych przyszłe przepływy pieniężne, które można wiarygodnie oszacować.

Obiektywnymi przesłankami utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych mogą być uzyskane przez Grupę informacje o następujących zdarzeniach powodujących stratę:

- Niewypłacalność kredytobiorcy związana z pogorszeniem się jego sytuacji finansowo-ekonomicznej.
- Umorzenie przez Grupę części zaangażowania.
- Opóźnienie w spłacie należności przekraczające 90 dni i spełnienie kryterium istotności (kwota zaległości przekraczająca 1000 EUR oraz 2,5% limitu klienta, a w przypadku należności od klientów detalicznych kwota zaległości powyżej 10 EUR).
- Niekorzystne zmiany w otoczeniu ekonomicznym kredytobiorcy, powiązane z ryzykiem regionu, kraju, branży, grup klientów lub produktów.
- Zmiana warunków umowy takich jak: wypowiedzenie umowy, wydłużenie okresu umowy, restrukturyzacja zadłużenia.
- Stwierdzone przypadki defraudacji.
- Uzyskanie informacji o wszczęciu postępowania upadłościowego lub bankructwa klienta.

Dające się zaobserwować dane wskazujące na wymierne zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących grupy aktywów finansowych od czasu pierwotnego ich ujęcia, nawet jeżeli zmniejszenia tego nie można jeszcze przypisać do poszczególnych składników grupy aktywów finansowych, w tym:

- niekorzystne zmiany sytuacji płatniczej dłużników; lub
- warunki ekonomiczne w kraju lub jego części wpływające na utratę wartości aktywów należących do danej grupy.

Grupa ocenia, czy występują obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych istotnych składników aktywów finansowych, oraz czy dowody takie występują indywidualnie lub łącznie dla aktywów, które indywidualnie nie są istotne. Jeżeli Grupa ustali, że dla danego składnika aktywów finansowych ocenianego indywidualnie nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości (niezależnie od tego, czy składnik ten jest istotny, czy nie), składnik ten włączany jest do grupy aktywów finansowych o podobnych cechach ryzyka kredytowego, która jest następnie zbiorczo oceniana pod kątem utraty wartości. Składniki aktywów finansowych, dla których wykazana została strata z tytułu utraty wartości (po raz pierwszy lub kolejny), nie są uwzględniane w zbiorczej ocenie utraty wartości.

W przypadku renegotiacji umów kredytowych, które są wynikiem presji komercyjnej, nie jest rozpoznawana utrata wartości. Przypadki, gdy renegotiacje umów są wynikiem złej sytuacji finansowej dłużnika, a Grupa zostaje zmuszona do umorzenia materialnej (istotnej) części roszczenia Grupy wobec klienta oraz związanych z nim wszelkich opłat i prowizji, a klient nadal obsługuje swój dług w obniżonej kwocie zobowiązania, stanowią jedną z przestanek utraty wartości.

Łączne warunki, jakie muszą być spełnione w przypadku takiej formy restrukturyzacji to:

- zła kondycja finansowa klienta,
- umorzenie przez Grupę 2,5 % kapitału ekspozycji kredytowej,
- klient nadal obsługuje swój dług w obniżonej kwocie.

Do restrukturyzacji zadłużenia może dojść również w przypadku wystąpienia tzw. oczekiwanej straty ekonomicznej. W takich przypadkach dokonywana jest restrukturyzacja linii kredytowych (wydłużanie, zmniejszanie zaangażowania, itp.), ale nie występuje umorzenie kapitału kredytu w wysokości większej niż 2,5 %. Przypadki takie również identyfikowane są jako przestanki utraty wartości.

Wartość bilansowa składnika aktywów zostaje zmniejszona poprzez odpis aktualizujący, a kwota odpisu obciąża rachunek zysków i strat. Jeżeli kredyt lub inwestycja utrzymywana do terminu zapadalności ma zmienną stopę procentową, wówczas stopą dyskontową stosowaną do ustalenia utraty wartości jest bieżąca efektywna stopa procentowa.

Kalkulacja bieżącej wartości szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących zabezpieczonego składnika aktywów finansowych uwzględnia przepływy pieniężne wynikające z zajęcia zabezpieczenia pomniejszone o koszty jego nabycia i sprzedaży, niezależnie od tego, czy zajęcie jest prawdopodobne, czy nie.

Dla celów zbiorczej oceny utraty wartości, na które tworzona jest rezerwa na poniesione lecz niezidentyfikowane straty (IBNI) aktywa finansowe są łączone w grupy o podobnych cechach ryzyka kredytowego (według stosowanego przez Grupę systemu uwzględniającego rodzaj produktu, typ klienta, przeterminowanie należności i inne istotne czynniki). Cechy te mają wpływ na oszacowanie przyszłych przepływów pieniężnych dla określonych grup aktywów, ponieważ wskazują na możliwości spłaty przez dłużników całości ich zobowiązań zgodnie z warunkami umów dotyczących ocenianych aktywów.

Przyszłe przepływy pieniężne dotyczące grupy aktywów finansowych ocenianych zbiorczo pod kątem utraty wartości są szacowane na podstawie przepływów pieniężnych wynikających z umów oraz historycznych danych dotyczących strat ponoszonych z tytułu aktywów o podobnych cechach ryzyka.

Historyczne dane dotyczące strat są korygowane na podstawie danych pochodzących z bieżących obserwacji w celu uwzględnienia skutków aktualnych okoliczności, które nie miały miejsca w okresie, którego dotyczą historyczne doświadczenia, oraz wyłączenia skutków okoliczności, które miały miejsce w okresie historycznym, a które nie zachodzą obecnie.

Szacunki dotyczące zmian przyszłych przepływów pieniężnych związanych z grupami aktywów odpowiadają kierunkom zmian obserwowanych danych zachodzących z okresu na okres (np. zmiany stopy bezrobocia, cen nieruchomości, stanu spłat lub innych czynników wskazujących na zmiany prawdopodobieństwa wystąpienia strat w danej grupie i ich wielkości).

Metodologia oraz założenia stosowane przy szacowaniu przyszłych przepływów pieniężnych są regularnie rewidowane przez Grupę w celu zmniejszenia różnic między szacowaną a rzeczywistą wysokością strat.

Odpisy z tytułu utraty wartości ewidencjonowane są na odrębnych kontach księgowych. Dla celów bilansowych i ustalenia bieżącej wartości księgowej danego składnika aktywów finansowych są one prezentowane łącznie ze składnikami aktywów finansowych, w przypadku których nastąpiła utrata wartości.

Jeżeli w następnym okresie wysokość straty z tytułu utraty wartości zmniejszy się na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wykazaniu utraty wartości (np. poprawy oceny zdolności kredytowej dłużnika), wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany poprzez dokonanie odpowiedniej korekty odpisów aktualizujących. Kwota dokonanego odwrócenia wykazywana jest w rachunku zysków i strat.

Nieściągalne kredyty są spisywane w ciężar odpisów na utratę wartości kredytów. Przed spisaniem kredytu przeprowadzane są wszystkie wymagane procedury związane z tym procesem typu: uprawdopodobnienie nieściągalności, uzyskanie odpowiedniego postanowienia komorniczego i ustalenie kwoty straty. W przypadku odzyskania uprzednio spisanej kwoty, jej wysokość jest wykazywana w rachunku zysków i strat w pozostałych przychodach operacyjnych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Dla aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, jeśli zmniejszenie wartości godziwej tych aktywów ujmowane było bezpośrednio w kapitale własnym i występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości tego składnika, to skumulowane straty ujęte dotychczas bezpośrednio w kapitale własnym wyksięgowuje się z kapitału własnego i ujmuje w rachunku zysków i strat, nawet jeśli składnik aktywów finansowych nie został wyłączony z bilansu.

Kwota skumulowanych strat, która zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i ujęta w rachunku zysków i strat stanowi różnicę pomiędzy kosztem nabycia (pomniejszonym o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie straty z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat.

Straty z tytułu utraty wartości inwestycji w instrument kapitałowy kwalifikowany jako dostępny do sprzedaży nie poddaje się odwróceniu przez rachunek zysków i strat.

W przypadku instrumentów dłużnych, jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączy z zdarzeniem następującym po ujęciu straty z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Nienotowane instrumenty kapitałowe

Jeśli występują obiektywne dowody, utraty wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wyceniany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, wówczas kwotę straty z tytułu utraty wartości ustala się za pomocą metody księgowej polegającej na odjęciu od sumy bilansowej wycenionego podmiotu ogółu jego zobowiązań, lub za pomocą metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych DCF. Różnica pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a jego wartością bieżącą oszacowaną za pomocą opisanych metod stanowi odpis z tytułu utraty wartości. Tak ustalonych odpisów nie poddaje się odwróceniu.

1.8 Wartości niematerialne

Oprogramowanie komputerowe

Wartości niematerialne Grupy, wykazuje się według kosztu historycznego - w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia – pomniejszonego o umorzenie i zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe aktywuje się w wysokości ceny nabycia, tj. kosztów poniesionych na zakup i dostosowanie nabytego konkretnego oprogramowania komputerowego do używania zgodnie z wymogami Grupy.

Koszty związane z etapem prac badawczych prowadzonego przedsięwzięcia lub koszty związane z bieżącym utrzymaniem programów komputerowych odnoszone są w koszty z chwilą poniesienia.

Koszty związane z etapem prac rozwojowych w momencie ich zakończenia, jeżeli spełniają warunki kwalifikacji, ujmują się jako wartości niematerialne. Okres amortyzacji równy jest okresowi ekonomicznej użyteczności aktywowanych prac rozwojowych.

Koszty wytworzenia przez Grupę we własnym zakresie dających się zidentyfikować unikatowych programów komputerowych kontrolowanych przez Grupę, które prawdopodobnie wygenerują korzyści gospodarcze przekraczające te koszty i będą uzyskiwane przez więcej niż jeden rok, ujmują się jako wartości niematerialne.

Cena nabycia lub koszt wytworzenia programu komputerowego obejmuje:

- cenę zakupu, należną dostawcy, pomniejszoną o udzielone rabaty i upusty a powiększoną o cło i podatek akcyzowy od importu oraz podatek od towarów i usług nie podlegający odliczeniu,
- wszystkie inne dające się bezpośrednio przyporządkować nakłady lub koszty związane z dostosowaniem nabytego oprogramowania do używania lub z jego wytworzeniem we własnym zakresie, zgodnie z przeznaczeniem planowanym przez Grupę, naliczone od dnia nabycia lub od dnia rozpoczęcia wytwarzania do dnia przekazania oprogramowania do używania.

Do bezpośrednich nakładów/kosztów zalicza się w szczególności:

- koszty przygotowania miejsca instalacji,
- koszty konsultacji zewnętrznych,
- koszty uruchomienia i testów sprawdzających działanie programów komputerowych,
- koszty świadczeń pracowniczych (zgodnie z art. 10 MSR 19 „Świadczenia pracownicze”), pracowników Grupy, w odniesieniu do nabytego lub wytworzonego oprogramowania wskazanego w ramach danego projektu IT, poniesione wyłącznie w związku z jego dostosowaniem do wymogów Grupy lub wytworzeniem we własnym zakresie. Do kosztów tych zalicza się krótkoterminowe świadczenia pracownicze (koszty osobowe) pracowników obejmujące: wynagrodzenia zasadnicze, godziny nadliczbowe, premie, które można odnieść do danego oprogramowania, wszystkie pochodne związane z w/w świadczeniami pracowniczymi.

Nie zalicza się do kosztów bezpośrednich świadczeń pracowniczych z tytułu płatnych nieobecności, które ujmuje się w kosztach działania Grupy, oraz kosztów (odsetki/dyskonto) otrzymanego finansowania zewnętrznego, aktywowanego zgodnie z MSR 23 - Koszty finansowania zewnętrznego, jeżeli płatność związana z danym oprogramowaniem odroczone jest na okres dłuższy niż normalny kredyt kupiecki.

Amortyzację oprogramowania nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia jego wartości początkowej przez okres użytkowania, który wynosi 5 – 8 lat.

Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany, jeżeli wartość księgowa wartości niematerialnej przekracza jego wartość odzyskiwalną. Odpis aktualizacyjny jest ujmowany w rachunku zysków i strat w okresie, którego dotyczy.

Zyski lub straty ze sprzedaży wartości niematerialnych prezentowane są odpowiednio jako pozostałe przychody lub koszty operacyjne.

1.9 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazuje się według kosztu historycznego – ceny nabycia lub kosztu wytworzenia - pomniejszonego o umorzenie i zakumulowane odpisy z tytułu utraty wartości.

Koszt historyczny uwzględnia wydatki bezpośrednio związane z nabyciem i przystosowaniem do używania lub wytworzeniem danych aktywów.

Ulepszenia w obcych środkach trwałych ponoszone są głównie na dostosowanie do potrzeb Grupy wynajmowanych lokali z przeznaczeniem na placówki obsługi klientów.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego składnika rzeczowych aktywów trwałych lub ujmuje jako odrębny składnik, tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi dodatkowy wpływ korzyści ekonomicznych dla Grupy, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć.

Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie, w którym je poniesiono.

Amortyzację składników rzeczowych aktywów trwałych nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowej, pomniejszonej o wartość końcową, jeżeli jest istotna, na przestrzeni szacunkowego okresu ich użytkowania, które dla poszczególnych grup środków trwałych wynoszą:

Ulepszenia w obcych środkach trwałych

(w budynkach lub lokalach) w zależności od długości umowy najmu.

Urządzenia techniczne i maszyny

3- 5 lat,

Komputery

3- 5 lat,

Środki transportu

5 lat,

Inne środki trwałe

5- 8 lat.

Przeglądu, czy w badanym okresie nie wystąpiły przesłanki utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych, dokonuje się na każdy dzień bilansowy. Jeśli wystąpiły takie przesłanki, ustalana jest wartość odzyskiwalna tych aktywów. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego lub wartości niematerialnej, pomniejszonej o koszty ich sprzedaży i wartości użytkowej.

Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany, jeżeli wartość księgową aktywa przekracza jego wartość odzyskiwalną. Odpis aktualizacyjny jest ujmowany w rachunku zysków i strat w okresie, którego dotyczy.

Zyski lub straty ze sprzedaży środków trwałych prezentowane są odpowiednio jako pozostałe przychody lub koszty operacyjne.

1.10 Konsolidacja

Jednostki zależne

Jednostki zależne to jednostki, w odniesieniu do których Grupa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić. Jednostki zależne podlegają konsolidacji metodą pełną od dnia przejęcia nad nimi kontroli przez Grupę. Konsolidowanie jednostek zależnych ustaje z dniem utraty kontroli. Polityka rachunkowości jednostek zależnych jest dostosowana do polityki rachunkowości Grupy.

Skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym objęto spółkę Raiffeisen Leasing Polska S.A. oraz Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o.

Spółki Raiffeisen Faktoring Polska Sp. z o.o. i Telpol 3 S.A. zostały wyłączone z konsolidacji ze względu na ich nieistotność dla właściwego obrazu sytuacji finansowej Grupy, są one prezentowane jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży zgodnie z MSR 39.

Rodzaj powiązania pomiędzy spółkami.

Bank jako jednostka dominująca pomimo, iż nie dysponuje więcej niż połową praw głosu w jednostce zależnej, sprawuje nad nią kontrolę z uwagi na posiadanie zdolności do kierowania polityką finansową i operacyjną jednostki zależnej, przejawiającą się w dążeniu do uzyskania efektu synergii w działaniu obydwu podmiotów w szczególności poprzez:

- ścisłą współpracę w procesie zarządzania ryzykiem,
- ustalanie wspólnych kanałów dystrybucji dla produktów oferowanych przez Grupę,
- ustalanie oferty produktowej skierowanej do klientów zarówno Banku jak i Spółki,
- ustalenie wspólnej polityki rachunkowości i polityki podatkowej szczególnie w odniesieniu do znaczących transakcji finansowych.

Transakcje podlegające wyłączeniu przy konsolidacji

Salda wewnątrzgrupowe oraz niezrealizowane zyski i straty lub przychody i koszty powstałe w wyniku transakcji wewnątrzgrupowych podlegają wyłączeniu podczas przygotowywania skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

1.11 Leasing

Poniższe zasady stosowane są przez Grupę jako leasingodawcę.

Leasing finansowy

Umowy leasingowe, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę, klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. W bilansie ujmowana jest wartość należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto. Inwestycja leasingowa netto to inwestycja leasingowa brutto zdyskontowana stopą procentową leasingu.

Dla aktywów używanych na podstawie umowy leasingu finansowego wartość bieżącą opłat leasingowych ujmuje się jako należności. Różnicę pomiędzy kwotą należności brutto a wartością bieżącą należności ujmuje się jako niezrealizowane przychody finansowe. Przychody leasingowe ujmuje się przez okres leasingu metodą inwestycji netto (przed opodatkowaniem), która odzwierciedla stałą okresową stopę zwrotu.

Początkowe koszty bezpośrednie uwzględnia się w początkowej wycenie należności z tytułu leasingu finansowego. Pomniejszając one kwotę przychodów uznawanych w okresie leasingu. Stopa procentowa leasingu zdefiniowana zostaje w postaci początkowego uwzględnienia kosztów bezpośrednich w należnościach z tytułu leasingu finansowego.

Opłaty leasingowe dotyczące danego okresu sprawozdawczego, z wyłączeniem kosztów usług, zmniejszają inwestycję leasingową brutto, obniżając zarówno należność główną, jak i kwotę niezrealizowanych przychodów finansowych.

Leasing operacyjny

Umowy leasingowe, na mocy których nie następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków z tytułu posiadania przedmiotu leasingu, klasyfikowane są jako umowy leasingu operacyjnego. Aktywa oddane w leasing operacyjny są prezentowane w bilansie zgodnie z charakterem tych aktywów.

Przychody z tytułu leasingu operacyjnego rozpoznawane są jako przychód metodą liniową przez okres trwania umowy leasingu. Koszty, łącznie z amortyzacją, poniesione w celu uzyskania przychodów z tytułu leasingu, ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat. Początkowe koszty bezpośrednie poniesione w związku z negocjacjami i działaniami służącymi doprowadzeniu do zawarcia umowy leasingu operacyjnego zwiększają wartość bilansową przedmiotu leasingu i są ujmowane jako koszty w okresie leasingu na tej samej podstawie co przychody z tytułu leasingu.

Grupa amortyzuje oddane w leasing składniki aktywów zgodnie z zasadami amortyzacji przyjętymi przez Grupę w odniesieniu do zbliżonych aktywów, z uwzględnieniem okresu trwania umowy leasingu operacyjnego.

1.12 Środki pieniężne

Dla potrzeb sprawozdania z przepływów środków pieniężnych, do środków pieniężnych oraz ich ekwiwalentów zaliczane są płynne aktywa krótkoterminowe (do 3 miesięcy), które nie są narażone na ryzyko istotnej zmiany wartości, takie jak:

- środki pieniężne, oraz środki na rachunku w NBP,
- środki na rachunkach nostro oraz lokaty międzybankowe o datach zapadalności do 3 miesięcy,
- skarbowe dłużne papiery wartościowe o pierwotnej dacie zapadalności do 3 miesięcy.

Ekwiwalenty środków pieniężnych służą realizacji krótkoterminowych obciążeń pieniężnych, a nie mają na celu działalności inwestycyjnej lub innej.

1.13 Rezerwy

Grupa tworzy rezerwy na przyszłe zobowiązania, co do których kwota lub termin powstania nie są pewne. Powstanie tych zobowiązań jest pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa, co oznacza, że wynikają one z przeszłych zdarzeń, co do których istnieje obowiązek świadczenia, powodujący wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów jednostki. Wiarygodny szacunek kwoty zobowiązania jest możliwy. Grupa tworzy w szczególności rezerwy na przyszłe zobowiązania wobec pracowników wynikające ze stosunku pracy.

Grupa tworzy również rezerwy na inne przyszłe zobowiązania, a w szczególności na skutki toczącego się postępowania sądowego. Rezerwy na przyszłe zobowiązania tworzone są w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych. Powstanie zobowiązania, na które uprzednio utworzono rezerwę, zmniejsza rezerwę. Niewykorzystane rezerwy, wobec zmniejszenia lub ustania ryzyka uzasadniającego ich utworzenie zwiększają, na dzień na który okazały się zbędne odpowiednio pozostałe przychody operacyjne lub zmniejszają koszty działalności Grupy.

Wartość utworzonych rezerw powinna być dyskontowana, jeżeli wpływ czynnika czasu byłby zasadny. Stopa użyta do dyskonta powinna odzwierciedlać koszt pieniądza dla Grupy, a w szczególności może to być stopa wolna od ryzyka.

1.14 Świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze zawierają: wynagrodzenia, premie, płatne urlopy, oraz składki na ubezpieczenia społeczne i ujmowane są jako koszty w momencie ich poniesienia. Grupa tworzy rezerwy na niewykorzystane urlopy pracownicze oraz premie. Rezerwy te prezentowane są pozycji rozliczenia międzyokresowe kosztów.

1.15 Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów

Do rozliczeń międzyokresowych prezentowanych w aktywach bilansu zalicza się koszty zapłacone z góry, a dotyczące późniejszych okresów sprawozdawczych. Koszty zapłacone z góry ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty kontrahentowi i rozlicza w czasie do rachunku zysków i strat metodą liniową, przez okres którego zapłaconą kwotą kosztów.

Grupa tworzy także rezerwy na koszty do zapłacenia z zakresu księgowości własnej. Koszty do zapłacenia tworzone są w momencie dostarczenia produktów lub wykonania usług nie udokumentowanych fakturą zakupu.

Koszty te dotyczą bieżącego okresu sprawozdawczego i ujmowane są w księgach rachunkowych w momencie wykonania usługi, dostawy tj. powstania zobowiązania. Są płatne w późniejszym okresie w momencie otrzymania faktur od dostawców.

Grupa tworzy rezerwy na koszty do zapłacenia, gdy kwotę zobowiązania wobec kontrahenta (dostawcy) można oszacować w sposób wiarygodny.

Do przychodów przyszłych okresów Grupa zalicza prowizje od wystawionych akredytyw i udzielonych gwarancji, które rozliczane są do przychodów w oparciu o metodę liniową.

1.16 Kapitał własny

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone zgodnie z obowiązującym prawem, właściwymi ustawami oraz ze statutem. Do kapitałów własnych zaliczane są także niepodzielone zyski z lat ubiegłych.

Kapitał zakładowy

Kapitał akcyjny Grupy związany jest bezpośrednio z emisją nowych akcji, koszty emisji pomniejszają ujęte w kapitale własnym wpływy z emisji.

Kapitał zakładowy wykazany jest wysokości zgodnej ze statutem oraz wpisem do rejestru sądowego.

Dywidendy z tytułu akcji zwykłych ujmuje się w kapitale własnym w okresie, w którym zostały zatwierdzone przez akcjonariuszy jednostek wchodzących w skład Grupy.

Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy tworzony jest z premii emisyjnych uzyskanych z emisji akcji oraz z odpisów z zysku.

Kapitał rezerwowy

Kapitały rezerwowe obejmują fundusz ogólnego ryzyka bankowego oraz inne kapitały rezerwowe, tworzone są z odpisów z zysku, które są przeznaczone na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa, w tym na pokrycie strat bilansowych.

Pozostałe kapitały

Pozostałe kapitały obejmują kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

1.17 Przychody i koszty z tytułu odsetek

W rachunku zysków i strat ujmowane są wszystkie przychody i koszty odsetkowe oraz prowizje dotyczące instrumentów finansowych wycenianych według kosztu zamortyzowanego przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą obliczania zamortyzowanej wartości początkowej aktywów lub zobowiązań finansowych, oraz alokacji związanych z nimi przychodów lub kosztów z tytułu odsetek do właściwego okresu.

Efektywna stopa procentowa to stopa, dla której zdyskontowane przyszłe płatności lub wpływy pieniężne są równe bieżącej wartości bilansowej netto danego aktywa lub zobowiązania finansowego. Obliczając efektywną stopę procentową, Grupa szacuje przepływy pieniężne uwzględniając warunki umowne danego instrumentu finansowego, nie biorąc jednak pod uwagę możliwych przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów.

Kalkulacja ta uwzględnia wszystkie opłaty zapłacone lub otrzymane między stronami umowy, które są integralną częścią efektywnej stopy procentowej, oraz koszty transakcji, premie lub dyskonta.

Przychody odsetkowe obejmują również przychody o charakterze odsetkowym naliczane od dłużnych instrumentów finansowych klasyfikowanych do kategorii przeznaczonych do obrotu, a także przychody odsetkowe od instrumentów finansowych zabezpieczających, odnoszące się do pozycji zabezpieczanej i zabezpieczającej.

W momencie dokonania odpisu z tytułu utraty wartości aktywa finansowego lub grupy podobnych aktywów finansowych, przychody z tytułu odsetek wykazywane są według stopy procentowej, według której zdyskontowane zostały przyszłe przepływy pieniężne dla celów wyceny utraty wartości.

1.18 Przychody i koszty z tytułu opłat i prowizji

Prowizje otrzymywane lub płacone w wyniku świadczenia usług ujmowane są w rachunku zysków i strat liniowo i prezentowane w przychodach lub kosztach z tytułu prowizji. Do tego typu prowizji zaliczane są między innymi: prowizje za wydanie karty kredytowej, udzielenie kredytu rewolwingowego i kredytu w rachunku bieżącym, wystawienie gwarancji, opłaty i prowizje za pośrednictwo w sprzedaży usług oferowanych przez Grupę.

Prowizje otrzymywane lub płacone z tytułu wykonania określonej czynności ujmowane są w rachunku zysków i strat jednorazowo, np. prowizje za transakcje kartami kredytowymi, przelewy, operacje gotówkowe, opłaty związane z obsługą środków pieniężnych i prezentowane w przychodach lub kosztach z tytułu prowizji.

1.19 Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu

Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu, zawiera zyski i straty powstałe ze zbycia oraz zmian wartości godziwej aktywów i zobowiązań przeznaczonych do obrotu oraz wynik z pozycji wymiany walutowej zawiera zyski i straty powstałe z rewaluacji aktywów i pasywów nominowanych w walutach obcych oraz zrealizowany wynik na transakcjach Spot.

1.20 Wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających

Wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających prezentuje, wpływające na rachunek zysków i strat skutki kompensowania zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej.

1.21 Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w rachunku zysków i strat w dniu zatwierdzenia przez spółkę dokonującą wypłaty dywidendy.

1.22 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Koszty prezentowane w tej pozycji dotyczą głównie: produkcji kart płatniczych, pośrednictwa w sprzedaży ubezpieczeń, umów agencyjnych i umów związanych z usługami informacyjnymi, a także wynikające ze sprzedaży wierzytelności Grupy. W odniesieniu do przychodów w pozycji tej prezentowane są: przychody dotyczące sprzedaży usług związanych z działalnością uboczną Grupy, oraz przychody uzyskane ze sprzedaży wierzytelności Grupy.

1.23 Podatek dochodowy

Podatek dochodowy od osób prawnych obejmuje podatek bieżący i odroczony. Podatek bieżący obliczany jest w oparciu o wynik księgowy brutto skorygowany o przychody, które zgodnie z przepisami podatkowymi nie są zaliczane do dochodu do opodatkowania oraz o koszty nie uznawane przez przepisy podatkowe za koszty uzyskania przychodu.

Ponadto dla celów podatkowych wynik księgowy brutto koryguje się o przychody i koszty z lat ubiegłych zrealizowane dla celów podatkowych w danym okresie sprawozdawczym oraz odliczenia od dochodu. Grupa tworzy rezerwę na podatek odroczony w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych

Kwoty podatku odroczonego oblicza się w wysokości stawki podatkowej, która według przewidywań będzie stosowana wówczas, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub zobowiązanie rozliczone, przyjmując za podstawę składki przepisy podatkowe, które będą obowiązywały w momencie realizacji różnic przejściowych. Aktywa z tytułu podatku odroczonego i rezerwy na podatek odroczony nie podlegają dyskontowaniu.

1.24 Udzielone gwarancje finansowe

Kontrakty gwarancji finansowych to kontrakty, które wymagają od wystawcy dokonania wyspecyfikowanych wypłat pokrywających stratę poniesioną przez posiadacza z powodu niedokonania przez określonego dłużnika płatności w terminie zgodnym z warunkami instrumentu dłużnego. Tego rodzaju gwarancji finansowych udziela się bankom, instytucjom finansowym i innym organizacjom w imieniu klientów w celu zabezpieczenia kredytów, linii kredytowych i innych bankowych narzędzi finansowania.

W momencie początkowego ujęcia, gwarancje finansowe wycenia się w sprawozdaniu finansowym w wartości godziwej na dzień udzielenia gwarancji. Po początkowym ujęciu zobowiązania Grupy wynikające z takich gwarancji wycenia się według wartości z początkowego ujęcia pomniejszonej o amortyzację naliczoną w celu ujęcia w rachunku zysków i strat przychodu z tytułu opłat naliczanych liniowo przez okres gwarancji.

W odniesieniu do udzielonych gwarancji finansowych Grupa prezentuje w szczególności:

- wartość i rodzaj zobowiązań warunkowych, takich jak gwarancje dotyczące pokrycia zadłużenia, gwarancje bankowe, akredytywy typu „standby” służące jako gwarancje dla kredytów i papierów wartościowych),
- zobowiązania warunkowe związane z konkretnymi transakcjami (np. gwarancje właściwego wykonania kontraktu, gwarancje przetargowe, rękojmie i akredytywy typu „standby” dotyczące poszczególnych transakcji),
- krótkoterminowe, zobowiązania warunkowe związane z obrotem towarowym (np. akredytywy dokumentowe, w których dostarczany towar jest zabezpieczeniem),
- inne (np. gwarancje emisji, odnawialne kredyty finansowe).

1.25 Data transakcji, data rozliczenia

Zgodnie z przepisami MSR Grupa ma możliwość ujmowania transakcji w dacie jej zawarcia lub też w dacie rozliczenia. Ujmowanie transakcji w księgach, dla każdej grupy instrumentów finansowych jest dokonywane w dniu rozliczenia transakcji, analogicznie wycena instrumentu według wartości godziwej również jest dokonywana w dniu rozliczenia transakcji.

1.26 Zmiany zasad prezentacji sprawozdań finansowych

W 2007 roku Grupa dokonała zmiany sposobu prezentacji aktywów dostępnych do sprzedaży. Do grupy tej zostały wydzielone nienotowane udziały kapitałowe w jednostkach stowarzyszonych i udziały mniejszościowe, prezentowane dotychczas w pozycji aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Ponadto zmianie uległ również format prezentacji informacji finansowych, dokonano zmiany nazewnictwa poszczególnych pozycji sprawozdania finansowego, jest on obecnie dostosowany do formatu informacji sporządzanych dla głównego akcjonariusza Grupy i formatu informacji zarządczych.

W 2008 roku Grupa dokonała reklasyfikacji przychodów z tytułu prowizji kredytowych rozliczanych liniowo oraz kosztów transakcji obejmujących prowizje wypłacane agentom działającym w roli sprzedawców powiązanych z instrumentami wycenianymi w oparciu o metodę zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej odpowiednio z „Przychodów i kosztów z tytułu prowizji” do „Przychodów odsetkowych”. Ponadto w wyniku dostosowywania zasad prezentacji poszczególnych typów przychodów i kosztów do formatu informacji zarządczych, Grupa dokonała reklasyfikacji kosztów dotyczących: kart płatniczych, obsługi bankomatów i obsługi wyciągów z pozycji „Ogólne koszty administracyjne”, do pozycji „Koszty z tytułu prowizji i opłat”.

W związku z powyższymi zmianami dokonano odpowiedniego przekształcenia sprawozdania finansowego za rok 2007 w celu zachowania porównywalności danych.

Szczegółowe informacje na temat dokonanych zmian w odniesieniu do sprawozdania finansowego za rok 2007 prezentuje poniższe zestawienie:

Pozycja	Kwota korekty	Sprawozdanie 2007	Sprawozdanie 2007 przekształcone
Przychody z tytułu odsetek	20 199	1 089 494	1 109 693
Prowizje rozliczane liniowo	33 305		
Koszty agentów	-13 106		
Przychody z tytułu prowizji i opłat	-33 305	298 617	265 312
Koszty z tytułu prowizji i opłat	8 323	-57 305	-48 982
Koszty agentów	13 106		
Koszty dotyczące: kart płatniczych, obsługi bankomatów i obsługi wyciągów z pozycji	-4 783		
Ogólne koszty administracyjne	4 783	-602 747	-597 964

W 2008 roku Grupa dokonała konsolidacji Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o., jednostki zależnej od Raiffeisen Leasing S.A., jednak z uwagi na nieistotność wyników Spółki osiągniętych za rok 2007, Grupa nie dokonała przekształcenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2007.

Suma bilansowa Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o. na koniec roku 2007 wynosiła 3 891 tys. PLN, co stanowi zaledwie 0,02% sumy bilansowej Grupy za rok 2007.

Zysk netto Spółki na koniec 2007 roku wynosił 1 986 tys. PLN, co stanowi 0,60% wyniku finansowego Grupy. Wynik netto spółki za rok 2007 został ujęty w oddzielnej pozycji w zestawieniu zmian w kapitale własnym.

1.27 Zmiany w składzie Zarządów Jednostek wchodzących w skład Grupy

Z dniem 1 lipca 2008 Rada Nadzorcza powołała na stanowisko Członka Zarządu Banku odpowiedzialnego za obszar Bankowości Detalicznej Pana Marka Patułę.

2. Noty do sprawozdania finansowego

2.1 Wynik z tytułu odsetek

	2008	2007
Przychody odsetkowe:		
Kredyty i pożyczki dla banków	81 983	91 022
Kredyty i pożyczki dla klientów	1 404 102	969 457
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	30 112	4 036
Instrumenty pochodne zabezpieczające	6 332	6 542
Instrumenty reverse repo	1 571	1 282
Inwestycyjne papiery wartościowe	36 050	37 354
Razem:	1 560 150	1 109 693
Koszty odsetek:		
Depozyty bankowe	-65 323	-56 260
Depozyty klientów	-587 077	-315 452
Instrumenty pochodne zabezpieczające	-5 577	-6 231
Instrumenty repo	-7 968	-15 445
Certyfikaty depozytowe	0	0
Kredyty i pożyczki otrzymane (w tym podporządkowane)	-268 072	-162 664
Razem:	-934 017	-556 052
Przychody odsetkowe netto (w tym):		
Odsetki naliczone od aktywów finansowych objętych utratą wartości	7 287	811
Wartość odwróconego dyskonta odnosząca się do aktywów finansowych objętych utratą wartości	23	46

2.2 Wynik z tytułu prowizji i opłat

	2008	2007
Przychody z tytułu prowizji i opłat:		
Opłaty i prowizje z tytułu działalności kredytowej	35 577	26 001
Prowizje z tytułu pośrednictwa ubezpieczeniowego	44 883	19 841
Opłaty związane z obsługą środków pieniężnych	13 574	13 352
Opłaty za transakcje związane z papierami wartościowymi i podobne opłaty	8 153	8 602
Opłaty za przelewy i inne transakcje płatnicze	100 256	105 971
Opłaty i prowizje od zobowiązań gwarancyjnych	12 906	12 332
Opłaty i prowizje od wpłat gotówkowych	13 329	13 406
Pozostałe opłaty	67 234	65 807
Razem:	295 912	265 312

Koszty z tytułu prowizji i opłat:		
Uiszczone opłaty maklerskie	-3 079	-2 853
Opłaty i prowizje dotyczące kredytów otrzymanych	-2 083	-919
Opłaty i prowizje od zobowiązań gwarancyjnych	-1 400	-1 921
Opłaty i prowizje za pośrednictwo w sprzedaży produktów bankowych	-9 824	-8 646
Uiszczone pozostałe opłaty	-44 263	-34 643
Razem:	-60 649	-48 982
Wynik z tytułu prowizji i opłat:	235 263	216 330

2.3 Wynik dotyczący aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

	2008	2007
Operacje walutowe	-134 214	71 507
Operacje stopy procentowej	35 413	19 448
Papiery dłużne	13 648	4 996
Instrumenty kapitałowe	1 569	2
Różnice kursowe netto z przeliczenia aktywów i pasywów	521 205	171 602
Pozostałe różnice kursowe	33 287	26 796
Razem:	470 908	294 351

Wynik na operacjach walutowych zawiera zyski i straty na kontraktach: Swap, Forward. Wynik na operacjach stopy procentowej zawiera zyski i straty na kontraktach: IRS, CIRS i opcjach. Więcej informacji na temat instrumentów pochodnych zaprezentowano w nocie 2.31. Zyski i straty na sprzedaży oraz wycena aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat, niebędących instrumentami pochodnymi, prezentowane są w pozycji papiery dłużne. Pozycja różnice kursowe netto z przeliczenia aktywów i pasywów zawiera zyski i straty z rewaluacji aktywów i pasywów nominowanych w walucie obcej oraz zrealizowany wynik na transakcjach Spot.

2.4 Wynik dotyczący instrumentów finansowych zabezpieczających

	2008	2007
Zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego	11 163	-4 535
Zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego	-12 122	5 426
Razem:	-959	891

Dodatkowe informacje na temat instrumentów finansowych zabezpieczanych i zabezpieczających zaprezentowano w nocie 2.32.

2.5 Wynik dotyczący aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży

Grupa nie odnotowała w 2007 i 2008 roku przychodów lub kosztów odnoszących się do sprzedaży aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.
 Informację na temat utraty wartości tych instrumentów prezentuje nota 2.11.

2.6 Wynik dotyczący inwestycyjnych papierów wartościowych

	2008	2007
Przychody z tytułu dyskonta	2 964	1 883
Przychody z tytułu odsetek	33 086	35 471
Razem:	36 050	37 354

Powyższe przychody dotyczą papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności.

2.7 Wynik dotyczący kredytów i pożyczek udzielonych klientom i bankom

	2008	2007
Przychody z tytułu odsetek	1 486 085	1 081 241
Przychody z tytułu prowizji	35 577	59 190
Koszty dotyczące pośrednictwa w sprzedaży produktów kredytowych	-12 679	-9 155
Koszty dotyczące sekurytyzacji należności kredytowych	-71 054	-37 842
Razem:	1 437 929	1 093 434

2.8 Wynik dotyczący zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu

	2008	2007
Koszty z tytułu odsetek	-652 400	-547 430
Koszty z tytułu prowizji	-772	-909
Koszty dotyczące pośrednictwa w sprzedaży produktów depozytowych	0	-27
Razem:	-653 172	-548 366

2.9 Pozostałe przychody operacyjne

	2008	2007
Przychody ze sprzedaży na działalności niebankowej	13 421	6 949
Przychody z tytułu rozwiązania pozostałych rezerw	23 668	882
Przychody z tytułu sprzedaży i rewaluacji składników majątku trwałego w tym odwrócenie utraty wartości	1 351	252
Przychody z tytułu windykacji wierzytelności Grupy	688	1 934
Przychody uzyskane ze sprzedaży wierzytelności Grupy	0	2 069
Pozostałe przychody operacyjne - inne	5 152	7 581
Razem:	44 280	19 667

2.10 Pozostałe koszty operacyjne

	2008	2007
Koszty z tytułu działalności niebankowej	-1 861	-934
Koszty z tytułu zawiązania pozostałych rezerw	-10 688	0
Koszty z tytułu sprzedaży i likwidacji środków trwałych i wartości niematerialnych	-434	-1 194
Koszty windykacji	-6 964	-5 690
Pozostałe koszty operacyjne - inne	-2 263	-1 539
Razem:	-22 210	-9 357

2.11 Wynik z tytułu odpisów aktualizujących wartość należności

	2008	2007
Utworzenie odpisów aktualizujących na:		
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-50	0
Kredyty i pożyczki udzielone klientom korporacyjnym	-229 339	-92 424
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym	-115 086	-61 966
Pozycje pozabilansowe	-7 682	-7 542
Razem:	-352 157	-161 932
Odwrócenie odpisów aktualizujących na:		
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	0	0
Kredyty i pożyczki udzielone klientom korporacyjnym	95 732	44 432
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym	51 907	33 707
Pozycje pozabilansowe	1 464	2 332
Razem:	149 103	80 471
Koszty netto z tytułu odpisów aktualizujących:	-203 054	-81 461

Na pozostałych klasach aktywów finansowych nie stwierdzono utraty wartości. Informacje na temat bilansowej wartości odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom, prezentuje nota 2.18.

2.12 Ogólne koszty administracyjne

	2008	2007
Koszty pracownicze w tym:	-341 543	-311 812
Wynagrodzenia	-292 388	-262 929
Koszty świadczeń pracowniczych	-40 340	-42 532
Odprawy emerytalne i inne świadczenia	-8 815	-6 351
Pozostałe koszty administracyjne:	-289 283	-233 452
Koszty utrzymania i wynajmu budynków	-67 630	-52 580
Koszty informatyczne i telekomunikacyjne	-58 723	-47 173
Koszty marketingu	-26 736	-31 300
Koszty szkoleń	-16 511	-12 952
Pozostałe koszty rzeczowe	-99 893	-69 724
Koszty rat leasingowych	-3 547	-8 933
Konsulting	-13 501	-8 346
Składka i wpłaty na rzecz BFG	-2 742	-2 444
Amortyzacja:	-62 224	-52 700
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	-34 312	-29 523
Amortyzacja wartości niematerialnych	-27 912	-23 177
Razem:	-693 050	-597 964

2.13 Obciążenie rachunku zysków i strat podatkiem dochodowym

Odniesiony do rachunku zysków i strat

	2008	2007
Podatek dochodowy bieżący	-166 751	-91 337
Podatek dochodowy zagraniczny niepodlegający odliczeniu	0	0
Korekty podatku dochodowego bieżącego dotyczące lat ubiegłych	4 104	7 435
Podatek odroczony:	66 052	26 515
Powstanie i odwrócenie się różnic przejściowych	66 052	26 515
Razem obciążenie podatkiem dochodowym odniesione do rachunku zysków i strat:	-96 595	-57 387

Wyliczenie efektywnej stawki podatkowej

	2008	2007
Zysk brutto	457 311	396 098
Podatek dochodowy bieżący według krajowej stawki podatku od zysku brutto (19%)	86 889	75 259
Wpływ na podatek kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów	18 370	13 380
Wpływ na podatek przychodów niepodlegających opodatkowaniu	-4 560	-23 817
Dodatkowe obciążenie wyniku podatkiem dotyczącym lat ubiegłych oraz podatkiem zagranicznym niepodlegającym odliczeniu	-4 104	-7 435
Całkowite obciążenie wyniku podatkiem dochodowym	96 595	57 387

2.14 Kasa i środki w Banku Centralnym

	2008	2007
Środki pieniężne w kasie	332 057	312 980
Środki w bankach centralnych poza rezerwami obowiązkowymi	1 045 573	794 573
Rezerwy obowiązkowe w bankach centralnych	508 933	400 734
Razem:	1 886 563	1 508 287

Deklarowana rezerwa obowiązkowa do utrzymywania w grudniu 2007 roku wynosiła 400 734 tys. PLN, w grudniu 2008 roku wynosiła 508 933 tys. PLN. Środki te są oprocentowane w wysokości 90% stopy redyskontowej weksli w NBP.

2.15 Należności od banków

	2008	2007
Środki na rachunkach bieżących	41 523	102 172
Lokaty w innych bankach	494 308	447 712
Kredyty i pożyczki udzielone bankom	11 431	122 991
Razem:	547 262	672 875

Należności od banków wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

2.16 Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

	2008	2007
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	1 375 369	603 447
Obligacje i bony wyemitowane przez Skarb Państwa	642 011	132 042
Obligacje i bony wyemitowane przez inne podmioty	649 910	399 765
Obligacje zamienne na akcje	83 448	71 640
Pochodne instrumenty finansowe - przeznaczone do obrotu	2 479 871	825 387
Aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	39 141	21 547
Obligacje wyemitowane przez pozostałe podmioty - obligacje korporacyjne	39 141	21 547
Razem:	3 894 381	1 450 381

Instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są oprocentowane w oparciu o zmienne rynkowe stopy procentowe. Zapadalność tych aktywów prezentuje nota 3.6. Dodatkowe informacje na temat pochodnych instrumentów finansowych prezentuje nota 2.31.

2.17 Kredyty i pożyczki udzielone klientom

	2008	2007
Klienci indywidualni	2 869 850	1 968 163
Klienci MIKRO	3 250 313	2 218 054
Duże przedsiębiorstwa	13 917 635	10 389 217
Małe i średnie przedsiębiorstwa	1 929 844	1 913 008
Sektor publiczny	227 067	250 342
Kredyty i pożyczki brutto:	22 194 709	16 738 784
Odpisy z tytułu utraty wartości	-431 281	-286 357
Kredyty i pożyczki netto:	21 763 428	16 452 427

Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Wartość papierów wartościowych stanowiących zabezpieczenie udzielonych kredytów wynosiła:
według stanu na 31 grudnia 2008 roku 25 100 tys. PLN,
według stanu na 31 grudnia 2007 roku 73 900 tys. PLN.

Należności z tytułu leasingu finansowego

	2008	2007
Należności brutto z tytułu leasingu finansowego o terminie zapadalności:	5 845 532	4 410 596
Nie dłuższym niż 1 rok	2 259 951	1 652 352
Od roku do 5 lat	3 271 050	2 512 317
Powyżej 5 lat	314 531	245 927
Niezrealizowane przyszłe przychody finansowe z tytułu leasingu finansowego:	625 587	546 416
Nie dłuższym niż 1 rok	284 405	244 291
Od roku do 5 lat	293 812	258 743
Powyżej 5 lat	47 370	43 382
Inwestycje netto w leasing finansowy	5 219 945	3 864 180
Należności netto z tytułu leasingu finansowego o terminie zapadalności:	5 219 945	3 864 180
Nie dłuższym niż rok	1 975 546	1 408 061
Od roku do 5 lat	2 977 238	2 253 574
Powyżej 5 lat	267 161	202 545

Charakterystyka portfela

Struktura portfela leasingowego z podziałem na rodzaje środków:

Leasing	2008	%	2007	%
Leasing środków transportu	3 955 984	77	2 911 112	76
Leasing nieruchomości	359 635	7	268 128	7
Leasing maszyn i urządzeń	822 023	16	651 170	17
Razem	5 137 642	100	3 830 410	100

W transakcjach leasingu finansowego nie występuje niegwarantowana wartość rezydualna przedmiotów leasingu. Korzystający nabywają przedmiot leasingu po zakończeniu umowy w cenie ustalonej na poziomie niższym niż wartość rynkowa. Sporadycznie występuje gwarancja nabycia przedmiotu leasingu po zakończeniu umowy leasingu przez podmioty trzecie.

Charakterystyka portfela leasingowego dla umów zawartych w roku:

	2008	2007
Maszyny i urządzenia		
Cena zakupu	541 354	470 446
Wartość finansowana	449 078	397 307
Średnia długość kontraktu	45	44
Liczba kontraktów	3 938	3 660
Środki transport		
Cena zakupu	2 460 984	2 412 018
Wartość finansowana	2 097 788	2 012 130
Średnia długość kontraktu	42	41
Liczba kontraktów	21 650	19 814
Nieruchomości		
Cena zakupu	94 283	132 579
Wartość finansowana	86 067	112 533
Średnia długość kontraktu	116	93
Liczba kontraktów	20	12
Razem:		
Cena zakupu	3 096 621	3 015 043
Wartość finansowana	2 632 933	2 521 969
Średnia długość kontraktu	44,95	44,07
Liczba kontraktów	25 608	23 486

Niezrealizowane przychody odsetkowe	Umowy zawarte w 2008 roku stan na 31.12.2008	Umowy zawarte w 2007 roku stan na 31.12.2007
Razem:	335 961	336 368
1-3 miesiące	40 961	41 210
3 miesiące - 1 rok	102 972	105 243
1 rok - 5 lat	170 116	170 448
Powyżej 5 lat	21 912	19 467

Suma minimalnych opłat leasingowych	Umowy zawarte w 2008 roku stan na 31.12.2008	Umowy zawarte w 2007 roku stan na 31.12.2007
Razem:	2 648 374	2 507 804
1-3 miesiące	216 190	199 314
3 miesiące - 1 rok	561 195	566 059
1 rok - 5 lat	1 787 320	1 653 319
Powyżej 5 lat	83 669	89 112

2.18 Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek

2008	Stan na 1 stycznia	Utworzenie odpisów na utratę wartości	Należności spisane w ciągu roku w ciężar odpisów	Odwrócenie odpisu na utratę wartości	Reklasyfikacja	Saldo na 31 grudnia
Odpisy na należności oceniane indywidualnie						
Należności od klientów indywidualnych	83 603	40 927	-2 730	-15 588	0	106 212
Należności od klientów MIKRO	23 908	61 238	0	-32 039	0	53 107
Należności od dużych przedsiębiorstw	110 791	189 032	-49 415	-58 836	0	191 572
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	39 980	24 658	0	-33 610	0	31 028
Należności od sektora publicznego	590	83	0	-592	0	81
Razem:	258 872	315 938	-52 145	-140 665	0	382 000
Odpisy na należności oceniane grupowo (IBNI)						
Należności od klientów indywidualnych i MIKRO	19 294	12 921	0	-4 280	0	27 935

Należności od klientów korporacyjnych i sektora publicznego	8 191	15 849	0	-2 694	0	21 346
Razem:	27 485	28 770	0	-6 974	0	49 281
Odpisy razem:	286 357	344 708	-52 145	-147 639	0	431 281

2007	Stan na 1 stycznia	Utworzenie odpisów na utratę wartości	Należności spisane w ciągu roku w ciężar odpisów	Odwrócenie odpisu na utratę wartości	Reklasyfikacja	Saldo na 31 grudnia
Odpisy na należności oceniane indywidualnie						
Należności od klientów indywidualnych	73 456	49 504	-18 555	-27 806	-28	76 571
Należności od klientów MIKRO	15 077	8 317	0	-144	26	23 276
Należności od dużych przedsiębiorstw	104 649	78 650	-11 708	-31 558	2 936	142 969
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	13 095	13 774	0	-7 633	-3 771	15 465
Należności od sektora publicznego	0	0	0	-246	837	591
Razem:	206 277	150 245	-30 263	-67 387	0	258 872
Odpisy na należności oceniane grupowo (IBNI)						
Należności od klientów indywidualnych i MIKRO	20 906	4 145	0	-5 757	0	19 294
Należności od klientów korporacyjnych i sektora publicznego	13 186	0	0	-4 995	0	8 191
Razem:	34 092	4 145	0	-10 752	0	27 485
Odpisy razem:	240 369	154 390	-30 263	-78 139	0	286 357

Zmiany odpisów na utratę wartości związanych z należnościami z tytułu kredytów samochodowych:

2008	Stan na 1 stycznia	Utworzenie odpisów na utratę wartości	Należności spisane w ciągu roku w ciężar odpisów	Odwrócenie odpisu na utratę wartości	Różnice kursowe	Saldo na 31 grudnia
Należności od klientów indywidualnych	7 032	1 961	0	0	0	8 993
Odpisy na należności oceniane grupowo (IBNI)	613	283	0	0	0	896
Odpisy razem:	7 645	2 244	0	0	0	9 889

2007	Stan na 1 stycznia	Utworzenie odpisów na utratę wartości	Należności spisane w ciągu roku w ciężar odpisów	Odwrócenie odpisu na utratę wartości	Różnice kursowe	Saldo na 31 grudnia
Należności od klientów indywidualnych	3 911	3 121	0	0	0	7 032
Odpisy na należności oceniane grupowo (IBNI)	167	446	0	0	0	613
Odpisy razem:	4 078	3 567	0	0	0	7 645

2.19 Inwestycyjne papiery wartościowe

	2008	2007
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności:	541 962	643 628
Obligacje skarbowe	520 032	621 708
Obligacje NBP	21 930	21 920
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży:	40 366	40 581
Udziały kapitałowe	40 366	40 581
Razem inwestycyjne papiery wartościowe:	582 328	684 209

	2008	2007
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności:	541 962	643 628
Notowane na aktywnym rynku	520 032	621 708
Nienotowane na aktywnym rynku	21 930	21 920
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży:	40 366	40 581
Nienotowane na aktywnym rynku	40 366	40 581
Razem inwestycyjne papiery wartościowe:	582 328	684 209

Zmiana stanu lokacyjnych papierów wartościowych przedstawia się następująco:

Utrzymywane do terminu zapadalności:	
Stan na 1 stycznia 2008 roku	643 628
Zwiększenia (zakupy)	10
Zmniejszenia (umorzenie)	-101 676
Stan na 31 grudnia 2008 roku	541 962
Dostępne do sprzedaży :	
Stan na 1 stycznia 2008 roku	40 581
Zwiększenia (zakupy)	0
Zmniejszenia (sprzedaż i umorzenie)	-200
Różnice kursowe	-15
Stan na 31 grudnia 2008 roku	40 366
Razem stan na 31 grudnia 2008 roku	582 328

Utrzymywane do terminu zapadalności:	
Stan na 1 stycznia 2007 roku	666 393
Zwiększenia (zakupy)	0
Zmniejszenia (umorzenie)	-22 765
Stan na 31 grudnia 2007 roku	643 628
Dostępne do sprzedaży :	
Stan na 1 stycznia 2007 roku	2 502
Zwiększenia	38 094
Zmniejszenia (sprzedaż i umorzenie)	0
Różnice kursowe	-15
Stan na 31 grudnia 2007 roku	40 581
Razem stan na 31 grudnia 2007 roku	684 209

Informacje na temat wartości godziwej inwestycyjnych papierów wartościowych prezentuje nota 2.34.

2.20 Wartości niematerialne

2008	Saldo na dzień 01.01.2008	Zwiększenia stanu w ciągu roku		Zmniejszenia stanu w ciągu roku	Saldo na dzień 31.12.2008
		Zwiększenia bezpośrednie w ciągu roku	Przyjęcie do użytkowania		
Prawa użytkowane przez Grupę	1 154	19	0	0	1 173
Oprogramowanie komputerowe	163 865	8 837	43 947	-6 424	210 225
Oprogramowanie komputerowe w budowie	46 630	48 635	-43 589	-1 177	50 499
Zaliczki na wartości niematerialne	0	3 751	0	0	3 751
Razem:	211 649	61 242	358	-7 601	265 648

Umorzenie	Wartość umorzenia na 01.01.2008	Amortyzacja okresu	Zmniejszenia w ciągu roku	Wartość umorzenia na 31.12.2008
Prawa użytkowane przez Grupę	0	1 154	0	1 154
Oprogramowanie komputerowe	78 243	27 844	-6 180	99 907
Razem:	78 243	28 988	-6 180	101 062

Wartość bilansowa na 31 grudnia	2008
Prawa użytkowane przez Grupę	19
Oprogramowanie komputerowe	110 317
Oprogramowanie komputerowe w budowie	50 499
Zaliczki na wartości niematerialne	3 751
Razem:	164 586

Grupa posiada istotną wartość niematerialną w postaci głównego systemu operacyjnego. Wartość początkowa inwestycji wynosiła 98 903 tys. PLN, bieżąca wartość inwestycji wynosi 47 009 tys. PLN, pozostały okres amortyzacji wynosi 4 lata.

2007	Saldo na dzień 01.01.2007	Zwiększenia stanu w ciągu roku		Zmniejszenia stanu w ciągu roku	Saldo na dzień 31.12.2007
		Zwiększenia bezpośrednie w ciągu roku	Przyjęcie do użytkowania		
Oprogramowanie komputerowe	136 137	7 498	26 493	-5 109	165 019
Oprogramowanie komputerowe w budowie	31 629	41 624	-26 493	-130	46 630
Razem:	167 766	49 122	0	-5 239	211 649

Umorzenie	Wartość umorzenia na 01.01.2007	Amortyzacja okresu	Zmniejszenia w ciągu roku	Wartość umorzenia na 31.12.2007
Oprogramowanie komputerowe	58 825	23 177	-3 759	78 243
Razem:	58 825	23 177	-3 759	78 243

Wartość bilansowa na 31 grudnia	2007
Oprogramowanie komputerowe	86 776
Oprogramowanie komputerowe w budowie	46 630
Razem:	133 406

2.21 Rzeczowe aktywa trwałe

2008	Saldo na dzień 01.01.2008	Zwiększenia stanu w ciągu roku		Zmniejszenia w ciągu roku	Saldo na dzień 31.12.2008
		Zwiększenia bezpośrednie w ciągu roku	Przyjęcie do użytkowania lub zmiana klasyfikacji		
Grunty i prawa wieczystego użytkowania	16	0	0	0	16
Ulepszenia w obcych obiektach	65 351	15 302	26 654	-131	107 176
Urządzenia techniczne i maszyny	170 314	14 469	-2 057	-14 333	168 393
Środki transportu	24 371	28 433	3 614	-9 994	46 424
Inne środki trwałe	11 974	4 224	244	-2 529	13 913
Środki trwałe w budowie	12 681	20 513	-25 199	-100	7 895
Zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe	0	4 546	0	0	4 546
Razem:	284 707	87 487	3 256	-27 087	348 363

Umorzenie	Wartość umorzenia na 01.01.2008	Amortyzacja okresu	Zmniejszenia stanu w ciągu roku	Wartość umorzenia na 31.12.2008
Ulepszenia w obcych obiektach	44 910	21 643	-312	66 241
Urządzenia techniczne i maszyny	147 100	4 268	-13 269	138 099
Środki transportu	15 380	6 649	-7 570	14 459
Inne środki trwałe	10 489	1 006	-2 055	9 440
Razem:	217 879	33 566	-23 206	228 239

Wartość bilansowa na 31 grudnia	2008
Grunty i prawa wieczystego użytkowania	16
Ulepszenia w obcych obiektach	40 935
Urządzenia techniczne i maszyny	30 294
Środki transportu	31 965
Inne środki trwałe	4 473
Środki trwałe w budowie	7 895
Zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe	4 546
Razem:	120 124

2007	Saldo na dzień 01.01.2007	Zwiększenia stanu w ciągu roku		Zmniejszenia w ciągu roku	Saldo na dzień 31.12.2007
		Zwiększenia bezpośrednie w ciągu roku	Przyjęcie do użytkowania lub zmiana klasyfikacji		
Grunty i prawa wieczystego użytkowania	3 521	0	-3 505	0	16
Ulepszenia w obcych obiektach	63 661	1 812	2 366	-2 488	65 351
Urządzenia techniczne i maszyny	173 755	9 919	3 422	-16 782	170 314
Środki transportu	32 703	2 812	-2 924	-8 220	24 371
Inne środki trwałe	10 922	1 200	9	-157	11 974
Środki trwałe w budowie	3 965	14 717	-5 797	-204	12 681
Aktywa trwałe do zbycia	59	0	0	-59	0
Razem:	288 586	30 460	-6 429	-27 910	284 707

Umorzenie	Wartość umorzenia na 01.01.2007	Amortyzacja okresu	Zmniejszenia stanu w ciągu roku	Wartość umorzenia na 31.12.2007
Ulepszenia w obcych obiektach	38 180	8 239	-1 509	44 910
Urządzenia techniczne i maszyny	148 288	15 373	-16 561	147 100
Środki transportu	16 908	5 405	-6 933	15 380
Inne środki trwałe	10 140	506	-157	10 489
Razem:	213 516	29 523	-25 160	217 879

Wartość bilansowa na 31 grudnia	2007
Grunty i prawa wieczystego użytkowania	16
Ulepszenia w obcych obiektach	20 441
Urządzenia techniczne i maszyny	23 214
Środki transportu	8 991
Inne środki trwałe	1 485
Środki trwałe w budowie	12 681
Aktywa trwałe do zbycia	0
Razem:	66 828

2.22 Inne aktywa

	2008	2007
Inkaso weksli i czeków	2 095	2 070
Dłużnicy różni	20 576	36 270
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych – należności	36 561	25 972
Koszty zapłacone z góry	162 905	84 072
Przychody do otrzymania	18 857	8 689
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	0	36 451
Rozrachunki publiczno prawne	0	56 424
Inne	18 483	20 940
Razem:	259 477	270 888

Kwota należności długoterminowych z tytułu dostaw i usług wynosi 67 217 tys. PLN. Wartość odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości innych aktywów wynosiła według stanu na koniec grudnia 2007 roku 2 026 tys. PLN, na koniec grudnia 2008 roku wynosiła 11 328 tys. PLN.

W pozycji rozrachunki publiczno-prawne wykazane zostały na dzień 31 grudnia 2008 roku należności z tytułu nadpłaty w podatku od środków transportowych, na dzień 31 grudnia 2007 roku - należności od urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług oraz podatku dochodowego od osób prawnych.

W kosztach zapłaconych z góry najistotniejszą pozycję stanowią koszty składek ubezpieczeniowych, którymi Spółka obciąża leasingobiorców w okresach przyszłych w wysokości 109 728 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2008 roku oraz 45 087 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2007 roku.

Zmiana stanu odpisu aktualizującego wartość innych aktywów:

	2008	2007
Stan odpisu na dzień 1 stycznia	2 026	229
Utworzenie odpisów na utratę wartości	9 691	1 797
Wykorzystanie odpisów	-29	0
Odwrocenie odpisu na utratę wartości	-360	0
Stan odpisu na dzień 31 grudnia	11 328	2 026

2.23 Zobowiązania wobec banków

	2008	2007
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0	180 000
Rachunki bieżące	418 862	133 222
Depozyty terminowe	607 447	2 084 580
Kredyty otrzymane	6 740 370	3 078 049
Transakcje repo	11 514	60 139
Razem:	7 778 193	5 355 990

Zobowiązania wobec banków wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

2.24 Inne depozyty pochodzące z rynku pieniężnego

	2008	2007
Wyemitowane obligacje	39 927	201 486
Razem:	39 927	201 486

2.25 Zobowiązania wobec klientów

	2008	2007
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	3 293 162	2 137 607
Zobowiązania wobec klientów MIKRO	624 567	651 266
Zobowiązania wobec dużych przedsiębiorstwa	9 447 948	7 261 923
Zobowiązania wobec małych i średnich przedsiębiorstw	2 214 027	2 321 955
Zobowiązania wobec sektora publicznego	25 897	32 381
Razem:	15 605 601	12 405 132

Zobowiązania wobec klientów wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

2.26 Zobowiązania podporządkowane

	Stopa %	2008	2007
Pożyczki podporządkowane:			
Pożyczka o wartości 130 milionów PLN z terminem zapadalności w 2011 roku.	WIBOR 6M+1,11	132 746	132 405
Pożyczka o wartości 270 milionów PLN z terminem zapadalności w 2013 roku	WIBOR 6M+0,71	274 961	274 052
Razem:		407 707	406 457

Pożyczki podporządkowane są płatne przez Grupę w terminie zapadalności, przy czym kwota stanowiąca pożyczkę podporządkowaną ulega stopniowej amortyzacji zgodnie z regulacjami NBP. Pożyczki nie są dodatkowo zabezpieczone. W 2008 roku Grupa nie odnotowała żadnych opóźnień w płatnościach rat kapitałowych lub odsetkowych, ani nie naruszyła żadnych innych postanowień umownych wynikających ze swoich zobowiązań, analogicznie w 2007 roku. Zgodnie z uchwałami Komisji Nadzoru Bankowego, Grupa może zaliczać zobowiązania podporządkowane do kapitałów Grupy.

2.27 Inne zobowiązania

	2008	2007
Fundusze specjalne w tym Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	3 080	2 183
Rozrachunki międzybankowe	89 837	43 832
Rozrachunki z biurami maklerskimi	730	11
Rozrachunki publiczno-prawne	30 742	9 569
Wierzyciele różni	64 595	102 259
Kapitał w rejestracji	0	88 173
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych – zobowiązania	252	242
Pozostałe	2 908	2 272
Przychody pobierane z góry	44 884	36 404
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	110 605	105 487
Razem:	347 633	390 432

Kwota zobowiązań długoterminowych z tytułu dostaw i usług wynosi 13 960 tys. PLN.

19 października 2007 rozpoczęła się subskrypcja nowych akcji Jednostki dominującej. Wyemitowano 9 700 akcji serii „M” o wartości nominalnej 9 090 PLN, wartość emisji wynosiła 88 173 tys. PLN. 100% akcji zostało zakupionych przez Raiffeisen International Bank-Holding AG. Na dzień 31 grudnia 2007 roku omawiane akcje znajdowały w procesie rejestracji i nie zostały wykazane w kapitale Grupy, tylko w pozycji „Kapitał w rejestracji”, jako inne zobowiązania. Rejestracja akcji miała miejsce w dniu 7 marca 2008 roku.

2.28 Pozostałe rezerwy

2008	Stan na 1 stycznia	Utworzenie rezerwy lub odpisu	Należności spisane w ciągu roku w ciężar rezerw	Odwrócenie rezerwy lub odpisu	Saldo na 31 grudnia
Odpisy na zobowiązania pozabilansowe oceniane indywidualnie	1 425	4 798	0	-1 425	4 798
Odpisy na zobowiązania pozabilansowe oceniane grupowo IBNI	8 179	2 884	0	-39	11 024
Razem:	9 604	7 682	0	-1 464	15 822
Rezerwy na sprawy sporne	24 319	371	0	-24 000	690
Inne rezerwy	5 807	0	0	-3 467	2 340
Rezerwy razem:	39 730	8 053	0	-28 931	18 852

2007	Stan na 1 stycznia	Utworzenie rezerwy lub odpisu	Należności spisane w ciągu roku w ciężar rezerw	Odwrocenie rezerwy lub odpisu	Saldo na 31 grudnia
Odpisy na zobowiązania pozabilansowe oceniane indywidualnie	1 642	1 425	0	-1 642	1 425
Odpisy na zobowiązania pozabilansowe oceniane grupowo IBNI	2 752	6 117	0	-690	8 179
Razem:	4 394	7 542	0	-2 332	9 604
Rezerwy na sprawy sporne	24 626	227	-7	-527	24 319
Inne rezerwy	9 606	0	0	-3 799	5 807
Rezerwy razem:	38 626	7 769	-7	-6 658	39 730

Z końcem 2008 roku Grupa dokonała rozwiązania rezerwy dotyczącej roszczenia na kwotę 24 mln PLN dotyczącego niezawartej umowy cesji wierzytelności, w związku z oddaleniem apelacji przez Sąd Apelacyjny w Warszawie i utrzymaniem wyroku Sądu Okręgowego z 2007 roku oddalającego w całości powództwo wobec Grupy.

Pozostałe rezerwy na sprawy sporne obejmują jednostkowo nieistotne roszczenia. Grupa nie jest w stanie wiarygodnie oszacować terminów ostatecznego rozstrzygnięcia tych spraw.

2.29 Odroczonego podatek dochodowy

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

	2008	2007
Odsetki naliczone do zapłacenia (koszt) z tego:	-100 878	-46 423
Odsetki od depozytów	-93 177	-39 944
Odsetki od papierów wartościowych i instrumentów pochodnych	-7 701	-6 479
Wartość godziwa instrumentów pochodnych, papierów wartościowych	-3 142 922	-685 778
Prowizje rozliczane według efektywnej stopy procentowej	-81 012	-68 028
Odpisy aktualizujące wartość kredytów nie uznane za koszty uzyskania przychodów	-88 530	-74 919
Różnice z tytułu wyceny bilansowej i podatkowej umów leasingowych	-657 876	-934 885
Pozostałe rezerwy	-1 642	-1 180
Koszty do zapłacenia	-110 689	-110 032
Pozostałe aktywa	-12 579	-42 692
Razem różnice ujemne:	-4 196 128	-1 963 937
Podatek dochodowy odroczonego od różnic ujemnych (19%):	-797 264	-373 148

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

	2008	2007
Odsetki naliczone do otrzymania (przychód), z tego:	67 900	50 652
Odsetki od kredytów	36 516	25 910
Odsetki od papierów wartościowych i instrumentów pochodnych	31 314	23 560
Dyskonto od papierów wartościowych	70	1 182
Wartość godziwa instrumentów pochodnych, papierów wartościowych	2 479 999	866 860
Prowizje rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	261 343	30 934
Różnice pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	74 555	50 986
Razem różnice dodatnie:	2 883 797	999 432
Podatek dochodowy odroczonego od różnic dodatnich (19%):	547 921	189 892

Zmiany różnic przejściowych w ciągu roku

2008	Saldo na 1 stycznia 2008	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Saldo na 31 grudnia 2008
Odsetki naliczone do zapłacenienia (koszt) z tego:	-46 423	-54 455	-100 878
Odsetki od depozytów	-39 944	-53 233	-93 177
Odsetki od papierów wartościowych i instrumentów pochodnych	-6 479	-1 222	-7 701
Wartość godziwa instrumentów pochodnych, papierów wartościowych	-685 778	-2 457 144	-3 142 922
Prowizje rozliczane według efektywnej stopy procentowej	-68 028	-12 984	-81 012
Odpisy aktualizujące wartość kredytów nieuznane za k.u.p.	-74 919	-13 611	-88 530
Różnice z tytułu wyceny bilansowej i podatkowej umów leasingowych	-934 885	277 009	-657 876
Pozostałe rezerwy	-1 180	-462	-1 642
Koszty do zapłacenienia	-110 032	-657	-110 689
Pozostałe aktywa	-42 692	30 113	-12 579
Razem różnice ujemne:	-1 963 937	-2 232 191	-4 196 128
Podatek dochodowy odroczony:	-373 148	-424 116	-797 264
Odsetki naliczone do otrzymania (przychód), z tego:	50 652	17 248	67 900
Odsetki od kredytów	25 910	10 606	36 516
Odsetki od papierów wartościowych i instrumentów pochodnych	23 560	7 754	31 314
Dyskonto od papierów wartościowych	1 182	-1 112	70
Wartość godziwa instrumentów pochodnych, papierów wartościowych	866 860	1 613 139	2 479 999
Prowizje rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	30 934	230 409	261 343
Różnice pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	50 986	23 569	74 555
Razem różnice dodatnie:	999 432	1 884 365	2 883 797
Podatek dochodowy odroczony:	189 892	358 029	547 921
Saldo odroczonego podatku dochodowego przed uwzględnieniem Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o.:	-183 256	-66 087	-249 343
Ujęcie po raz pierwszy w konsolidacji Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o.	-35	35	0
Saldo odroczonego podatku dochodowego po uwzględnieniu Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o.:	-183 291	-66 052	-249 343

2007	Saldo na 1 stycznia 2007	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Saldo na 31 grudnia 2007
Odsetki naliczone do zapłacenia (koszt) z tego:	-28 369	-18 054	-46 423
Odsetki od depozytów	-22 432	-17 512	-39 944
Odsetki od papierów wartościowych i instrumentów pochodnych	-5 937	-542	-6 479
Wartość godziwa instrumentów pochodnych, papierów wartościowych	-407 030	-278 748	-685 778
Prowizje rozliczane według efektywnej stopy procentowej	-56 155	-11 873	-68 028
Odpisy aktualizujące wartość kredytów niezuanane za k.u.p.	-93 233	18 314	-74 919
Różnice z tytułu wyceny bilansowej i podatkowej umów leasingowych	-625 210	-309 675	-934 885
Pozostałe rezerwy	-3 599	2 419	-1 180
Koszty do zapłacenia	-65 124	-44 908	-110 032
Pozostałe aktywa	-37 191	-5 501	-42 692
Razem różnice ujemne:	-1 315 911	-648 026	-1 963 937
Podatek dochodowy odroczony:	-250 023	-123 125	-373 148
Odsetki naliczone do otrzymania (przychód), z tego:	47 453	3 199	50 652
Odsetki od kredytów	20 351	5 559	25 910
Odsetki od papierów wartościowych i instrumentów pochodnych	26 109	-2 549	23 560
Dyskonto od papierów wartościowych	993	189	1 182
Wartość godziwa instrumentów pochodnych, papierów wartościowych	362 150	504 710	866 860
Prowizje rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	23 173	7 761	30 934
Różnice pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	57 570	-6 584	50 986
Pozostałe rezerwy	612	-612	0
Razem różnice dodatnie:	490 958	508 474	999 432
Podatek dochodowy odroczony:	93 282	96 610	189 892
Saldo odroczonego podatku dochodowego:	-156 741	-26 515	-183 256

2.30 Kapitały Grupy

Kapitał zakładowy	Wartość nominalna akcji	Liczba akcji
Stan na 1 stycznia 2008:	572 988	63 035
Emisja akcji	425 030	46 758
Stan na 31 grudnia 2008:	998 018	109 793

Poniższe zestawienie prezentuje poszczególne emisje akcji

	Liczba zarejestrowanych akcji / udziałów 31 grudnia 2008	Liczba zarejestrowanych akcji / udziałów 31 grudnia 2007
Akcje serii "B", każda o wartości PLN 9.090	1 620	1 620
Akcje serii "C", każda o wartości PLN 9.090	1 623	1 623
Akcje serii "D", każda o wartości PLN 9.090	6 825	6 825
Akcje serii "E i F", każda o wartości PLN 9.090	6 656	6 656
Akcje serii "G", każda o wartości PLN 9.090	3 300	3 300
Akcje serii "H", każda o wartości PLN 9.090	11 551	11 551
Akcje serii "I", każda o wartości PLN 9.090	4 950	4 950
Akcje serii „J”, każda o wartości PLN 9.090	8 250	8 250
Akcje serii „K”, każda o wartości PLN 9.090	9 460	9 460
Akcje serii „L”, każda o wartości PLN 9.090	8 800	8 800
Akcje serii „M”, każda o wartości PLN 9.090	9 700	0
Akcje serii „N”, każda o wartości PLN 9.090	26 915	0
Akcje serii „O”, każda o wartości PLN 9.090	10 143	0
Razem:	109 793	63 035

Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone. Wszystkie akcje mają takie same prawa głosu. Udziałowcem, który posiada 100% kapitału zakładowego Grupy jest **Raiffeisen International Bank-Holding AG**.

Kapitał zapasowy	2008	2007
Stan na 1 stycznia:	151 218	103 612
Przeniesienie z zysków lat ubiegłych	40 638	47 606
Nadwyżka wartości emisyjnej nad wartością nominalną	80 880	0
Stan na 31 grudnia:	272 736	151 218

Zgodnie z przepisami Kodeksu Spółek Handlowych 8% zysku netto Grupy przenosi się na kapitał zapasowy tworzony ustawowo, aż do czasu, gdy osiągnie on jedną trzecią wartości kapitału akcyjnego.

Kapitał rezerwowy (Łącznie)	2008	2007
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	559 391	511 869
Kapitał rezerwowy - pozostały	124 595	47 522
Razem:	683 986	559 391

Poniższa tabela przedstawia zmiany w poszczególnych składnikach w kapitałach rezerwowych.

Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	2008	2007
Stan na 1 stycznia:	360 437	266 326
Przeniesienie z zysków z lat ubiegłych	124 595	94 111
Stan na 31 grudnia:	485 032	360 437

Fundusz ogólnego ryzyka przeznaczony na niezidentyfikowane ryzyka w działalności Grupy tworzony jest z odpisów z rocznego zysku netto, zgodnie z zasadami określonymi w przepisach prawa bankowego.

Kapitał rezerwowy	2008	2007
Stan na 1 stycznia:	47 522	47 522
Wydzielenie funduszu na działalność maklerską	-1 000	0
Stan na 31 grudnia:	46 522	47 522

Kapitał rezerwowy stanowią skumulowane przeniesienia z zysków z lat ubiegłych. Kapitał ten nie podlega podziałowi.

Fundusz na działalność maklerską	2008	2007
Stan na 1 stycznia:	0	0
Wydzielenie funduszu	1 000	0
Stan na 31 grudnia:	1 000	0

Zgodnie z decyzją Zarządu Jednostki dominującej z dnia 22 października 2008 roku w ramach kapitału rezerwowego dokonano wydzielenia kwoty 1 mln PLN na fundusz przeznaczony na działalność maklerską.

Niepodzielony wynik finansowy	2008	2007
Stan na 1 stycznia:	322 540	281 949
Przeniesienie zysku za rok obrotowy	335 306	316 787
Przeniesienie na fundusz ogólnego ryzyka bankowego	-124 595	-151 432
Przeniesienie na kapitał zapasowy	-40 638	-47 606
Wyłacone dywidendy	-151 972	-77 158
Ujęcie po raz pierwszy w konsolidacji Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o.	993	0
Stan na 31 grudnia:	341 634	322 540

Udziały mniejszości	2008	2007
Stan na 31 grudnia :	220 355	102 482

Udziałowcem posiadającym 50% kapitału zakładowego Raiffeisen Leasing Polska S.A. oprócz Raiffeisen Bank Polska S.A., jest Raiffeisen Leasing International GmbH. Konsolidacja tej Spółki jest wynikiem sprawowania nad nią kontroli.

Dywidendy

Zarządy Jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. nie przewidują wypłaty dywidendy z zysku za rok 2008.

Decyzją Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Raiffeisen Bank Polska S.A. wysokość zysku Banku za rok 2007, jaka została wypłacona w formie dywidendy wynosiła: 151 971 150 tys. PLN. Wypłata dywidendy nastąpiła 12 marca 2008 roku.

Decyzją Walnego Zgromadzenia Raiffeisen Leasing Polska S.A. z dnia 18 marca 2008 roku dywidenda z zysku za rok 2007 została wypłacona w kwocie 10 671 tys. PLN.

Kapitały- Hiperinflacja

Zgodnie z wymogami MSSF1 Grupa ma obowiązek zastosować do sporządzania sprawozdań finansowych MSR 29 (Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji) retrospektywnie. Na podstawie paragrafu 24 MSR 29 „Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji” składniki kapitału własnego (za wyjątkiem zysków zatrzymanych oraz wszelkich nadwyżek z aktualizacji wyceny aktywów) powinny zostać przekształcone przy zastosowaniu ogólnego indeksu cen, począwszy od daty, w której kapitały te zostały wniesione lub powstały w inny sposób za okres, w którym gospodarka, w której dany podmiot prowadzi działalność, była gospodarką w myśl MSR 29 hiperinflacyjną.

Efekt przeliczenia odpowiednich składników kapitału własnego wskaźnikami inflacji powinien zostać ujęty drugostronnie w niepodzielonym wyniku finansowym z lat ubiegłych. Zastosowanie przepisów paragrafu 24 MSR 29 spowodowałoby wzrost kapitału zakładowego i jednocześnie obciążenie w takiej samej wysokości niepodzielonego wyniku finansowego lat ubiegłych. Takie retrospektywne zastosowanie skutkowałoby wzrostem kapitału akcyjnego o kwotę 7 238 tys. PLN i spadkiem niepodzielonego zysku w tym okresie w ekwiwalentnej kwocie.

2.31 Pochodne instrumenty finansowe i instrumenty wbudowane

Grupa wykorzystuje następujące instrumenty pochodne jako zabezpieczenia, a także na potrzeby nie związane z rachunkowością zabezpieczeń:

- walutowe transakcje terminowe
- opcje walutowe
- instrumenty stóp procentowych.

Walutowe transakcje terminowe to zobowiązania do kupna walut obcych i lokalnych, obejmujące niezrealizowane transakcje Spot.

Walutowe i procentowe kontrakty Swap to zobowiązania do zamiany jednego strumienia przepływów pieniężnych na inny.

Rezultatem takiej transakcji jest zamiana walut lub stóp procentowych (na przykład, oprocentowania stałego na zmienne) lub połączenia wszystkich tych czynników (na przykład, międzywalutowe kontrakty Swap stóp procentowych).

Z wyjątkiem określonych walutowych kontraktów Swap nie następuje w przypadku tych transakcji zamiana kapitału. Ryzyko kredytowe Grupy stanowi potencjalny koszt zastąpienia kontraktów Swap, jeżeli strony nie wywiążą się ze swoich zobowiązań. Ryzyko to jest monitorowane na bieżąco przez odniesienie do aktualnej wartości godziwej, proporcji wartości nominalnej kontraktów oraz płynności rynkowej. W celu kontrolowania poziomu podejmowanego ryzyka kredytowego Grupa ocenia strony umowy przy pomocy tych samych metod, które stosuje się w działalności kredytowej.

Opcje walutowe i procentowe to umowy, na mocy których sprzedający przyznaje kupującemu prawo, ale nie obowiązek, nabycia (opcja kupna) lub sprzedaży (opcja sprzedaży) w ustalonym dniu, do ustalonego dnia lub też w ustalonym okresie – konkretnej ilości waluty obcej lub instrumentu finansowego po z góry ustalonej cenie. W zamian za powzięcie ryzyka walutowego lub ryzyka zmiany stóp procentowych, sprzedający otrzymuje od kupującego premię. Opcje mogą być opcjami znajdującymi się w obrocie giełdowym lub negocjowanymi pomiędzy Grupą a klientem (w transakcji pozagiełdowej). Grupa jest narażona na ryzyko kredytowe z tytułu zakupionych opcji tylko i wyłącznie do wysokości ich wartości bilansowej, którą stanowi ich wartość godziwa.

Nominalne wartości niektórych rodzajów instrumentów finansowych stanowią podstawę do ich porównania z instrumentami ujmowanymi w bilansie, ale niekoniecznie wskazują, jaka będzie wartość przyszłych przepływów pieniężnych, bądź jaka jest bieżąca wartość godziwa instrumentów. Z tego względu nie pokazują jaki jest stopień narażenia Grupy na ryzyko kredytowe lub ryzyko zmiany cen. Instrumenty pochodne mogą mieć wycenę dodatnią (aktywa) lub ujemną (zobowiązania) w zależności od wahań rynkowych stóp procentowych lub kursów wymiany walut. Łączna wartość godziwa pochodnych instrumentów finansowych może podlegać znacznym wahaniom.

Wartości godziwe posiadanych instrumentów pochodnych przedstawiono w poniższej tabeli:

2008	Wartość nominalna	Wartości godziwe	
		Aktywa	Zobowiązania
Walutowe instrumenty pochodne:			
Walutowe kontrakty Swap	26 884 581	2 110 853	2 356 891
Opcje zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	3 229 496	318 537	318 537
Razem:	30 114 077	2 429 390	2 675 428
Instrumenty pochodne dla stóp procentowych:			
Kontrakty Swap dla stóp procentowych	2 542 904	50 481	51 000
Razem:	2 542 904	50 481	51 000

2007	Wartość nominalna	Wartości godziwe	
		Aktywa	Zobowiązania
Walutowe instrumenty pochodne:			
Walutowe kontrakty Swap	23 689 240	766 187	630 776
Opcje zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	1 633 037	46 627	46 626
Razem:	25 322 277	812 814	677 402
Instrumenty pochodne dla stóp procentowych:			
Kontrakty Swap dla stóp procentowych	2 145 155	12 573	12 867
Razem:	2 145 155	12 573	12 867

Około 80% transakcji dokonywanych przez Grupę to transakcje walutowe zawierane z innymi instytucjami finansowymi. Kierownictwo ustaliło limity na poszczególne instytucje finansowe, które określają wartość transakcji, jaka może być zawarta z jednym kontrahentem.

Instrumenty wbudowane

Do instrumentów wbudowanych Grupa zalicza lokaty dwuwalutowe stanowiące umowy zasadnicze, natomiast wbudowane do nich instrumenty pochodne stanowią opcje walutowe.

Do instrumentów takich zaliczane są również obligacje zamienne na akcje oraz umowy leasingu operacyjnego stanowiące umowy zasadnicze, natomiast wbudowane do nich instrumenty pochodne stanowią opcje walutowe. Wycenie podlegają opcje walutowe w walutach nie będących walutami funkcjonalnymi dla danego typu umowy zasadniczej. W związku z powyższym z wyceny zostały wyłączone opcje walutowe w EUR i USD.

2.32 Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa stosuje politykę zabezpieczania swojej ekspozycji na wahania stóp procentowych. Rachunkowość zabezpieczeń jest stosowana wyłącznie dla zabezpieczenia przed ryzykiem stóp procentowych. Transakcje typu Swap na stopę procentową, w wyniku których Grupa płaci stałą stopę procentową a otrzymuje zmienną, są stosowane do zabezpieczania wartości godziwej kredytów i pożyczek o stałej stopie procentowej udzielonych przez Grupę.

Pod koniec grudnia 2005 roku Grupa udzieliła na okres 15 lat kredytu o stałej stopie procentowej w wartości nominalnej 45 mln EUR, zabezpieczając go transakcją Swap na stopę procentową w wartości nominalnej 44,8 mln EUR. Wartość wyceny kredytu według stanu na dzień 31 grudnia 2007 i 2008 roku zaprezentowano w poniższych tabelach. Informacje na temat wyniku finansowego odnoszącego się do tej transakcji prezentuje nota 2.4.

2008	Wartość nominalna	Wycena	
		Aktywa	Zobowiązania
Instrument zabezpieczany	167 439	0	-4 213
Instrument zabezpieczający	166 866	0	-519

2007	Wartość nominalna	Wartości godziwe	
		Aktywa	Zobowiązania
Instrument zabezpieczany	149 411	0	15 376
Instrument zabezpieczający	149 390	11 608	0

2.33 Transakcje z przyrzeczeniem odkupu

Zasady ewidencji tych transakcji opisano w punkcie 1.6.

Na dzień bilansowy nie wystąpiły transakcje typu sell by back i buy sell back .

2.34 Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

W poniższej tabeli przedstawiono wartość księgową i godziwą tych aktywów i zobowiązań finansowych, które nie zostały wykazane w bilansie Grupy według ich wartości godziwej.

	Wartość księgową		Wartość godziwa	
	2008	2007	2008	2007
Aktywa:				
Kasa i środki w Banku Centralnym	1 886 563	1 508 287	1 886 563	1 508 287
Należności od banków	547 262	672 875	547 262	672 875
Kredyty i pożyczki udzielone klientom w tym:	21 763 428	16 452 427	21 763 428	16 452 427
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym	5 960 844	1 968 163	5 960 844	1 968 163
Kredyty i pożyczki udzielone przedsiębiorcom	15 802 584	14 484 264	15 802 584	14 484 264
Inwestycyjne papiery wartościowe w tym:	582 328	684 209	580 140	685 179
Papiery notowane na aktywnym rynku	520 032	662 289	517 844	663 259
Papiery nienotowane na aktywnym rynku	62 296	21 920	62 296	21 920
Inne aktywa	259 477	270 888	259 477	270 888

Zobowiązania:				
Zobowiązania wobec banków	7 778 193	5 535 990	7 778 193	5 535 990
Inne depozyty pochodzące z rynku pieniężnego	39 927	201 486	39 927	201 486
Zobowiązania wobec klientów	15 605 601	12 405 132	15 605 601	12 405 132
Zobowiązania podporządkowane	407 707	406 457	407 707	406 457
Inne zobowiązania	347 633	390 432	347 633	390 432

Poniżej zaprezentowano główne założenia i metody wykorzystane przez Grupę podczas określania wartości godziwej instrumentów finansowych:

Należności od banków - wartością godziwą lokat o zmiennym oprocentowaniu oraz lokat o stałym oprocentowaniu poniżej 1 roku jest ich wartość bilansowa.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym i przedsiębiorcom - wykazywane są w wartości netto po uwzględnieniu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Wartość godziwa kredytów i pożyczek udzielonych klientom o stałej stopie procentowej powyżej 1 roku została wyliczona jako zdyskontowana wartość oczekiwanych przyszłych płatności do otrzymania zarówno z tytułu kapitału, jak i odsetek. Zakłada się, że spłaty kredytów i pożyczek następować będą w terminach uzgodnionych w umowach. Wartość godziwa kredytów nieregularnych jest równa ich wartości bilansowej netto, która uwzględnia wszelkie przesłanki wskazujące na utratę wartości kredytów. Tak oszacowana wartość godziwa kredytów i pożyczek odzwierciedla zmianę w poziomie ryzyka kredytowego od czasu udzielenia kredytu, oraz zmiany poziomu stóp procentowych w przypadku kredytów o stałej stopie procentowej.

Papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności - wartość godziwą papierów, dla których istnieje aktywny rynek, ustalono w oparciu o publikowane notowania cen z aktywnego rynku (kwotowania rynkowe z dnia bilansowego).

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży - dla nienotowanych instrumentów kapitałowych Grupa nie była w stanie sporządzić wiarygodnego oszacowania wartości godziwej i dla potrzeb wyceny bilansowej przyjęła wartość według ceny nabycia z uwzględnieniem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Zobowiązania finansowe - zaprezentowane w tej pozycji instrumenty finansowe to: kredyty otrzymane i depozyty. Wartość godziwa dla zobowiązań finansowych o stałej stopie procentowej powyżej 1 roku opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych z tytułu kapitału i odsetek przy zastosowaniu czynnika dyskontującego wyliczonego w oparciu o krzywą zerokuponową. Grupa przyjęła, że wartość godziwa dla powyższych instrumentów o zmiennej stopie procentowej lub o stałej stopie procentowej, ale poniżej 1 roku jest równa ich wartości bilansowej.

2.35 Działalność powiernicza

Grupa prowadzi działalność powierniczą polegającą na utrzymywaniu lub lokowaniu aktywów w imieniu osób prywatnych, funduszy, planów emerytalnych i innych instytucji. Aktywa te i związane z nimi przychody nie zostały wykazane w niniejszym sprawozdaniu finansowym, ponieważ nie należą do Grupy.

Na dzień 31 grudnia 2008 roku Zespół Usług Powierniczych prowadził na rzecz klientów 635 rachunków papierów wartościowych. Suma wartości instrumentów finansowych klientów Zespołu Usług Powierniczych na ten dzień wynosiła 4 106 271 tys. PLN.

W okresie sprawozdawczym przechowywano papiery wartościowe znajdujące się w publicznym obrocie i papiery w formie materialnej, oraz papiery wartościowe znajdujące się w obrocie za granicą. W ramach świadczenia usług powierniczych na rzecz klientów Grupy współpracował z kilkoma biurami maklerskimi.

Grupa pełni funkcje depozytariusza dla klientów i dla portfela własnego, oraz dla praw pochodnych jest reprezentantem podmiotu niebędącego uczestnikiem Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych i uczestnikiem rozliczającym.

2.36 Zobowiązania pozabilansowe

Poniższa tabela przedstawia wynikającą z zawartych umów wartość zobowiązań pozabilansowych:

	2008	2007
Gwarancje bankowe	1 411 221	1 104 277
Akredytywy i akcepty bankowe	121 384	162 883
Zobowiązania do udzielenia kredytu:	5 278 989	4 205 967
Z pierwotnym terminem zapadalności do 1 roku	1 728 350	978 922
Z pierwotnym terminem zapadalności powyżej 1 roku	3 550 639	3 227 045
Inne zobowiązania pozabilansowe	60 845	50 941
Razem:	6 872 439	5 524 068

Wszystkie zobowiązania Grupy do udzielenia kredytu mają charakter bezwarunkowy. Szczegółowy opis ryzyk związanych z zobowiązaniami pozabilansowymi został przedstawiony w notach dotyczących ryzyka.

2.37 Aktywa, na których ustanowiono zabezpieczenia

Jako zabezpieczenie Bankowego Funduszu Gwarancyjnego Grupa wydzieliła w swoich aktywach bony skarbowe o wartości bilansowej:

- 58 683 tys. PLN w 2008 roku
- 30 910 tys. PLN w 2007 roku

Nominalna wartość papierów wartościowych stanowiących poręczenie umów odkupu zawartych z innymi Bankami i klientami, wynosiła według stanu na:

31 grudnia 2008 roku 35 991 tys. PLN,
31 grudnia 2007 roku 404 254 tys. PLN.

Grupa utrzymuje również w Banku Centralnym środki stanowiące rezerwę obowiązkową zgodnie z wymogami przepisów prawnych. Środki te nie mogą być wykorzystywane do finansowania bieżącej działalności Grupy.

Jako zabezpieczenie programu sekurytyzacji ustanowiono zastaw rejestrowy na części aktywów Grupy. Przedmiotem zastawu rejestrowego jest zbiór rzeczy ruchomych stanowiących całość gospodarczą, na który składają się:

- samochody stanowiące obecnie przedmioty leasingu w umowach leasingu zawieranych przez Grupę,
- dodatkowe rzeczy ruchome w postaci wyposażenia biurowego i komputerów.

2.38 Transakcje z podmiotami powiązanymi

Jednostki powiązane z Grupą to:

Jednostka dominująca najwyższego szczebla - Raiffeisen Zentralbank Oesterreich AG.

Jednostki dominujące pośredniego szczebla - Raiffeisen International Beteiligungs GmbH 100% udziałów w tej spółce posiada Raiffeisen Zentralbank Oesterreich AG, Cembra Beteiligungs GmbH, 100% udziałów w tej spółce posiada Raiffeisen International Beteiligungs GmbH.

Jednostka dominująca wobec Banku - Raiffeisen International Bank-Holding AG, 68,5 % akcji tej spółki jest własnością Cembra Beteiligungs GmbH; 31,5 % akcji znajduje się w wolnym obrocie.

Jednostki zależne wobec Banku - Raiffeisen Financial Services Sp. z o.o., Raiffeisen Leasing Polska S.A. ,Telpol 3 S.A.

Pozostałe jednostki - pozostałe jednostki powiązane – podmioty kontrolowane przez Raiffeisen International Bank-Holding AG oraz Raiffeisen Zentralbank Oesterreich AG, Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o.

W ramach zwykłej działalności operacyjnej przeprowadzono pewną liczbę transakcji bankowych z podmiotami powiązаныmi. Obejmują one przede wszystkim kredyty, depozyty oraz transakcje w walutach obcych. Transakcje te oparte są o warunki i zasady rynkowe

Wartości transakcji z podmiotami powiązаныmi, salda poszczególnych pozycji bilansu na koniec roku oraz związane z nimi koszty i przychody za rok obrotowy przedstawiają się następująco:

	Członkowie organu zarządzającego i kluczowy personel kierowniczy	
	2008	2007
Kredyty	838	619
Przychody z tytułu odsetek	107	9

Kredyty udzielone członkom organu zarządzającego i kluczowemu personelowi kierowniczemu oparte są o warunki i zasady rynkowe.

	Członkowie organu zarządzającego i kluczowy personel kierowniczy	
	2008	2007
Wynagrodzenie krótkoterminowe organu zarządzającego	8 161	17 091

Listę Członków Zarządu Jednostki Dominującej zaprezentowano na tytułowej stronie niniejszego sprawozdania finansowego.

	Jednostki dominujące		Pozostałe jednostki	
	2008	2007	2008	2007
Kredyty i pożyczki	0	0	0	0
Lokaty międzybankowe	446 674	309 105	1 576	7 801
Rachunki Nostro i inne rachunki bieżące	1 839	30 823	9 616	10 300
Pochodne instrumenty finansowe – aktywa	435 270	115 808	9 700	683
Depozyty międzybankowe	1 867 472	726 696	23 004	0
Rachunki Loro i inne rachunki bieżące	249 235	15 799	2 524	15 769
Pochodne instrumenty finansowe – pasywa	665 474	38 772	6 270	313
Pożyczki podporządkowane	407 707	406 457	0	0
Przychody odsetkowe	17 912	26 044	2 072	1 806
Koszty odsetkowe	-104 609	-52 753	-646	-296
Przychody prowizyjne	1 652	1 777	2 301	2 061
Koszty prowizyjne	-966	-625	-65	-52
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	-12 128	5 426	0	0
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	0	0	0	0
Ogólne koszty administracyjne	-4 737	-1 242	-2 451	-6 186
Gwarancje i akredytywy	160 055	115 798	59 081	39 357
Linie kredytowe	39 737	49 601	0	28 656

2.39 Przejęcia i zbycia

W lipcu 2007 roku Grupa zakupiła 29 850 sztuk akcji Polish Real Estate Investment Ltd., w cenie 335 EUR za 1 akcję. Łączna wartość inwestycji wynosi 10 mln EUR, i stanowi 5,93% udziału w kapitale Spółki. Dodatkowo w ramach tej transakcji Grupa nabyła trzyletnie obligacje zamienne na akcje w kwocie 20 mln EUR. Obligacje są prezentowane jako aktywa finansowe przeznaczone do obrotu. Cena ustalona na moment ewentualnej konwersji wynosi 385 EUR za 1 akcję. Oprocentowanie obligacji to jednoroczny Euribor plus 2,75%. W momencie wykorzystania opcji konwersji obligacje stają się zerokuponowe.

Grupa nie dokonuje wyceny transakcji kapitałowej z uwagi na brak aktywnego rynku oraz brak informacji, które umożliwiłyby wiarygodne określenie jej wartości godziwej, w związku z tym wycena transakcji dokonywana jest w cenie nabycia, z uwzględnieniem ewentualnej utraty wartości.

Wycena obligacji zamiennych na akcje, z uwagi na brak możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej, dokonywana jest również według kosztu zakupu z uwzględnieniem utraty wartości.

Na dzień 31 grudnia 2008 nie utworzono żadnego odpisu z tytułu utraty wartości w odniesieniu do transakcji kapitałowej ani obligacji zamiennych.

2.40 Sekurytyzacja należności Grupy

W 2006 roku przeprowadzona została syntetyczna sekurytyzacja aktywów dotycząca portfela kredytów dla klientów korporacyjnych. Transakcja sekurytyzacyjna polegała na zawarciu umowy pozabilansowej transakcji kredytowej pomiędzy Grupą a KfW (Kreditanstalt für Wiederaufbau), w celu przeniesienia wszystkich ryzyk kredytowych związanych z kredytami w sekurytyzowanym portfelu. Pierwotna wartość aktywów i zobowiązań objętych sekurytyzacją wynosiła około 250 mln EUR, wartość portfela zmienia się z częstotliwością miesięczną i może wahać się od 270 mln EUR do 225 mln EUR, co stanowiło ok. 9.5 % wartości portfela kredytowego (kredyty dla klientów sektora niefinansowego) – według stanu na koniec 2006 roku.

Wartość bilansowa aktywów i zobowiązań objętych tą transakcją na koniec roku 2007 wynosiła 238 mln EUR, na koniec 2008 roku wynosi 234 mln EUR. Główną korzyścią przedmiotowej transakcji jest transfer ryzyka kredytowego, czego miernikiem jest redukcja regulacyjnego wymogu kapitałowego, oraz brak rozpoznania utraty wartości na aktywach wchodzących w skład portfela.

W 2006 roku Grupa rozpoczęła również program sekuryzacji wierzytelności z tytułu umów leasingu. W trakcie trzyletniego okresu rewolwingowego Grupa może sprzedawać niewymagalne na dzień sprzedaży wierzytelności wynikające z umów leasingowych do łącznej wartości 640 mln PLN. W styczniu 2008 r. podwyższono limit sprzedanych wierzytelności do 1 mld PLN.

Nabywcą sekuryzowanych wierzytelności leasingowych jest spółka ROOF Poland Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.

Sekuryzowane wierzytelności leasingowe prezentowane są w aktywach Spółki z uwagi na niespełnienie warunków wyłączenia składnika aktywów z bilansu określonych w MSR 39 OS36, w szczególności warunku obowiązku niezwłocznego przekazywania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów.

Szczegółowe informacje należności objętych sekuryzacją według stanu na 31 grudnia 2008 i 31 grudnia 2007 roku prezentuje poniższe zestawienie:

Typ aktywów objętych transakcją sekuryzacji	Rodzaj transakcji	Wartość transakcji 2008	Wartość transakcji 2007	Kwota ryzyka pozostająca w Grupie 2008	Kwota ryzyka pozostająca w Grupie 2007
Należności kredytowe	Syntetyczna	976 448	851 924	0	0
Należności kredytowe klientów indywidualnych	NPL – sprzedaż wierzytelności	0	17 373	0	0
Należności z tytułu umów leasingu	Sprzedaż wierzytelności	1 000 190	640 179	0	0
Razem:		1 976 638	1 509 476	0	0

2.41 Zobowiązania dotyczące leasingu operacyjnego

W przypadku leasingu operacyjnego, gdzie Grupa jest leasingobiorcą, minimalne przyszłe płatności z tytułu leasingu w ramach niezbywalnych umów leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:

	2008	2007
Poniżej 1 roku	6 201	5 937
Od roku do 5 lat	99 740	91 176
Powyżej 5 lat	313 297	203 909
Razem:	419 238	301 022

Wymienione w tabeli zobowiązania związane są z zawartymi umowami leasingu operacyjnego budynków lub lokali na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej oraz z dzierżawą urządzeń informatycznych.

Przychody z tytułu leasingu operacyjnego Grupy wyniosły na koniec 2008 roku 7 585 tys. PLN, natomiast na koniec 2007 roku 5 429 tys. PLN.

Umowy leasingu operacyjnego, w przypadku których Grupa jest leasingodawcą, kalkulowane są na warunkach finansowych nieodbiegających od warunków innych umów leasingu. Podstawowe różnice wynikają z wyłączenia obowiązku spłaty przez korzystającego wartości rezydualnej. Korzystający nie nabywa prawa do zakupu przedmiotu po zakończeniu umowy leasingu za cenę odbiegającą od ceny rynkowej określonej na dzień zakupu. Grupa weryfikuje cenę rynkową w oparciu o wycenę rzeczoznawcy oraz zebrane oferty.

Okres umów leasingu operacyjnego jest nie dłuższy niż 3/4 okresu ekonomicznej użyteczności przedmiotu leasingu. Do sumy opłat nie zalicza się wartości rezydualnej - suma zdyskontowanych opłat jest niższa niż wartość rynkowa przedmiotu leasingu na dzień zawarcia umowy leasingu.

Wartość brutto środków trwałych oddanych w leasing operacyjny:

Nazwa	Wartość początkowa 01.01.2008	Zwiększenia w ciągu roku	Zmiana klasyfikacji	Zmniejszenia w ciągu roku	Wartość końcowa 31.12.2008
Budynki i lokale	474	0	0	0	474
Urządzenia techniczne i maszyny	1 652	0	0	0	1 652
Środki transportu	19 128	30 998	0	-13 031	37 095
Pozostałe środki trwałe	463	0	0	0	463
Razem:	21 717	30 998	0	-13 031	39 684

Umorzenie	Wartość początkowa 01.01.2008	Zwiększenia w ciągu roku	Zmiana klasyfikacji	Zmniejszenia w ciągu roku	Wartość końcowa 31.12.2008
Budynki, lokale	39	12	0	0	51
Urządzenia techniczne i maszyny	784	369	0	0	1 153
Środki transportu	10 351	4 282	0	-8 159	6 474
Pozostałe środki trwałe	139	123	0	0	262
Razem:	11 313	4 786	0	-8 159	7 940

Wartość netto środków trwałych oddanych w leasing operacyjny:

	2008
Budynki, lokale	423
Urządzenia techniczne i maszyny	499
Środki transportu	30 621
Pozostałe środki trwałe	201
Razem:	31 744

Suma przyszłych minimalnych opłat z leasingu operacyjnego po dniu bilansowym:

Przychody	2008		
	Od podmiotów powiązanych z Grupą	Od podmiotów pozostałych	Razem
Do 1 roku	2 254	3 250	5 504
Powyżej 1 roku	3 647	4 380	8 027
Razem:	5 901	7 630	13 531

Nazwa	Wartość początkowa 01.01.2007	Zwiększenia w ciągu roku	Zmiana klasyfikacji	Zmniejszenia w ciągu roku	Wartość końcowa 31.12.2007
Grunty	3 505	0	-3 505	0	0
Budynki, lokale	0	0	474	0	474
Urządzenia techniczne i maszyny	1 652	0	0	0	1 652
Środki transportu	25 115	2 785	-3 776	-4 996	19 128
Pozostałe środki trwałe	0	85	378	0	463
Razem:	30 272	2 870	-6 429	-4 996	21 717

Umorzenie	Wartość początkowa 01.01.2007	Zwiększenia w ciągu roku	Zmiana klasyfikacji	Zmniejszenia w ciągu roku	Wartość końcowa 31.12.2007
Budynki, lokale	0	13	26	0	39
Urządzenia techniczne i maszyny	318	466	0	0	784
Środki transportu	10 336	4 094	-431	-3 648	10 351
Pozostałe środki trwałe	0	115	24	0	139
Razem:	10 654	4 688	-381	-3 648	11 313

Wartość netto środków trwałych oddanych w leasing operacyjny:

	2007
Grunty	0
Budynki, lokale	435
Urządzenia techniczne i maszyny	868
Środki transportu	8 777
Pozostałe środki trwałe	324
Razem:	10 404

Suma przyszłych minimalnych opłat z leasingu operacyjnego po dniu bilansowym:

Przychody	2007		
	Od podmiotów powiązanych z Grupą	Od podmiotów pozostałych	Razem
Do 1 roku	459	3 446	3 905
Powyżej 1 roku	354	1 892	2 246
Razem:	813	5 338	6 151

2.42 Zdarzenia po dniu bilansowym

Zarząd Jednostki Dominującej decyzją z dnia 11 lutego 2009 roku, zaakceptował planowane podniesienie kapitału Jednostki Dominującej w 2009 roku o kwotę 75 mn EUR, z czego podniesienie kapitału o kwotę 53,4 mln EUR zostanie dokonane w kwietniu 2009 roku, a o kwotę 21,6 EUR w czerwcu 2009 roku.

2.43 Ważniejsze oszacowania w związku z zastosowaniem zasad rachunkowości

Grupa dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia, które mają wpływ na wartości aktywów i zobowiązań wykazywanych w następnym okresie. Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie, oparte są na doświadczeniach historycznych i innych czynnikach, w tym oczekiwaniach co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione.

Utrata wartości kredytów i pożyczek

Grupa przeprowadza przegląd swojego portfela kredytowego pod kątem utraty wartości przynajmniej raz na kwartał. Dla ustalenia, czy należy wykazać utratę wartości w rachunku zysków i strat, Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek dane wskazujące na możliwe do zmierzenia zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących portfela kredytowego, zanim zmniejszenie to będzie można przyporządkować do konkretnego kredytu.

Szacunki mogą uwzględniać możliwe do zaobserwowania dane wskazujące na wystąpienie niekorzystnej zmiany sytuacji płatniczej kredytobiorców należących do określonej grupy lub sytuacji gospodarczej w danym kraju lub jego części, co ma związek z problemami występującymi w tej grupie aktywów.

Grupa planuje przyszłe przepływy pieniężne na podstawie szacunków opartych o historyczne doświadczenia strat poniesionych na aktywach o cechach ryzyka kredytowego i obiektywnych dowodach utraty wartości podobnych do tych, które charakteryzują portfel.

Metodologia i założenia, na podstawie których określa się szacunkowe kwoty przepływów pieniężnych i okresy, w których one nastąpią, będą poddawane regularnym przeglądom w celu zmniejszenia różnic pomiędzy szacunkową a rzeczywistą wielkością strat.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych

Wartość godziwą instrumentów finansowych nie notowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując techniki wyceny. Jeżeli do ustalenia wartości godziwej stosuje się techniki wyceny (np. modele), metody te są oceniane i weryfikowane okresowo przez wykwalifikowanych niezależnych pracowników, czyli takich, którzy nie uczestniczyli w opracowaniu tych metod.

Wszystkie modele są zatwierdzane przed użyciem, a także kalibrowane w celu zapewnienia, że otrzymane wyniki odzwierciedlają faktyczne dane i porównywalne ceny rynkowe. W modelach wykorzystywane są wyłącznie dane możliwe do zaobserwowania, pochodzące z aktywnego rynku.

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności

Wartość godziwa inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności jest szacowana na podstawie cen rynkowych obowiązujących w dniu bilansowym bez uwzględnienia kosztów transakcyjnych. Jeżeli ceny rynkowe są niedostępne, to wartość godziwa szacowana jest za pomocą modeli wyceny lub metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Zmienność na globalnych i krajowych rynkach finansowych

Trwający globalny kryzys płynnościowy, który rozpoczął się w połowie 2007 roku spowodował, niższy poziom dostępności kapitału, niższą płynność w sektorze bankowym oraz wyższe stopy pożyczek międzybankowych, a także bardzo dużą zmienność rynków giełdowych.

Niepewność na światowych rynkach finansowych doprowadziła również do upadku banków i konieczności przygotowywania programów naprawczych w Stanach Zjednoczonych, Europie Zachodniej i Rosji. W istocie pełny obraz wpływu trwającego kryzysu finansowego jest niemożliwy do przewidzenia tak samo jak i posiadanie 100% pewności zabezpieczenia się przed nim.

Zarząd Jednostki Dominującej nie może wiarygodnie określić efektu dalszego pogarszania się płynności na rynkach finansowych, wzrastającej zmienności na rynku walutowym oraz giełdowym na sytuację finansową Grupy. Zarząd podejmuje wszelkie niezbędne kroki, które mają na celu zapewnienie stabilności i dalszego rozwoju Grupy.

Płynność

Obecny poziom dostępności finansowania został znacząco ograniczony. Takie warunki mogą mieć wpływ na zdolność Grupy do pozyskiwania nowych kapitałów oraz restrukturyzacji obecnych pożyczek na zasadach i warunkach podobnych do transakcji przeprowadzanych dotychczas.

Wpływ na klientów / kredytobiorców:

Obniżająca się płynność na rynkach finansowych może mieć wpływ na klientów / kredytobiorców Grupy, co w efekcie może mieć wpływ na ich zdolność do regulowania zadłużenia. Pogarszająca się sytuacja operacyjna klientów / kredytobiorców może mieć wpływ na prognozy Zarządu dotyczące przepływów pieniężnych, a także ocenę utraty wartości aktywów finansowych, jak i niefinansowych. Na podstawie wszelkich dostępnych informacji Zarząd oceniając utratę wartości aktywów odpowiednio odzwierciedlił w niej zrewidowane szacunki dotyczące przyszłych przepływów pieniężnych.

Wartość zabezpieczeń

Poziom rezerw na utratę wartości pożyczek jest oparty na oszacowaniach Zarządu dokonanych na dzień bilansowy, biorących pod uwagę przepływy pieniężne, które mogą pojawić się w związku z przejęciami pomniejszonymi o koszty związane z przejęciem własności oraz sprzedażą zabezpieczeń. Rynek wielu typów zabezpieczeń w Polsce, w szczególności nieruchomości, został dotknięty skutkami obecnej zmienności na światowych rynkach finansowych, co miało wpływ na obniżenie się poziomu płynności pewnych grup zabezpieczeń.

Modele wyceny w momencie badania odzwierciedlają panujące warunki finansowe w dacie pomiaru, co może jednak nie być reprezentatywną charakterystyką rynku albo przed albo też po dacie, na którą przeprowadzono takie badanie. Na dzień bilansowy Zarząd dokonał przeglądu modeli, aby być pewnym, że odzwierciedlają one prawidłowo aktualną sytuację rynkową, włączając w to specyfikę płynności rynku oraz spready kredytowe.

3. Zarządzanie ryzykiem

3.1 Charakter i zakres ryzyka związanego z instrumentami finansowymi

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Bank Polska S.A. stosuje w swojej działalności aktywne podejście do zarządzania ryzykiem polegające na jego identyfikacji, pomiarze, monitorowaniu i ograniczaniu. Grupa kieruje się zasadą, że efektywny system zarządzania i kontroli ryzyka jest oparty na trzech, dopasowanych elementach:

- strukturze organizacyjnej – obejmującej podział zadań i kompetencji, w tym wyraźne wskazania funkcji realizowanych przez poszczególne jednostki organizacyjne w procesie zarządzania i kontroli ryzyka,
- metodach monitoringu, pomiaru i szacowania ryzyka – stanowiących warunek prawidłowej identyfikacji przez Grupę ponoszonego ryzyka,
- działaniach skoncentrowanych na wykorzystaniu nowoczesnych technik zabezpieczania i transferu ryzyka w celu dostosowania rodzaju i profilu ryzyka podejmowanego przez Grupę do apetytu na ryzyko wyrażonego w przyjętych planach strategicznych.

Struktura organizacyjna

Podstawowym założeniem przyjętym przy konstruowaniu systemu zarządzania i kontroli ryzyka jest rozdzielenie jednostek organizacyjnych kontrolujących ryzyko od jednostek biznesowych a więc podejmujących ryzyko, co zostało odzwierciedlone w strukturze organizacyjnej Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A.

Zarządzanie i kontrola ryzyka stanowi w Grupie proces, który przebiega na trzech zasadniczych poziomach:

1. Decyzji podejmowanych przez Radę Nadzorczą oraz Zarząd Jednostki Dominującej w ramach systemu komitetów ryzyka:
 - a) Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami odpowiedzialny przede wszystkim za:
 - zatwierdzanie zasad zarządzania ryzykiem w odniesieniu do ogólnej zdolności Grupy do podejmowania ryzyka,
 - alokację kapitału do poszczególnych obszarów ryzyka,
 - monitorowanie realizacji przyjętej strategii zarządzania aktywami i pasywami Grupy,
 - b) Komitet Sterujący Zarządzaniem Ryzykiem Operacyjnym odpowiedzialny za zatwierdzanie zasad oraz monitorowanie realizacji polityki i strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym,
 - c) Komitet Sterujący Ryzykiem Portfela Kredytowego realizujący przede wszystkim zadania związane z:
 - rozwojem i wdrażaniem polityk i strategii zarządzania ryzykiem kredytowym,
 - systematycznym monitoringiem ryzyka portfela kredytowego,
 - analizą wpływu czynników zewnętrznych na ryzyko portfela kredytowego,
 - nadzorem nad procesem kalkulacji, estymacji i walidacji parametrów ryzyka,
 - d) System Komitetów Kredytowych odpowiedzialnych za podejmowanie decyzji kredytowych w ramach przyznanych kompetencji.

2. Kontroli realizowanej przez Departament Zarządzania Ryzykiem oraz Departament Zarządzania Ryzykiem Kredytowym.
3. Operacyjnego zarządzania ryzykiem – realizowanego na poziomie poszczególnych jednostek organizacyjnych podejmujących ryzyko.

Zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka wdrażane są na podstawie pisemnych strategii, polityk i zasad.

Proces zarządzania kapitałem

Zarządzanie kapitałem w Grupie ma na celu utrzymywanie kapitału na poziomie adekwatnym do profilu ryzyka działalności Grupy oraz zwiększanie rentowności Grupy i jej wartości dla akcjonariuszy.

Grupa ustala minimalną wartość współczynnika wypłacalności, którą zobowiązana jest utrzymywać, powyżej minimalnego poziomu wymaganego zgodnie z art. 128 ust. 1 pkt. 3 Prawa Bankowego (8%). Przyjęta wartość współczynnika adekwatności kapitałowej zatwierdzana jest przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami, który zatwierdza również mechanizmy alokacji kapitału do poszczególnych linii biznesowych Grupy.

Grupa dokonuje kalkulacji wymogów kapitałowych zgodnie z wymogami Uchwały KNB nr 1/2007 z 13 marca 2007 roku w sprawie adekwatności kapitałowej.

Rodzaj ryzyka	Metoda obliczania wymogu
Ryzyko kredytowe i kontrahenta	Standardowa
Ryzyko rynkowe	Standardowa
Ryzyko operacyjne	Standardowa

Poniższe zestawienie prezentuje wymóg kapitałowy dla poszczególnych rodzajów ryzyka:

Rodzaj ryzyka	Wymóg kapitałowy wyliczony zgodnie z wymogami KNB 2008	Wymóg kapitałowy wyliczony zgodnie z wymogami KNB 2007
Ryzyko Kredytowe i Kontrahenta	1 784 762	1 363 128
Ryzyko Rynkowe	20 250	18 726
Ryzyko Operacyjne	145 362	0
Suma regulacyjnych wymogów kapitałowych	1 950 374	1 381 854
Suma wymogów kapitałowych wyznaczonych z wykorzystaniem modelu wewnętrznego	0	0
Łączny wymóg kapitałowy	1 950 374	1 381 854
Wartość funduszy własnych	2 429 115	1 646 806
Współczynnik adekwatności kapitałowej	9,96%	9,53%

Podstawowym źródłem kapitału na pokrycie wymogów kapitałowych jest kapitał pierwszej kategorii wspomagany przez zobowiązania podporządkowane. Kapitał pierwszej kategorii wynosił na koniec 2008 roku 2 081,1 mln PLN, a kapitał drugiej kategorii 348 mln PLN.

Główne zmiany wartości kapitału, jakie miały miejsce podczas 2008 roku, to zaliczenie na poczet kapitału wyniku finansowego z roku 2007 w kwocie 148,6 mln PLN, amortyzacja pożyczki podporządkowanej w wysokości 26 mln PLN, podniesienie kapitału podstawowego łącznie o 425,0 mln PLN, podniesienie kapitału zapasowego o 80,9 mln PLN oraz zaliczenie na poczet kapitału części wyniku finansowego z października 2008 roku w wysokości 59,6 mln PLN.

W ciągu 2008 roku Grupa spełniała wymogi regulacyjne dotyczące współczynnika adekwatności kapitałowej.

Kalkulacja Kapitału Ekonomicznego

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Bank Polska S.A. stosuje kapitał ekonomiczny (EC), jako element Procesu Oceny Adekwatności Kapitału Wewnętrznego (ICAAP), który stanowi implementację wymogów filaru drugiego Nowej Umowy Kapitałowej w szczególności uchwały nr 4/2007 Komisji Nadzoru Bankowego. ICAAP jest regulowany odpowiednim zarządzeniem Zarządu Jednostki Dominującej.

Wyniki procesu są raportowane do odpowiednich komitetów. Metodologia ICAAP podlega corocznemu przeglądowi i aktualizacji zarówno w zakresie identyfikacji typów ryzyka jak i stosowanych metodologii. Decyzje o zmianach w procesie są podejmowane przez Zarząd Jednostki Dominującej.

Kapitał ekonomiczny jest definiowany, jako kapitał mający na celu pokrycie nieoczekiwanych strat, jakie może ponieść Grupa w wyniku materializacji rodzajów ryzyka występujących, lub mogących wystąpić w działalności Grupy lub otoczeniu gospodarczym i jest obliczany na podstawie czterech głównych typów ryzyka, na jakie jest narażony:

- Ryzyko Kredytowe,
- Ryzyko Operacyjne,
- Ryzyko Płynności,
- Ryzyko Stopy Procentowej.

Dla pozostałych zidentyfikowanych typów ryzyka, które zostały uznane za potencjalnie materialne Grupa przeprowadza okresową ocenę poziomu ryzyka i na podstawie jej wyników podejmuje stosowne kroki mające na celu kontrolę ryzyka.

Potencjalnie materialne rodzaje ryzyka:

Typ Ryzyka	Podejście	Model
Kredytowe	Ilościowe	CreditRisk+
Operacyjne	Ilościowe	Wewnętrzny – LDA
Płynności	Ilościowe	Statystyczny
Stopy Procentowej	Ilościowe	Statystyczny
Koncentracji	Jakościowe	Scorecards
Reputacji	Jakościowe	Scorecards
Definicji default	Jakościowe	Scorecards
Sekurytyzacji	Jakościowe	Scorecards

Modeli	Jakościowe	Scorecards
Strategiczne	Jakościowe	Scorecards
Projektowe	Jakościowe	Scorecards

Agregacja wyników z poszczególnych modeli oparta jest o funkcję kopuli Gaussa. Kapitał ekonomiczny jest kalkulowany, jako różnica pomiędzy wartością narażoną na ryzyko (przy poziomie ufności 99,95% i okresie 1 roku) oraz posiadanymi rezerwami z tytułu ryzyk objętych kalkulacją.

W dniu 31 grudnia 2008 roku wartość kapitału ekonomicznego wynosiła 1 202,21 mln PLN.

3.2 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to zagrożenie poniesienia strat w wyniku niewywiązania się dłużnika z warunków zawartej umowy.

Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego na dzień 31 grudnia 2008 roku oraz wielkość aktywów ważonych ryzykiem w podziale na grupy podmiotów zgodnie z wymogami zgodnie z wymogami Uchwały nr 1/2007 KNB z 13 marca 2007 roku w sprawie adekwatności kapitałowej, prezentuje poniższe zestawienie:

Grupa ekspozycji	Aktywa ważne ryzykiem (RWA)	Wymogi kapitałowe razem dla następujących rodzajów ryzyka: kredytowego, kredytowego kontrahenta
Rządy i banki centralne	0	0
Samorządy terytorialne i władze lokalne	7 573	606
Organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	53 084	4 247
Banki wielostronnego rozwoju	0	0
Organizacje międzynarodowe	0	0
Instytucje - banki	661 807	52 945
Przedsiębiorstwa	15 103 963	1 208 317
Detaliczne	4 060 430	324 834
Zabezpieczenie na nieruchomościach	1 377 468	110 197
Przeterminowane	471 261	37 701
Ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	0	0
Obligacje zabezpieczone	0	0
Ekspozycje krótkoterminowe wobec banków i przedsiębiorstw	0	0
Z tytułu uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	0	0
Pozostałe	573 936	45 915
Razem:	22 309 522	1 784 762

Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej przez Grupę działalności kredytowej poprzez zapewnienie najwyższej jakości ocen ryzyka kredytowego i efektywności podejmowania decyzji kredytowych, jak również skutecznego procesu monitorowania zaangażowania kredytowego wobec indywidualnego klienta i portfela kredytowego Grupy.

W odniesieniu do indywidualnego klienta, monitorowaniu podlega jego sytuacja ekonomiczno-finansowa, przebieg wykorzystania i spłaty kredytu, ustanowione zabezpieczenia oraz powiązania kapitałowo-organizacyjne klienta. Wdrażane i modyfikowane procedury w tym zakresie mają na celu identyfikację zagrożeń oraz podejmowanie działań odpowiadających zmianom ryzyka.

Monitorowanie ryzyka kredytowego na poziomie portfela obejmuje sporządzanie regularnych, okresowych analiz dotyczących portfela kredytowego Grupy zapewniających identyfikację niekorzystnych tendencji i koncentracji oraz wykonywanie doraźnych przeglądów tego portfela związanych przede wszystkim ze zmianami w otoczeniu zewnętrznym.

Stosowane przez Grupę procedury monitorowania ryzyka kredytowego obejmują również zasady monitorowania ustanowionych zabezpieczeń. W ramach monitoringu przeprowadzane są okresowe przeglądy zabezpieczeń. Zakres i częstotliwość tych przeglądów uzależniona jest od rodzaju przedmiotu zabezpieczenia i obejmuje: wartość zabezpieczenia i jej zmiany w okresie od ostatniego przeglądu, prawidłowość, kompletność i ważność dokumentów związanych z ustanowionym zabezpieczeniem oraz dokumentów ubezpieczeniowych dotyczących zabezpieczeń rzeczowych (przegląd polis ubezpieczeniowych, sposobów ich opłacania, terminy ważności).

Ekspozycja na ryzyko kredytowe Grupy wynika głównie z prowadzonej działalności kredytowej, oraz w mniejszym stopniu ze sprzedaży i operacji w ramach portfela handlowego, instrumentów pochodnych oraz udziału w transakcjach płatniczych i rozliczeniach papierów wartościowych na rachunek Grupy oraz na rachunek klientów Grupy.

Grupa stosuje wewnętrzne procedury pozwalające określić poziom ryzyka kredytowego wiążącego się z przyznaniem danemu klientowi kredytu lub innych usług obciążonych ryzykiem kredytowym oraz stopień akceptowalności tego ryzyka. Procedury te tworzone są zgodnie ze standardami obowiązującymi w Grupie RZB. Wdrażane i modyfikowane procedury w tym zakresie mają na celu identyfikację zagrożeń oraz podejmowanie działań odpowiadających zmianom ryzyka.

Grupa posiada jasny i przejrzysty system kompetencji kredytowych zbudowany na wielostopniowym systemie komitetów kredytowych o różnych, ściśle określonych kompetencjach. Każda osoba zaangażowana w proces podejmowania decyzji odpowiada za ryzyko i zwrot na transakcji będącej przedmiotem decyzji.

W celu zapewnienia niezależności ocen ryzyka kredytowego i jakości portfela Grupy wprowadzony został podział odpowiedzialności pomiędzy jednostkami biznesowymi oraz jednostkami ryzyka.

Jednostki biznesowe odpowiedzialne są za zarządzanie indywidualnymi ekspozycjami kredytowymi i w ramach swoich kompetencji wykonują czynności związane z:

- analizą kredytową oraz oceną ryzyka klienta,
- podejmowaniem decyzji kredytowych,
- monitoringiem zawartej transakcji i kredytobiorcy,
- restrukturyzacją i windykacją.

Jednostki zarządzające ryzykiem odpowiedzialne są za monitoring ryzyka całego portfela kredytowego Grupy i w ramach swoich zadań realizują między innymi następujące funkcje:

- wdrożenie strategii, polityk i procedur kredytowych,
- zapewnienie właściwego stosowania zatwierdzonych przez Grupę standardów procesu kredytowego,
- monitorowanie poziomu rezerw celowych na ryzyko kredytowe,
- zarządzanie portfelem kredytów zagrożonych.

Przed zawarciem umowy kredytowej Grupa dokonuje oceny zdolności kredytowej klienta. Ocena klienta wspierana jest przez wykorzystywane w Grupie systemy ratingowe i scoringowe. Systemy te stanowią ważny element zarządzania ryzykiem kredytowym w Grupie.

W przypadku klientów korporacyjnych zdolność kredytowa klienta jest oceniana w ramach systemu ratingowego w celu przyporządkowania klienta do jednej z kategorii ratingowych. Kategoria ratingowa ustalana jest na podstawie analizy czynników ilościowych (roczne i międzyokresowe sprawozdania finansowe), czynników jakościowych oraz informacji dodatkowych, stanowiących sygnały ostrzegawcze. Kategoria ratingowa ma wpływ na określenie standardowych kosztów ryzyka i jest ważnym parametrem w zarządzaniu portfelem kredytowym Grupy.

Grupa dokonuje również oceny ryzyka związanego z przeznaczeniem kredytu i zdolności klienta do obsługi zadłużenia, w tym przede wszystkim na podstawie generowanych przez klienta nadwyżek finansowych. Grupa udziela kredytów klientom charakteryzującym się wysoką wiarygodnością kredytową. Jednakże mając na względzie ograniczenia potencjalnej straty w sytuacji braku obsługi długu, Grupa dąży do zawierania umów zabezpieczeń, w szczególności w odniesieniu do długoterminowych umów kredytowych.

Ocena zdolności kredytowej klienta detalicznego dokonywana jest przy wykorzystaniu kart scoringowych.

Grupa udziela kredytów klientom posiadającym zdolność kredytową, jednakże dążąc do wzmocnienia możliwości odzyskania zaangażowanych środków, ustanawia odpowiednie zabezpieczenia.

Czynności podejmowane w zakresie zabezpieczeń mają na celu należyte zabezpieczenie interesu Grupy, w tym ustanowienie zabezpieczenia dającego możliwie najwyższy poziom odzysku wierzytelności w przypadku konieczności prowadzenia działań windykacyjnych. Stąd zabezpieczenia nie różnią się pomiędzy kredytami obsługiwanymi terminowo i przeterminowanymi, oraz ze stwierdzoną utratą wartości i bez utraty. Polityka w zakresie prawnych zabezpieczeń określona została w przepisach wewnętrznych Grupy.

Przyjmowane przez Grupę zabezpieczenia ograniczające skutki ryzyka kredytowego to:

- hipoteka na nieruchomości mieszkalnej,
- hipoteka na nieruchomości komercyjnej,
- zastaw na aktywach trwałych,
- zastaw na przedsiębiorstwie,
- zabezpieczenia płynne (gotówka, dłużne papiery wartościowe),
- gwarancje bankowe,
- gwarancje skarbu państwa lub jednostki samorządu terytorialnego,
- gwarancje korporacyjne,

- potwierdzone cesje wierzytelności,
- spłaty własne (tylko dla części nie pokrytej zabezpieczeniami),
- Polisa Coface w przypadku faktoringu z ubezpieczeniem.

Podstawowym zabezpieczeniem kontraktów leasingowych są przedmioty leasingu, dotyczy to wszystkich umów, z uwagi na konstrukcję standardowej umowy leasingowej oraz fakt, iż własność przedmiotu leasingu pozostaje do czasu zakończenia umowy po stronie leasingodawcy.

W celu kontroli ryzyka portfela kredytowego w zakresie oczekiwanych i nieoczekiwanych strat (kapitału i poziomu odpisów z tytułu utraty wartości), Grupa określa limity koncentracji ryzyka kredytowego dla potrzeb kontroli wewnętrznej i zarządza ekspozycją na ryzyko w ramach tych limitów poprzez regularny system monitorowania.

Limity akceptowanego przez Grupę poziomu ryzyka kredytowego są zatwierdzane przez Zarząd Jednostki Dominującej.

Struktura limitów obowiązująca w Grupie przedstawia się następująco:

Limity walutowe i płynnościowe:

- Limit dotyczący maksymalnego przyrostu aktywów długoterminowych,
- Limit dotyczący udziału należności walutowych w portfelu kredytowym Grupy.

Limity branżowo – geograficzne:

- Limit koncentracji kredytowej w odniesieniu do branż gospodarki,
- Limit koncentracji geograficznej.

Limity jakościowe portfela:

- Limit dotyczący maksymalnej niezabezpieczonej ekspozycji portfela kredytowego,
- Limit maksymalnej ekspozycji kredytowej dla grupy klientów z ratingiem z przedziału 4,0 – 5,0 i bez ratingu (odrębnie dla portfela dużych, oraz małych i średnich przedsiębiorstw),
- Limity dotyczące finansowania rynku nieruchomości.

Limity wynikające z przepisów artykułu 71 Prawa bankowego:

- Limit koncentracji kredytowej względem pojedynczego klienta lub grupy klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie.

Zaangażowanie wobec jednego kredytobiorcy (włączając banki i brokerów) podlega dalszym ograniczeniom w formie szczegółowych limitów dotyczących narażenia na ryzyko bilansowe i pozabilansowe oraz dzienne limity ryzyka dostaw dotyczące pozycji takich jak walutowe kontrakty terminowe. Faktyczna ekspozycja na ryzyko jest codziennie porównywana z dopuszczalnym limitem.

Kwotę, która najlepiej odzwierciedla maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe na dzień sprawozdawczy, bez uwzględnienia jakichkolwiek elementów ograniczających skutki ryzyka kredytowego, takich jak: posiadane zabezpieczenia, oraz inne elementy powodujące poprawę warunków kredytowania (np. porozumienia dotyczące rozliczania w kwocie netto, niekwalifikujące się do kompensaty, zgodnie z MSR 32), prezentuje poniższe zestawienie:

Nazwa ekspozycji	2008	2007
	Kwota ekspozycji*	Kwota ekspozycji*
Łączna kwota ekspozycji bilansowej i pozabilansowej brutto z podziałem na klasy ekspozycji	31 331 871	24 142 222
Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	1 554 506	1 195 307
Ekspozycje wobec instytucji finansowych (banków)	547 262	672 875
Ekspozycje wobec przedsiębiorców, w tym:	22 317 066	18 365 567
Ekspozycje z tytułu kredytowania specjalistycznego	4 591 571	2 007 816
Ekspozycje wobec małych i średnich przedsiębiorstw	3 328 693	1 858 319
Ekspozycje detaliczne ogółem i w podziale wg kategorii ekspozycji:	6 750 082	3 846 345
Odnawialne ekspozycje detaliczne	381 591	503 171
Pozostałe ekspozycje detaliczne	6 368 491	3 343 174
Ekspozycje kapitałowe	40 366	40 581
Inne aktywa niebędące ekspozycjami kredytowymi (obligacje korporacyjne)	122 589	21 547

*Ekspozycja składa się z pozycji bilansowych, pozabilansowych oraz udziałów i obligacji korporacyjnych.

Normy i limity wynikające z przepisów Prawa Bankowego - artykułu 71 Ustawy Prawo Bankowe oraz maksymalne dopuszczalne limity kwot wynikające z ww. przepisów

Zgodnie z art. 71 Ustawy Prawo Bankowe suma wierzytelności Grupy oraz udzielonych przez Grupę zobowiązań pozabilansowych obciążonych ryzykiem jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie nie może przekroczyć limitu koncentracji wierzytelności, który wynosi:

- 20% funduszy własnych Grupy - w przypadku, gdy którykolwiek z tych podmiotów jest w stosunku do Grupy podmiotem dominującym lub zależnym albo jest podmiotem zależnym od podmiotu dominującego wobec Grupy, z zastrzeżeniem art. 79 ust. 3,
- 25% funduszy własnych Grupy - w przypadku, gdy podmioty te nie są podmiotami powiązanymi z Grupą, w sposób określony w pkt. 1.

Wartości dopuszczalnych limitów na dzień 31 grudnia 2008 roku kształtowała się na poziomie:

Limit koncentracji zaangażowania względem podmiotów niepowiązanych organizacyjnie lub kapitałowo z Grupą (25%):	607 279
Limit koncentracji zaangażowania względem podmiotów powiązanych organizacyjnie lub kapitałowo z Grupą (20%):	485 823

Grupa nie posiada zaangażowań spełniających powyższe kryteria.

Wartość kapitału regulacyjnego do wyliczenia współczynnika wypłacalności na dzień 31 grudnia 2008 roku wynosiła 2 429 113 tys. PLN

	Kwota wymogu kapitałowego 2008	Kwota wymogu kapitałowego 2007
Ryzyko kredytowe	1 784 762	1 337 371
Ryzyko rynkowe	20 250	18 726
Ryzyko kontrahenta	145 362	25 757
Razem:	1 950 374	1 381 854

Wymogi z tytułu innych ryzyk wyniosły 0 PLN.

Zestawienie klientów Grupy, których suma ekspozycji przekroczyła 10% funduszy własnych Grupy

Ekspozycje przekraczające wartość 10% funduszy własnych Grupy zostały zaprezentowane w oparciu o zaangażowania względem pojedynczego klienta, oraz grup kapitałowych. Suma tych zaangażowań nie przekroczyła limitu określonego w art. 71 pkt. 2 Prawa Bankowego wynoszącego 800% funduszy własnych Grupy.

2008				
Nr klienta	Nazwa kredytobiorcy	Wartość zaangażowania w tys. PLN	Podmiot/Grupa	Udział procentowy
1	Kredytobiorca 1	438 305	Grupa	18,04%
2	Kredytobiorca 2	360 701	Podmiot	14,85%
3	Kredytobiorca 3	327 408	Grupa	13,48%
4	Kredytobiorca 4	326 032	Podmiot	13,42%
5	Kredytobiorca 5	275 989	Grupa	11,36%
6	Kredytobiorca 6	263 861	Podmiot	10,86%

2007				
Nr klienta	Nazwa kredytobiorcy	Wartość zaangażowania w tys. PLN	Podmiot/Grupa	Udział procentowy
1	Kredytobiorca 1	320 931	Grupa	19,49%
2	Kredytobiorca 2	188 759	Podmiot	11,46%
3	Kredytobiorca 3	179 182	Podmiot	10,88%
4	Kredytobiorca 4	175 350	Grupa	10,65%
5	Kredytobiorca 5	174 251	Grupa	10,58%
6	Kredytobiorca 6	166 134	Podmiot	10,09%

Zestawienie należności bilansowych analizowanych pod kątem utraty wartości indywidualnie i grupowo z podziałem na poszczególne sektory klientów kredytobiorców, prezentując poniższe zestawienia:

2008	Należności analizowane indywidualnie wartość ekspozycji	Należności analizowane grupowo wartość ekspozycji	Należności razem wg wartości bilansowej
Należności z rozpoznaną utratą wartości	843 482	0	843 482
Klienci indywidualni	126 503	0	126 503
Klienci MIKRO	20 217	0	20 217
Duże przedsiębiorstwa	488 738	0	488 738
Małe i średnie przedsiębiorstwa	204 844	0	204 844
Sektor publiczny	3 180	0	3 180
Należności nieprzeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	231 130	19 460 531	19 691 661
Klienci indywidualni	0	2 370 417	2 370 417
Klienci MIKRO	0	2 983 396	2 983 396
Duże przedsiębiorstwa	205 493	12 324 124	12 529 617
Małe i średnie przedsiębiorstwa	25 604	1 595 883	1 621 487
Sektor publiczny	33	186 711	186 744
Należności przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	123 246	1 536 320	1 659 566
Klienci indywidualni	1 096	371 403	372 499
Klienci MIKRO	168	353 197	353 365
Duże przedsiębiorstwa	80 671	661 948	742 619
Małe i średnie przedsiębiorstwa	13 285	140 655	153 940
Sektor publiczny	28 026	9 117	37 143
Razem:	1 197 858	20 996 851	22 194 709

2007	Należności analizowane indywidualnie wartość ekspozycji	Należności analizowane grupowo wartość ekspozycji	Należności razem wg wartości bilansowej
Należności z rozpoznaną utratą wartości	461 588	0	461 588
Klienci indywidualni	97 291	0	97 291
Klienci MIKRO	3 836	0	3 836
Duże przedsiębiorstwa	248 724	0	248 724
Małe i średnie przedsiębiorstwa	111 147	0	111 147
Sektor publiczny	591	0	591

Należności nieprzeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	193 315	14 300 738	14 494 053
Klienci indywidualni	0	1 136 505	1 136 505
Klienci MIKRO	0	2 192 440	2 192 440
Duże przedsiębiorstwa	128 178	9 248 349	9 376 527
Małe i średnie przedsiębiorstwa	18 637	1 537 194	1 555 831
Sektor publiczny	46 500	186 268	232 768
Należności przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	45 264	1 737 879	1 783 143
Klienci indywidualni	0	734 386	734 386
Klienci MIKRO	0	21 778	21 778
Duże przedsiębiorstwa	19 389	744 577	763 966
Małe i średnie przedsiębiorstwa	12 392	233 638	246 030
Sektor publiczny	13 483	3 500	16 983
Razem:	700 167	16 038 617	16 738 784

Poniższa tabela prezentuje informację o jakości kredytowej aktywów finansowych, które nie są zaległe, i w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości. Jakość przedstawiono wykorzystując wewnętrzne ratingi stosowane przez Grupę

Bank stosuje trzy skale wewnętrznych ratingów:

- skala dotycząca klientów korporacyjnych oraz SME określona w 10 stopniowej skali (co pół stopnia) od 0 do 5,0 (gdzie 0 oznacza brak ryzyka niespłacenia, a 5 – utratę wartości);
- skala dotycząca projektów inwestycyjnych określona w skali od 6,1 do 6,5 (gdzie 6,1 oznacza znikome ryzyko niespłacenia, a 6,5 - utratę wartości);
- skala ratingowa dotycząca banków, oddziałów zagranicznych instytucji kredytowych, instytucji sektora finansowego oraz sektora publicznego określona w skali od A1 do D (gdzie A oznacza minimalne ryzyko kredytowe, a D - utratę wartości).

Grupa nie przypisuje ratingów klientom indywidualnym oraz klientom MIKRO – te ekspozycje prezentowane są jako NR (non-rated).

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Bank Polska S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe wg MSSF
za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2008 r.

2008 (w tys. PLN)

Nazwa	Ekspozycje wobec banków centralnych	Ekspozycje wobec instytucji finansowych	Ekspozycje wobec przedsiębiorców w tym:	Ekspozycje z tytułu kredytowania specjalistycznego	Ekspozycje wobec matych i średnich przedsiębiorstw	Ekspozycje detaliczne ogółem i w podziale wg kategorii ekspozycji:	Ekspozycje detaliczne zabezpieczone na nieruchomościach	Odnawialne ekspozycje detaliczne	Łączna kwota ekspozycji wg wyceny bilansowej bez uwzględnienia skutków ograniczenia ryzyka
Kwota ekspozycji*	1 554	547 262	16 191 331	3 663 982	1 886 991	5 735 052	1 507 148	389 156	24 028 151
Wartość przyjętych zabezpieczeń	0	2 097	38 910 873	5 459 738	3 314 020	4 476 585	3 933 519	2 857	43 389 555
0,5	0	457 958	0	0	0	0	0	0	457 958
1	0	0	591 816	171 617	178 648	1	0	1	591 817
1,5	0	0	2 501 056	26 886	371 096	89 141	0	0	2 590 197
2	0	874	2 471 689	48 607	406 656	289 033	0	0	2 761 596
2,5	0	0	1 661 534	49 172	258 966	732 246	0	0	2 393 780
3	0	0	2 136 745	43 381	221 794	737 128	0	0	2 873 873
3,5	0	181	1 473 441	56 420	166 916	342 099	0	0	1 815 721
4	0	0	435 784	75 786	95 418	127 409	0	0	563 193
4,5	0	0	193 385	0	99 452	223 972	0	0	417 357
5	0	0	507 188	0	53 200	95 522	0	0	602 710
6,1	0	0	761 636	761 636	0	0	0	0	761 636
6,2	0	0	1 518 672	1 668 260	0	7	0	7	1 518 679
6,3	0	0	633 567	633 567	0	14	0	14	633 581
6,4	0	0	95 832	95 832	0	0	0	0	95 832
6,5	0	0	32 817	32 817	0	0	0	0	32 817
A1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A2	0	13 793	0	0	0	0	0	0	13 793
A3	0	36 403	8 088	0	0	0	0	0	44 491
B1	1 554 506	31 502	129 389	0	0	0	0	0	2 047 454
B2	0	5 218	39 221	0	0	0	0	0	44 439
B3	0	25	14 255	0	0	0	0	0	14 280
B4	0	0	10 550	0	0	0	0	0	10 550
B5	0	0	15 316	0	0	0	0	0	15 316
D_L	0	0	1 710	0	0	0	0	0	1 710
NR	0	1 308	957 640	1	34 845	3 098 480	1 507 148	389 134	4 057 428

Rozkład kwoty ekspozycji według klas ryzyka

*ekspozycja dotyczy pozycji bilansowych oraz udziałów i obligacji korporacyjnych.

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Bank Polska S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe wg MSSF
za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2008 r.

2007 (w tys. PLN)

Nazwa	Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	Ekspozycje wobec instytucji finansowych	Ekspozycje wobec przedsiębiorców w tym:	Ekspozycje z tytułu kredytowania specjalistycznego	Ekspozycje wobec matek i średnich przedsiębiorstw	Ekspozycje detaliczne ogółem i w podziale wg kategorii ekspozycji:	Ekspozycje detaliczne zabezpieczone na nieruchomościach	Odnawialne ekspozycje detaliczne	Łączna kwota ekspozycji wg wyceny bilansowej bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego wg klas ekspozycji
Kwota ekspozycji*	2 360 776	851 911	12 459 199	1 935 216	2 930 362	1 982 540	838 912	469 151	17 654 426
Wartość przyjętych zabezpieczeń	0	213 497	13 569 503	2 676 178	1 646 064	2 656 506	2 368 022	753	16 439 506
0,5	0	164 270	0	0	0	0	0	0	164 270
1	0	1 491	476 090	22040	111 008	0	0	0	477 581
1,5	0	0	2 114 934	32597	289 838	0	0	0	2 114 934
2	0	15	2 002 954	81 311	768 828	2 519	0	1 849	2 005 488
2,5	0	223	1 801 341	32551	1 133 040	0	0	0	1 801 564
3	0	1	2 284 768	218 729	223 348	408	0	383	2 285 177
3,5	0	0	1 303 339	102 141	214 473	340	0	244	1 303 679
4	0	0	464 159	17 252	96 305	72	0	72	464 231
4,5	0	27 213	126 392	0	68 065	19 669	0	70	173 274
5	0	0	24 158	0	16 138	43 811	0	0	67 969
6,1	0	0	455 987	455 987	0	0	0	0	455 987
6,2	0	0	603 733	601 875	0	39	0	39	603 772
6,3	0	0	381 827	341 733	0	8	0	8	381 835
6,4	0	0	29 000	29 000	0	0	0	0	29 000
A1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A2	0	71 792	0	0	0	0	0	0	71 792
A3	0	339 429	93 822	0	0	0	0	0	433 251
B1	2 360 776	115 124	69 139	0	0	0	0	0	2 545 039
B2	0	11 837	57 361	0	0	0	0	0	69 198
B3	0	0	3 847	0	0	0	0	0	3 847
B4	0	108 070	94	0	0	0	0	0	108 164
B5	0	1 865	0	0	0	0	0	0	1 865
NR	0	10 581	166 254	0	9 319	1 915 674	838 912	466 486	2 092 509

Rozkład kwoty ekspozycji według klas ryzyka

*ekspozycja dotyczy pozycji bilansowych oraz udziałów i obligacji korporacyjnych.

Opis ustanowionego zabezpieczenia, oraz innych elementów powodujących poprawę warunków kredytowania portfela prezentują poniższe zestawienia:

Nazwa	Całkowita wartość ekspozycji zabezpieczona przez uznane zabezpieczenia finansowe*	Całkowitą wartość ekspozycji zabezpieczona gwarancją lub kredytowymi instrumentami pochodnym
2008		
Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	0	0
Ekspozycje wobec instytucji finansowych (banków)	11 696	65 015
Ekspozycje wobec przedsiębiorców	3 976 986	1 628 096
Ekspozycje detaliczne	2 446 341	0
Ekspozycje kapitałowe	0	0
Pozycje sekurytyzacyjne	0	0
Inne aktywa niebędące ekspozycjami kredytowymi	0	0

*Uznane zabezpieczenia stanowią zabezpieczenia, które w ocenie Grupy pomniejszają ekspozycję na ryzyko dla celów kalkulacji odpisów z tytułu utraty wartości.

Nazwa	Całkowita wartość ekspozycji zabezpieczona przez uznane zabezpieczenia finansowe	Całkowitą wartość ekspozycji zabezpieczona gwarancją lub kredytowymi instrumentami pochodnym
2007		
Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	0	0
Ekspozycje wobec instytucji finansowych (banków)	115 598	63 422
Ekspozycje wobec przedsiębiorców	3 008 571	1 620 202
Ekspozycje detaliczne	1 750 612	0
Ekspozycje kapitałowe	0	0
Pozycje sekurytyzacyjne	0	0
Inne aktywa niebędące ekspozycjami kredytowymi	0	0

Analizę wiekową aktywów bilansowych, które są zaległe na dzień sprawozdawczy, lecz w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości, prezentują poniższe zestawienia.

Rodzaj aktywów	Okres przeterminowania					Wartość rynkowa przyjętych zabezpieczeń
	Poniżej 30 dni	Powyżej 30 dni poniżej 90 dni	Powyżej 90 dni poniżej 180 dni	Powyżej 180 dni poniżej 1 roku	Powyżej 1 roku	
2008						
Należności od banków	0	0	0	0	0	0
Należności od klientów indywidualnych	422 862	13 659	641	146	20	352 199
Należności od klientów MIKRO	285 235	73 613	5 003	1 098	2 986	313 746
Należności od dużych przedsiębiorstw	643 729	31 268	3 813	20 176	2 913	345 772
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	108 584	29 848	2 535	1 380	938	129 472
Należności od sektora publicznego	9 117	0	2	0	0	0
Razem:	1 469 527	148 388	11 994	22 800	6 857	1 141 189

Rodzaj aktywów	Okres przeterminowania					Wartość rynkowa przyjętych zabezpieczeń
	Poniżej 30 dni	Powyżej 30 dni poniżej 90 dni	Powyżej 90 dni poniżej 180 dni	Powyżej 180 dni poniżej 1 roku	Powyżej 1 roku	
2007						
Należności od banków	0	0	0	0	0	0
Należności od klientów indywidualnych	734 132	202	42	6	4	115 785
Należności od klientów MIKRO	16 543	3 647	612	240	736	3 815
Należności od dużych przedsiębiorstw	739 312	20 323	3 153	556	622	85 121
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	216 170	29 112	400	286	62	29 788
Należności od sektora publicznego	16 900	0	83	0	0	0
Razem:	1 723 057	53 284	4 290	1 088	1 424	234 509

Analizę składników aktywów bilansowych poddanych indywidualnej analizie, dla których utworzono rezerwy oraz powiązanych z nimi zabezpieczeń prezentuje poniższe zestawienie:

Rodzaj aktywów	Zabezpieczenia				
	Aktywa bilansowe	Rezerwy na utratę wartości	Wartość przyjętych zabezpieczeń	Zabezpieczenia sprzedawalne	Zabezpieczenia niesprzedawalne
2008					
Należności od banków	0	0	0	0	0
Należności od klientów indywidualnych	127 599	97 307	18 086	16 796	1 290
Należności od klientów MIKRO	20 385	51 640	57 944	57 944	0
Należności od dużych przedsiębiorstw	774 902	201 983	1 537 779	1 500 906	36 873
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	243 733	30 987	149 439	140 190	9 249
Należności od sektora publicznego	31 239	83	0	0	0
Razem:	1 197 858	382 000	1 763 248	1 715 836	47 412

Rodzaj aktywów	Zabezpieczenia				
	Aktywa bilansowe	Rezerwy na utratę wartości	Wartość przyjętych zabezpieczeń	Zabezpieczenia sprzedawalne	Zabezpieczenia niesprzedawalne
2007					
Należności od banków	0	0	0	0	0
Należności od klientów indywidualnych	97 291	76 571	11 043	11 043	0
Należności od klientów MIKRO	3 836	23 276	26 016	26 016	0
Należności od dużych przedsiębiorstw	396 290	142 969	142 722	142 722	0
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	142 176	15 465	29 816	29 110	706
Należności od sektora publicznego	60 574	591	0	0	0
Razem:	700 167	258 872	209 597	208 891	706

Restrukturyzacja kredytów i pożyczek

Renegocjowanie warunków umownych pożyczek i kredytów stanowi przesłankę utraty wartości, chyba że renegocjacja warunków umownych nie była wymuszona sytuacją dłużnika, a przeprowadzona była na normalnych zasadach biznesowych. Proces restrukturyzacji polega na zmianie umów w zakresie wydłużenia okresu płatności, rozpoznanych planów naprawczych, modyfikacji i odłożenia spłaty długu klienta, który w wyniku tego procesu klasyfikowany jest jako default. Praktyka i procedury procesu restrukturyzacji opierają się na współczynnikach i kryteriach, które w opinii Grupy pokazują, że płatności mają być z największym prawdopodobieństwem uregulowane na czas. Procedury restrukturyzacji są uwarunkowane regularnymi przeglądami. Najczęściej restrukturyzacja jest przeprowadzana w odniesieniu do pożyczek terminowych. Zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości rozpoznaje się utratę wartości kredytów renegocjowanych, jeżeli zmiana warunków umownych wynika z wyższego ryzyka kredytowego.

Z uwagi na przyjęte w Grupie procedury operacyjne dotyczące renegocjacji umów polegające na zamknięciu dotychczasowych kontraktów kredytowych i otwarciu nowych opartych o zmienione kryteria, Grupa nie zaprezentowała wartości liczbowych dotyczących renegocjowanych umów.

Geograficzna koncentracja ryzyka kredytowego w Grupie oraz koncentracja według branż

Wartość zaangażowania prezentowana w poniższych tabelach składa się z zaangażowania bilansowego i pozabilansowego oraz ekwiwalentu bilansowego transakcji pochodnych w odniesieniu do klientów korporacyjnych, detalicznych i banków. Wartość zaangażowania została zaprezentowana w wartości, która nie uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego.

Nazwa	Ekspozycje ogółem	W tym:		Kwoty korekt wartości i rezerw
		Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	Ekspozycje przeterminowane	
2008				
Łączna kwota ekspozycji bilansowych i pozabilansowych	33 569 594	843 482	1 659 566	431 281
POLSKA:	31 896 843	843 198	1 627 522	430 809
Województwo dolnośląskie	2 175 764	87 521	129 696	62 356
Województwo kujawsko-pomorskie	695 288	20 387	64 431	12 903
Województwo lubelskie	1 029 334	15 364	62 198	7 916
Województwo lubuskie	1 140 315	54 129	91 499	21 962
Województwo łódzkie	1 374 272	14 914	65 535	11 196
Województwo małopolskie	1 947 833	63 827	162 460	24 532
Województwo mazowieckie	11 007 544	149 937	306 024	95 231
województwo opolskie	210 402	7 285	14 998	4 091
Województwo podkarpackie	499 269	18 113	25 985	6 092
Województwo podlaskie	439 949	23 966	52 313	11 702
Województwo pomorskie	2 409 218	65 791	168 950	33 471
Województwo śląskie	2 961 227	218 053	128 812	79 391
Województwo świętokrzyskie	768 631	17 259	38 275	13 813
Województwo warmińsko-mazurskie	350 503	8 920	30 096	3 964
Województwo wielkopolskie	4 211 310	58 203	239 467	30 295
Województwo zachodniopomorskie	675 984	19 529	46 783	11 894
ZAGRANICA	1 672 751	284	32 044	472

Nazwa	Ekspozycje ogółem	W tym:		Kwoty korekt wartości i rezerw
		Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	Ekspozycje przeterminowane	
2007				
Łączna kwota ekspozycji bilansowych i pozabilansowych	24 890 900	461 588	1 783 142	295 961
POLSKA:	23 294 354	461 457	1 760 128	295 599
Województwo dolnośląskie	1 999 467	45 403	194 073	32 847
Województwo kujawsko- pomorskie	577 305	7 822	29 279	5 456
Województwo lubelskie	764 984	5 716	28 345	4 579
Województwo lubuskie	973 818	10 276	48 828	5 200
Województwo łódzkie	962 996	9 172	32 983	11 329
Województwo małopolskie	1 646 554	9 926	78 243	7 556
Województwo mazowieckie	6 682 702	148 594	741 569	110 651
Województwo opolskie	139 709	4 605	10 740	2 049
Województwo podkarpackie	265 542	3 559	23 225	1 682
Województwo podlaskie	450 887	10 424	32 208	5 700
Województwo pomorskie	1 813 479	40 304	104 957	19 838
Województwo śląskie	2 216 334	80 919	80 308	33 181
Województwo świętokrzyskie	583 523	21 985	51 698	18 246
Województwo warmińsko-mazurskie	209 656	1 915	22 553	868
Województwo wielkopolskie	3 596 949	50 359	249 167	29 885
Województwo zachodniopomorskie	410 449	10 478	31 952	6 532
ZAGRANICA	1 596 546	130	23 014	362

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Bank Polska S.A.
 Skonolidowane sprawozdanie finansowe wg MSSF
 za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2008 r.

Kod branży	Nazwa	Łączna kwota ekspozycji wg wyceny bilansowej bez uwzględnienia skutków ograniczenia ryzyka kredytowego wg głównych grup EKD							Salda korekt wartości i rezerw				
		Ekspozycje ogółem	Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	Ekspozycje wobec instytucji finansowych	Ekspozycje wobec przedsiębiorców	Ekspozycje detaliczne	Ekspozycje kapitałowe	Pozycje sekurytyzacyjne		Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	Inne aktywa niebędące ekspozycjami kredytowymi		
2008													
A	Rolnictwo łowiectwo leśnictwo	140 663	0	0	95 517	42 507	0	0	2 639	0	0	1 517	
B	Rybacktvo	13 184	0	0	9 410	594	0	0	3 180	0	0	89	
C	Górnictwo	47 899	0	0	28 102	13 672	0	0	6 125	0	0	2 994	
D	Przetwórstvo przemysłowe	5 013 902	0	0	4 147 360	451 766	0	0	414 776	0	0	171 705	
E	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	198 931	0	0	191 288	7 133	0	0	510	0	0	272	
F	Budownictwo	2 022 650	0	0	1 519 430	425 694	38 094	0	39 432	0	0	19 834	
G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	4 529 154	0	0	3 773 634	681 886	0	0	73 634	0	0	45 768	
H	Hotele i restauracje	210 177	0	0	153 831	54 095	0	0	2 251	0	0	2 276	
I	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	1 718 609	0	0	850 260	729 363	0	0	138 986	0	0	53 394	
J	Posrednictwo finansowe	2 410 539	1 554 506	547 262	271 420	33 883	2 272	0	1 196	0	0	847	

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Bank Polska S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe wg MSSF
za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2008 r.

K	Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	3 969 389	0	0	104 025	0	0	0	8 705	0	9 266
L	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechnie ubezpieczenie zdrowotne	5 431	0	0	0	5 431	0	0	0	0	16
M	Edukacja	19 472	0	0	8 916	10 498	0	0	58	0	229
N	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	344 853	0	0	148 012	195 697	0	0	1 144	0	499
O	Działalność usługowa komunalna	251 429	0	0	47 555	171 851	0	0	32 023	0	7 020
P	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	3 131 371	0	0	2 868 636	143 912	0	0	118 823	0	115 555
Q	Organizacje i zespoły eksterytorialne	498	0	0	0	498	0	0	0	0	0
Razem:		24 028 151	1 554 506	547 262	5 617 737	15 424 798	40 366	0	843 482	0	431 281

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Bank Polska S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe wg MSSF
za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2008 r.

Kod branży	Nazwa	Łączna kwota ekspozycji wg wyceny bilansowej bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego wg głównych grup EKD										Salda korekt wartości i rezerw					
		Ekspozycje ogółem	Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	Ekspozycje wobec instytucji finansowych	Ekspozycje wobec przedsiębiorców	Ekspozycje detaliczne	Ekspozycje kapitałowe	Pozycje sekurytyzacyjne	Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	Inne aktywa niebędące ekspozycjami kredytowymi							
2007																	
A	Rolnictwo																
	łowiectwo	94 819	0	0	92 833	1 986	0	0	0	0	0	0	4 952	0		4 606	
	leśnictwo	1 423	0	0	1 357	66	0	0	0	0	0	0	0	0		1	
B	Rybacktwo	14 454	0	0	13 838	617	0	0	0	0	0	0	581	0		548	
C	Górnictwo	5 895 887	0	0	5 857 083	38 804	0	0	0	0	0	0	206 938	0		89 831	
D	Przetwórstwo przemysłowe																
E	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	115 677	0	0	115 466	211	0	0	0	0	0	0	3 921	0		120	
F	Budownictwo	1 131 034	0	0	1 066 061	26 879	38 094	0	0	0	0	0	18 778	0		12 074	
G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	3 634 389	0	0	3 557 830	76 559	0	0	0	0	0	0	57 078	0		49 142	
H	Hotele i restauracje	118 574	0	0	111 463	7 111	0	0	0	0	0	0	710	0		736	
I	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	766 220	0	0	737 233	28 987	0	0	0	0	0	0	22 901	0		11 429	
J	Pośrednictwo finansowe	2 248 958	1 195 307	672 875	373 848	4 441	2 487	0	0	0	0	0	3 080	0		3 129	

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Bank Polska S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe wg MSSF
za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2008 r.

K	Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	0	0	1 606 435	25 831	0	0	0	13 474	0	10 353
L	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powołane ubezpieczenie zdrowotne	0	0	757 718	0	0	0	0	591	0	592
M	Edukacja	0	0	26 467	1 663	0	0	0	147	0	154
N	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	0	0	213 294	7 153	0	0	0	1 042	0	686
O	Działalność usługowa komunalna	0	0	205 834	3 052	0	0	0	36 719	0	17 024
P	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	0	0	33 836	1 744 802	0	0	0	90 588	0	95 536
Q	Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	25	0	0	0	0	88	0	0
Razem:		18 647 548	672 875	14 770 622	1 968 163	40 581	0	0	461 588	0	295 961

Instrumenty pochodne

Grupa sprawuje ścisłą kontrolę nad otwartymi pozycjami pochodnymi netto, tzn. różnicą pomiędzy kontraktami kupna i sprzedaży, zarówno pod względem kwoty, jak i okresu obowiązywania. W dowolnym momencie kwota podlegająca ryzyku kredytowemu ogranicza się do bieżącej wartości godziwej instrumentów, których wycena jest dodatnia (tzn. aktywów), co w odniesieniu do instrumentów pochodnych stanowi jedynie niewielki ułamek wartości umowy lub wartości nominalnych wykorzystywanych do wyrażania wolumenu istniejących instrumentów.

Poziomem ekspozycji na to ryzyko kredytowe zarządza się w ramach ogólnych limitów kredytowych dla klientów, łącznie z potencjalną ekspozycją na ryzyko wynikające ze zmian na rynku.

Zwykle nie uzyskuje się zabezpieczeń w odniesieniu do ryzyka kredytowego związanego z tymi instrumentami, z wyjątkiem sytuacji, gdy Grupa wymaga od kontrahentów depozytów zabezpieczających.

Zobowiązania pozabilansowe o charakterze kredytowym

Głównym celem tych instrumentów jest zapewnienie dostępności środków dla klientów zgodnie z zapotrzebowaniem. Gwarancje i akredytywy "standby", stanowiące nieodwołalne zapewnienia, że Grupa spłaci zobowiązania klienta wobec osób trzecich, jeżeli klient nie będzie w stanie ich spłacić, są związane z takim samym ryzykiem, jak kredyty. Akredytywy dokumentowe i akredytywy typu listu kredytowego (CLC), które są pisemnymi zobowiązaniami Grupy wydanymi na rzecz klienta, upoważniającymi osoby trzecie do wypisywania czeków na Jednostkę Dominującą do ustalonej kwoty na określonych warunkach, są zabezpieczone na dostawach towarów których dotyczą, przez co związane są z mniejszym ryzykiem niż bezpośredni kredyt.

Zobowiązania pozabilansowe o charakterze kredytowym dotyczą niewykorzystanej części udzielonych kredytów, gwarancji i akredytyw. Jeżeli chodzi o ryzyko kredytowe z tytułu zobowiązań do udzielenia kredytu, Grupa jest potencjalnie narażona na straty w wysokości równej całej kwocie niewykorzystanych zobowiązań do udzielenia kredytów. Prawdopodobna wysokość straty jest jednak niższa od całej kwoty niewykorzystanych zobowiązań do udzielenia kredytów, ponieważ większość z tych zobowiązań uzależniona jest od spełnienia przez klientów określonych standardów kredytowych. Grupa monitoruje okresy obowiązywania zobowiązań do udzielenia kredytów, ponieważ w przypadku dłuższych okresów ryzyko kredytowe jest zazwyczaj większe.

3.3 Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe wynika z otwartych pozycji w produktach procentowych, walutowych i kapitałowych, które narażone są na zmiany wartości na rynku. Grupa stosuje dla potrzeb konstrukcji limitów ryzyka metody symulacyjne, metody oparte na wartości punktu bazowego oraz metody oparte na wartości pozycji netto.

Proces zarządzania ryzykiem rynkowym podlega ciągłej ocenie oraz ewolucji w celu dostosowania go do zmieniających się warunków rynkowych.

Na proces zarządzania składają się:

- identyfikacja czynników ryzyka,
- pomiar ryzyka,
- monitorowanie ryzyka,
- raportowanie ryzyka.

3.4 Ryzyko walutowe

Cele i zasady zarządzania ryzykiem walutowym

Ryzyko walutowe to ryzyko zmiany wartości poszczególnych instrumentów finansowych spowodowanych fluktuacjami kursów walutowych. Z uwagi na prowadzoną działalność, Grupa narażona jest na wpływ wahań kursowych na swoją sytuację finansową i przepływy pieniężne.

Ryzyko walutowe rozumiane jako prawdopodobieństwo wystąpienia straty jest uzależnione od:

- zmienności kursów walutowych,
- niedopasowania należności i zobowiązań walutowych.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ustalenie obszarów ryzyka walutowego i podejmowanie działań mających na celu ograniczenie ryzyka walutowego do akceptowanych przez Grupę rozmiarów.

W celu zarządzania ryzykiem walutowym Zarząd Jednostki Dominującej ustala limity poziomu ekspozycji na ryzyko dla poszczególnych walut oraz globalnie dla pozycji overnight, które są na bieżąco monitorowane. Wielkości, które również podlegają kontroli to wartość zagrożona, obliczana w horyzoncie 10-dniowym oraz maksymalna miesięczna i roczna strata z transakcji na rynku walutowym.

W celu ograniczenia negatywnego wpływu zmian kursów walut i relacji między należnościami a zobowiązaniami walutowymi na wynik finansowy, Grupa dostosowuje działalność do zewnętrznych i wewnętrznych norm ostrożnościowych. Limity wielkości ryzyka walutowego uzależnione są od kapitałów Grupy, jak również ściśle skorelowane z osiąganymi wynikami ekonomicznymi dla działalności walutowej.

Ponadto, dla potrzeb Nadzoru Bankowego wykorzystywana jest tzw. metoda podstawowa wyznaczająca dopuszczalne granice ekspozycji na ryzyko niedopasowania należności i zobowiązań walutowych (tzw. pozycja całkowita) w odniesieniu do funduszy własnych Grupy.

Raporty dzienne dotyczące pozycji walutowej obejmujące analizę działalności walutowej w kontekście przestrzegania obowiązujących norm ostrożnościowych oraz wyników ekonomicznych przedstawiane są dyrektorom jednostek organizacyjnych odpowiedzialnym za zarządzanie oraz kontrolę ryzyka oraz członkowi Zarządu Jednostki Dominującej nadzorującemu pion gospodarki pieniężnej.

Na dzień 31.12.2008 pozycja walutowa całkowita (długa) Grupy wynosiła 670 tys. PLN, co stanowi 0,03 % funduszy własnych Grupy. W związku z powyższym Grupa nie miała wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego.

Pozycja walutowa Grupy w trzech podstawowych walutach była następująca:

USD 71 tys. PLN,
 EUR 271 tys. PLN,
 CHF -786 tys. PLN.

Poniższa tabela przedstawia podział pozycji bilansowych i pozabilansowych Grupy według poszczególnych walut według stanu na dzień 31 grudnia 2008 i 2007 roku (w tys. PLN).

Koncentracje aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych

2008					
	EUR	USD	CHF	Pozostałe	Razem
Składniki pozycji walutowej bilansowe - aktywa	5 260 463	713 968	3 053 846	407 384	9 435 661
Składniki pozycji walutowej bilansowe - pasywa	5 458 754	897 840	1 230 359	180 589	7 767 542
Składniki pozycji walutowej pozabilansowe - kwoty do otrzymania	9 056 236	6 010 212	383 083	1 177 476	16 627 007
Składniki pozycji walutowej pozabilansowe - kwoty do wydania	8 857 674	5 826 269	2 207 356	1 403 943	18 295 242
Pozycja walutowa netto długa (+)	271	71	0	328	670
Pozycja walutowa netto krótka (-)	0	0	-786	0	-786

2007					
	EUR	USD	CHF	Pozostałe	Razem
Składniki pozycji walutowej bilansowe - aktywa	3 258 589	392 912	1 529 269	201 360	5 382 130
Składniki pozycji walutowej bilansowe - pasywa	3 454 274	816 771	584 301	149 937	5 005 283
Składniki pozycji walutowej pozabilansowe - kwoty do otrzymania	6 532 743	8 429 554	338 625	539 153	15 840 075
Składniki pozycji walutowej pozabilansowe - kwoty do wydania	6 332 852	8 006 469	1 283 703	589 351	16 212 375
Pozycja walutowa netto długa (+)	4 206	0	0	1 225	5 431
Pozycja walutowa netto krótka (-)	0	-774	-110	0	-884

Polityka Grupy w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym zakłada posiadanie zamkniętej pozycji walutowej. Grupa nie prowadzi wyodrębnionych portfeli handlowych w zakresie przeprowadzania transakcji walutowych. Ryzyko walutowe jest niematerialne – wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego wynosi 0 PLN. W związku z powyższym Grupa w procesie zarządczym nie stosuje metod symulacyjnych. Metoda wartości zagrożonej (VaR) jest stosowana ze względu na wymagania Grupy.

Wartość zagrożona (VaR), definiowana jest jako potencjalna wartość straty wynikająca ze zmiany kursu walutowego z zachowaniem założonego poziomu ufności oraz okresu utrzymywania pozycji. Do wyznaczenia VaR stosuje się metodę wariancji-kowariancji przy poziomie ufności równym 99%. Parametry dla metody VaR w odniesieniu do Jednostki Dominującej kształtowały się w dniu 31.12.2008 następująco:

	2008
VaR Limit (mln EUR)	0,5
VaR (mln EUR)	0,014
VaR Utylizacja limitu	2,77%

3.5 Ryzyko zmiany stopy procentowej dla przepływów pieniężnych i wartości godziwej

Cele i zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej jest spowodowane tym, że możliwe zmiany stóp procentowych na rynku mogą mieć wpływ na przyszłe przepływy pieniężne lub też na wartość godziwą posiadanych przez Grupę instrumentów finansowych.

Identyfikacja obszarów, w których Grupa jest narażona na ryzyko stopy procentowej oraz kształtowanie struktury bilansu i zobowiązań pozabilansowych w sposób pozwalający na maksymalizację wartości aktywów netto oraz wyniku odsetkowego są głównymi celami zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Dla celów oceny ryzyka stóp procentowych grupy wykorzystuje następujące metody:

dla księgi bankowej:

- metodologię analizy luki stóp procentowych,
- metodę wartości punktu bazowego BpV,
- metodę VaR,
- metodę głównych składowych.

dla księgi handlowej:

- metodę wartości punktu bazowego BpV,

- metodę VaR.

Analiza luki pozwala na ocenę wrażliwości dochodów odsetkowych netto na zmiany rynkowych stóp procentowych. Grupa wykorzystuje analizę Monte Carlo do przeprowadzania testów warunków skrajnych przyjmując założenie o nagłym szokowym przesunięciu się krzywych dochodowości. Analiza luki uzupełniana jest analizą wrażliwości na zmianę kształtu krzywych dochodowości z wykorzystaniem analizy głównych składowych.

Metodologia wartości punktu bazowego (BpV) ocenia wrażliwość wartości utrzymywanych pozycji na zmiany stóp procentowych.

Wartość zagrożona (VaR), definiowana jest jako potencjalna wartość straty wynikająca ze zmiany wartości bieżącej przepływów pieniężnych z instrumentu finansowego, z zachowaniem założonego poziomu ufności oraz okresu utrzymywania pozycji. Do wyznaczenia VaR stosuje się metodę wariancji-kowariancji przy poziomie ufności równym 99%.

Obliczone zgodnie z powyższymi założeniami wartości VAR dla Jednostki Dominującej są następujące (w tys. PLN, termin utrzymywania 10 dni, poziom ufności 99%).

	2008
Księga bankowa	5 197
Księga handlowa	1 982

Na dzień 31 grudnia 2008 roku wartość zagrożona na stopie procentowej (księga bankowa) w horyzoncie 10-dniowym (VaR 10-dniowy) wyniosła PLN 5 197 tysięcy złotych, co stanowiło około 0,3% funduszy własnych Jednostki Dominującej.

Grupa przeprowadza również analizę wrażliwości marży odsetkowej netto na zmianę rynkowych stóp procentowych. Scenariusz testowy zakłada jednorazową zmianę wszystkich stóp procentowych oraz zwiększenie korelacji pomiędzy zmianami stóp. Wewnętrzny limit Grupy na wartość tej zmiany wynosi 10%, a jego wartość na koniec 2008 roku wyniosła 5,03% (w roku 2007 - 2,94%).

Ponadto Grupa przeprowadza analizę zmiany wartości ekonomicznej do wartości funduszy własnych Grupy, na skutek zmiany struktury stóp procentowych, dla poszczególnych typów walut, o przyjęty wskaźnik zakłócenia poziomu struktury stóp. W tym celu wyznaczana jest ważona wartość pozycji aktywów oraz pasywów, gdzie system wag oparty jest o założone równoległe przesunięcie struktury stóp procentowych.

Wykorzystanie wag ma na celu oszacowanie zmiany wartości bieżącej aktywów oraz pasywów, przy założeniu zmiany struktury stóp procentowych. Następnie wyznaczany jest rozkład zmiany wartości ekonomicznej kapitału przy danym poziomie ufności. Wartość wskaźnika porównywana jest do poziomu kapitałów własnych. Wartość wskaźnika Wsk nie może przekroczyć 20%. Sytuacja taka oznaczałaby, iż standardowe zakłócenie poziomu stóp procentowych powoduje spadek wartości ekonomicznej o ponad 20% wartości funduszy regulacyjnych pierwszej i drugiej kategorii. Wartość wskaźnika dla Jednostki Dominującej na koniec roku 2008 wyniosła 2,9%.

Na podstawie wymienionych metod pomiarowych funkcjonuje system limitów ekspozycji na ryzyko stóp procentowych. Limity ryzyka stóp procentowych (limit luki, limit BpV oraz VaR limit) są ustanowione na poziomie Jednostki Dominującej, ale także osobno dla spółek zależnych.

Wszystkie limity związane z ryzykiem stopy procentowej monitorowane są przez Departament Zarządzania Ryzykiem. Pomiar ryzyka prowadzony jest w cyklu dziennym. Dzielne raporty z wykorzystaniem poszczególnych limitów ryzyka rozsyłane są w formie elektronicznej do merytorycznych komórek organizacyjnych Grupy.

W celu właściwego zarządzania ryzykiem kierownictwo Jednostki Dominującej uczestniczy aktywnie w procesie ustanawiania i weryfikacji limitów, oraz kontroli poziomu ich wykorzystania. Za okresową kontrolę zarządzania ryzykiem stóp procentowych odpowiedzialny jest Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO). ALCO na swych comiesięcznych posiedzeniach dokonuje oceny poziomu ryzyka, na które Grupa jest narażona i w razie konieczności zobowiązuje właściwe jednostki do podjęcia odpowiednich kroków w celu jego ograniczenia.

Wrażliwość aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych na zmiany stóp procentowych – analiza zmian oprocentowania

Poniższa tabela przedstawia ekspozycję Grupy na ryzyko zmiany stopy procentowej. Tabela ta przedstawia aktywa i zobowiązania Grupy według wartości bilansowej w podziale według wcześniejszego z dwóch terminów: zmiany oprocentowania przewidzianej w umowie lub terminu wymagalności. Wartość bilansowa pochodnych instrumentów finansowych, które są wykorzystywane przede wszystkim w celu obniżania poziomu ekspozycji Banku na zmiany stóp procentowych, ujęta jest w „Pozostałych aktywach” i „Pozostałych zobowiązaniach”.

Przewidywane terminy zmian oprocentowania i wymagalności/zapadalności nie odbiegają znacząco od terminów umownych.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
 Sprawozdanie finansowe wg MSSF, za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2007 r.

2008	Nieoprocentowane	1M	3M	6M	12M	2Y	5Y	>5Y
Aktywa:								
Kasa i środki w banku centralnym	339 581	1 546 982	0	0	0	0	0	0
Należności od banków	0	66 454	429 965	50 843	0	0	0	0
Inwestycyjne papiery wartościowe	0	0	29 611	286 984	0	236 871	0	28 862
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2 635 195	785	706 297	8 547	424 733	95 988	22 836	0
Kredyty i należności udzielone klientom	0	8 824 854	12 010 085	590 120	83 703	50 669	21 214	182 783
Inne aktywa	851 851	0	0	0	0	0	0	0
Aktywa ogółem:	3 826 627	10 439 075	13 175 958	936 494	508 436	383 528	44 050	211 645
Instrumenty pochodne (FX i IRS)	0	348 164	17 081 180	6 378 555	4 652 041	1 027 225	289 218	255 329
Zobowiązania:								
Zobowiązania wobec banków	0	4 551 384	2 681 599	348 781	54 317	75 103	67 009	0
Zobowiązania wobec klientów - bieżące	0	3 492 278	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania wobec klientów - terminowe	0	3 376 216	5 795 680	1 834 693	886 056	260 151	157	297
Kapitał Grupy (w tym podporządkowany)	2 109 021	0	274 963	132 746	0	0	0	0
Inne Pasywa	3 585 362	0	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania ogółem:	5 694 383	11 419 878	8 752 242	2 316 220	940 373	335 254	67 166	297
Instrumenty pochodne (FX i IRS)	0	335 049	17 149 144	6 382 868	4 662 306	1 020 062	288 896	422 745

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Sprawozdanie finansowe wg MSSF, za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2007 r.

2007	Nieoprocentowane	1M	3M	6M	12M	2Y	5Y	>5Y
Aktywa:								
Kasa i środki w banku centralnym	313 039	1 195 248	0	0	0	0	0	0
Należności od banków	0	498 668	174 207	0	0	0	0	0
Inwestycyjne papiery wartościowe	43 612	0	95 097	98 902	48	179 463	238 271	28 816
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	825 264	509 330	9 150	83 572	20 004	0	3 061	0
Kredyty i należności udzielone klientom	0	14 443 047	1 461 998	229 044	40 503	42 525	85 920	149 390
Inne aktywa	654 378	0	0	0	0	0	0	0
Aktywa ogółem	1 836 293	16 646 293	1 740 452	411 518	60 555	221 988	327 252	178 206
Instrumenty pochodne (FX i IRS)	0	11 833 202	6 009 451	3 026 651	1 711 540	406 474	76 670	48 678
Zobowiązania:								
Zobowiązania wobec banków	228	4 775 366	855 894	84 001	20 896	1 319	0	0
Zobowiązania wobec klientów - bieżące	0	3 973 442	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania wobec klientów - terminowe	0	7 579 899	582 180	152 225	110 342	6 931	113	0
Kapitał Grupy (w tym podporządkowany)	1 708 619	0	406 457	0	0	0	0	0
Inne Pasywa	1 164 645	0	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania ogółem	2 873 492	16 328 707	1 844 531	236 226	131 238	8 250	113	0
Instrumenty pochodne (FX i IRS)	0	11 595 557	5 971 994	3 020 573	1 653 875	455 467	76 670	198 068

Średni okres trwania (duracja) aktywów Jednostki Dominującej wynosi 0,16, a pasywów 0,28 roku. Wartość rynkowa kapitału własnego wynosi 2,01 mld PLN i stanowi około 8,3% rynkowej wartości bilansowej Jednostki Dominującej.

3.6 Ryzyko utraty płynności

Podstawowym celem systemu zarządzania ryzykiem płynności jest takie kształtowanie struktury bilansu Grupy, które umożliwi realizację określonych w planie finansowym celów dochodowych przy jednoczesnym utrzymaniu ciągłej zdolności terminowego wywiązywania się Grupy ze zobowiązań oraz zachowaniu nałożonych limitów ryzyka stopy procentowej i ryzyka kursowego.

Zarządzanie bieżącą płynnością Grupy prowadzone jest przez Departament Skarbu.

Poziom ponoszonego przez Grupę średnio- i długoterminowego ryzyka płynności oceniany jest na podstawie raportów płynności.

Raporty płynności informują o wysokości luki płynności (statyczna analiza luki płynności), czyli niedopasowaniu pomiędzy terminami zapadalności aktywów i terminami wymagalności pasywów w poszczególnych przedziałach czasowych, na podstawie poziomu osiągniętych wskaźników płynności, które pokazują stosunek skumulowanych wpływów do skumulowanych wypływów w danym okresie czasu.

Raporty sporządzane są dla pozycji bilansowych i pozabilansowych w PLN i w podstawowych walutach obcych, EUR, USD, oraz pozostałych walutach obcych łącznie. Raporty uwzględniają elementy modelowania w zakresie zachowań rynku finansowego i klientów Grupy (m.in. rolowanie depozytów, osad na rachunkach bieżących, prawdopodobieństwo realizacji zobowiązań pozabilansowych, rezerwę obowiązkową).

Zarządzanie średnio i długoterminowym ryzykiem płynności realizowane jest w Grupie przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO), który ustala pożądaną strukturę bilansu Grupy poprzez system limitów obejmujących m.in. wielkość luki płynności, stopień koncentracji depozytów stosunek wartości portfela kredytowego do depozytów.

Departament Skarbu prowadzi działalność na rynku finansowym odpowiednio kształtując portfel aktywów i pasywów tak, aby zachowane zostały wymagane poziomy limitów ryzyka płynności. Polityka cenowa i produktowa Grupy, jako instrument mający wpływ na strukturę bilansu Grupy, jest również narzędziem wykorzystywanym do zarządzania ryzykiem płynności.

Grupa dokonuje również kalkulacji nadzorczych miar płynności zgodnie z wymaganiami uchwały 9/2007 Komisji Nadzoru Finansowego, są to:

- miary płynności krótkoterminowej,
- miary płynności długoterminowej.

Monitorowanie kształtowania się poziomu obowiązujących Grupę miar płynności dokonywane jest na bazie dziennej. W poniższej tabeli przedstawiono strukturę wymagalności aktywów i zobowiązań Grupy w oparciu o pozostały, na dzień bilansowy, okres do terminu zapadalności. Prezentowane wartości uwzględniają stosowane w Grupie mechanizmy modelowania płynności.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Sprawozdanie finansowe wg MSSF, za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2007 r.

2008	Bez zdefiniowanego terminu	Do 1 miesiąca	1-3 miesięcy	3-12 miesięcy	1-2 lata	2-3 lata	3-5 lat	>5 lat
Aktywa:								
Kasa i środki w bankach centralnych	0	1 550 263	0	336 300	0	0	0	0
Należności od banków	0	496 419	843	50 000	0	0	0	0
Inwestycyjne papiery wartościowe	0	0	0	180 834	277 236	73 466	50 792	0
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2 492 556	650 944	63 078	548 808	86 548	22 836	0	29 611
Kredyty i należności udzielone klientom	0	1 949 610	1 533 794	4 398 103	3 915 323	1 685 658	2 002 720	6 278 220
Inne aktywa	472 067	113 351	11 504	90 460	57 695	42 105	56 148	8 521
Aktywa razem:	2 964 623	4 760 587	1 609 219	5 604 505	4 336 802	1 824 065	2 109 660	6 316 352
Instrumenty pochodne (FX i IRS)	0	10 155 993	8 271 287	8 702 255	1 667 520	128 148	428 436	678 074
Zobowiązania:								
Zobowiązania wobec banków	0	1 082 712	1 078 410	546 860	2 273 872	1 306 949	784 254	705 136
Zobowiązania wobec klientów - bieżące	0	199 153	145 597	1 666 870	1 072 536	368 100	0	0
Zobowiązania wobec klientów - terminowe	0	1 008 492	1 424 011	5 159 054	4 402 257	145 794	46 389	7 275
Kapitał Grupy (w tym podporządkowany)	2 109 020	0	0	0	0	130 000	270 000	7 709
Inne zobowiązania	3 524 765	19 857	40 571	170	0	0	0	0
Zobowiązania razem:	5 633 785	2 310 214	2 688 589	7 372 954	7 748 665	1 950 843	1 100 643	720 120
Instrumenty pochodne (FX i IRS)	0	10 326 902	8 353 820	8 680 678	1 665 013	128 148	428 436	678 074

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Sprawozdanie finansowe wg MSSF, za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2007 r.

2007	Bez zdefiniowanego terminu	Do 1 miesiąca	1-3 miesięcy	3-12 miesięcy	1-2 lata	2-3 lata	3-5 lat	>5 lat
Aktywa:								
Kasa i środki w bankach centralnych	0	1 179 532	0	328 755	0	0	0	0
Należności od banków	6 983	424 769	120 172	120 951	0	0	0	0
Inwestycyjne papiery wartościowe	43 612	0	0	98 950	179 463	238 271	95 097	28 816
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	509 330	421 782	444 568	0	74 701	0	0
Kredyty i należności udzielone klientom	43 349	1 147 708	1 582 192	3 649 761	2 676 900	1 487 380	1 568 652	4 296 485
Inne aktywa	359 415	28 641	44 574	69 972	68 906	45 258	23 338	14 274
Aktywa razem:	453 359	3 289 980	2 168 720	4 712 957	2 925 269	1 845 610	1 687 087	4 339 575
Instrumenty pochodne (FX i IRS)	0	10 274 309	5 971 640	5 166 310	1 123 304	37 978	292 376	246 745
Zobowiązania:								
Zobowiązania wobec banków	0	1 982 472	661 558	738 454	547 740	1 505 739	301 741	0
Zobowiązania wobec klientów - bieżące	0	189 492	83 057	1 913 651	1 251 708	535 534	0	0
Zobowiązania wobec klientów - terminowe	15 188	1 051 824	1 182 672	3 144 489	2 842 880	104 848	85 737	4 052
Kapitał Grupy (w tym podporządkowany)	1 708 619	0	0	0	0	0	132 405	274 052
Inne zobowiązania	1 159 391	1 557	0	3 697	0	0	0	0
Zobowiązania razem:	2 883 198	3 225 345	1 927 287	5 800 291	4 642 328	2 146 121	519 883	278 104
Instrumenty pochodne (FX i IRS)	0	10 239 254	5 934 184	5 102 567	1 119 097	37 978	292 376	246 745

Analizę wymagalności zobowiązań finansowych w postaci niezdykontowanych przepływów środków pieniężnych, prezentują poniższe zestawienia.

Rodzaj zobowiązania	Wartość nominalna	Przepływy pieniężne kontraktowe	poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat
2008						
Zobowiązania finansowe:	24 305 591	25 143 167	15 941 701	2 900 421	5 584 004	717 041
Zobowiązania wobec banków	8 364 595	8 936 937	2 474 743	718 128	5 027 071	716 995
Zobowiązania wobec klientów	15 940 996	16 206 230	13 466 958	2 182 293	556 933	46
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych:	26 604 148	26 604 148	18 347 527	7 709 706	546 915	0
Instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu	26 604 148	26 604 148	18 347 527	7 709 706	546 915	0

Rodzaj zobowiązania	Wartość nominalna	Przepływy pieniężne kontraktowe	poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat
2007						
Zobowiązania finansowe:	18 563 440	19 000 944	14 477 108	1 280 973	2 941 842	301 021
Zobowiązania wobec banków	6 253 743	6 581 258	2 973 584	782 540	2 555 135	270 000
Zobowiązania wobec klientów	12 309 697	12 419 686	11 503 524	498 433	386 707	31 021
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych:	25 673 169	25 682 619	19 073 872	4 958 686	1 503 746	146 316
Instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu	25 673 169	25 682 619	19 073 872	4 958 686	1 503 746	146 316

Poniższe tabele przedstawiają skumulowaną lukę płynności Grupy z uwzględnieniem transakcji pozabilansowych (bez linii kredytowych).

2008						
do 1 miesiąca	1- 3 miesiący	3-12 miesiący	1- 2 lata	2- 3 lat	3- 5 lat	>5 lat
2 005 761	1 130 793	-1 096 088	-5 174 210	-4 207 280	-3 555 736	-72 008

2007						
do 1 miesiąca	1- 3 miesiący	3-12 miesiący	1- 2 lata	2- 3 lat	3- 5 lat	>5 lat
247 888	-132 991	-1 727 669	-3 641 151	-4 417 580	-2 390 118	494 434

Dopasowanie lub kontrolowane niedopasowanie terminów zapadalności stóp procentowych aktywów i zobowiązań ma podstawowe znaczenie dla zarządzania Grupą. Kompletnie dopasowanie wszystkich pozycji zdarza się w instytucjach finansowych bardzo rzadko, bowiem transakcje zawierane są często na nieokreślone terminy i są zróżnicowane pod względem rodzaju. Niedopasowana pozycja może zwiększać rentowność, lecz także niesie ze sobą większe ryzyko strat.

Terminy wymagalności aktywów i zobowiązań oraz zdolność do zastąpienia, po możliwym do przyjęcia koszcie, oprocentowanych zobowiązań z chwilą osiągnięcia terminu wymagalności, stanowią istotne elementy oceny płynności Grupy, oraz jej narażenia na zmiany stóp procentowych i kursów wymiany walut.

Wymogi w zakresie płynności dotyczące obsługi gwarancji i akredytyw zabezpieczających są znacznie niższe niż wartość odnośnego zobowiązania, ponieważ analizy prowadzone przez Grupę wykazują znacznie niższe faktyczne realizacje wymogów pieniężnych niż wartości kontraktowe.

3.7 Zarządzanie ryzykiem operacyjnym

Definicja ryzyka operacyjnego

Ryzyko operacyjne definiowane jest jako ryzyko straty wynikającej z niewłaściwych lub zawodnych procesów, ludzi i systemów lub też ze zdarzeń zewnętrznych. Definicja obejmuje swoim zakresem ryzyko prawne, nie obejmuje natomiast ryzyka strategicznego oraz ryzyka utraty reputacji.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego

Dla celów kalkulacji wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego Grupa RZB stosuje tzw. Metodę Standardową (ang. Standardised Approach) określającą zarówno metodę wyliczania wymogu kapitałowego, jak również wymagania dla Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

W roku 2008 wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A wynosił 145 362 tys. PLN.

Cele i zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej przez Bank działalności operacyjnej poprzez wdrożenie efektywnych mechanizmów identyfikacji, oceny i kwantyfikacji, ograniczania, oraz monitorowania i raportowania ryzyka operacyjnego.

Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym w Grupie ma odzwierciedlać profil ryzyka operacyjnego Grupy i zapewnić podjęcie odpowiednich środków w celu adekwatnej kontroli poziomu ryzyka na akceptowalnym poziomie proporcjonalnym do zakresu działalności i dochodu Grupy.

Podstawowe zasady dotyczące zarządzania ryzykiem operacyjnym w Grupie to:

- Właścicielami ryzyka operacyjnego są menadżerowie linii biznesowych oraz poszczególnych jednostek organizacyjnych Grupy.
- Organem nadzorującym proces zarządzania ryzykiem operacyjnym jest Komitet Sterujący ds. Ryzyka Operacyjnego.
- Istnieje niezależna funkcja zarządzania ryzykiem operacyjnym umiejscowiona w Departamencie Zarządzania Ryzykiem.
- Występuje niezależny przegląd procedur i procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym dokonywany przez audyt wewnętrzny.
- Przeprowadzane jest systematyczne gromadzenie danych związanych z ryzykiem operacyjnym.
- Przeprowadzane jest szacowanie ekspozycji i raportowanie ryzyka operacyjnego.

Metody zarządzania ryzykiem operacyjnym

Zgodnie z Polityką Ryzyka Operacyjnego przyjętą przez Grupę RZB, w Grupie Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. stosowane są następujące instrumenty identyfikacji i pomiaru ryzyka:

- Samoocena Ryzyka Operacyjnego (ocena ryzyka przeprowadzana na poziomie jednostek organizacyjnych Grupy, linii biznesowych, produktów oraz poszczególnych funkcji biznesowych).
- Gromadzenie danych o zdarzeniach operacyjnych (kompleksowa informacja o występujących zagrożeniach oraz poniesionych stratach operacyjnych).
- Kluczowe Indykatory Ryzyka (monitoring indyktorów ryzyka przeprowadzany na poziomie Grupy).
- Analiza Scenariuszy (scenariusze zdarzeń operacyjnych są tworzone tam, gdzie częstotliwość zdarzeń jest mała, ale kwota straty może stanowić poważne zagrożenie dla Grupy).

Dane zgromadzone w procesie identyfikacji i pomiaru ryzyka operacyjnego Grupa wykorzystuje w kolejnych etapach zarządzania ryzykiem operacyjnym, tj.: analizach, raportowaniu oraz ograniczaniu ryzyka operacyjnego.

Sprawozdanie Zarządu Jednostki Dominującej z działalności Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A za rok 2008

Zarząd Raiffeisen Bank Polska S.A. jako Jednostki Dominującej ma przyjemność przedstawić raport z działalności Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. obejmującej: Raiffeisen Bank Polska S.A. , Raiffeisen-Leasing Polska S.A. oraz Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o. za rok finansowy zakończony 31 grudnia 2008.

Skład Zarządów poszczególnych podmiotów wchodzących w skład Grupy Kapitałowej w 2008 roku:

Zarząd Raiffeisen Bank Polska S.A.:

Piotr Czarnecki	Prezes Zarządu
Jan Czeremcha	Wiceprezes Zarządu
Ryszard Drużyński	Wiceprezes Zarządu
Piotr Konieczny	Członek Zarządu
Łukasz Januszewski	Członek Zarządu
Marek Patuła	Członek Zarządu

Zarząd Raiffeisen Leasing Polska S.A.:

Arkadiusz Etryk	Prezes Zarządu
Przemysław Stańczyk	Wiceprezes Zarządu

Zarząd Raiffeisen Insurance Agency Sp. Z o.o.:

Anna Grajkowska	Prezes Zarządu
Wojciech Kazimierski	Wiceprezes Zarządu

Zmiany w strukturze akcjonariatu Grupy

Wyłącznym akcjonariuszem Raiffeisen Bank Polska S.A. jest Raiffeisen International Bank-Holding AG (RI), podmiot zależny Raiffeisen ZentralBank Österreich AG (RZB), zrzeszający Banki Grupy Raiffeisen w Europie Środkowo-Wschodniej. Po debiucie Raiffeisen International (RI) na Giełdzie Papierów Wartościowych w Wiedniu w dniu 25 kwietnia 2005 r., RZB pozostaje głównym udziałowcem RI, dysponującym pakietem 68,5% akcji. Pozostałe akcje Raiffeisen International znajdują się w wolnym obrocie.

Zmiany w składzie Zarządu Banku

Dnia 1 lipca 2008 Rada Nadzorcza powołała Marka Patułę na stanowisko Członka Zarządu Banku odpowiedzialnego za obszar Bankowości Detalicznej. Marek Patuła ukończył Wydział Geografii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza oraz studia podyplomowe z zakresu bankowości na Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, gdzie uzyskał także tytuł MBA. Z Raiffeisen Bank Polska S.A. jest związany od 1997 roku. Zarządzał m.in. obszarem MSP i bankowości korporacyjnej w Regionie Wielkopolskim. W 2006 roku objął stanowisko Dyrektora Departamentu Zarządzania Sprzedażą Bankowości Korporacyjnej, a od początku 2007 - stanowisko Dyrektora Nadzorującego Bankowość Korporacyjną. Z początkiem roku 2008 nadzorował bankowość detaliczną.

Rozwój Grupy w 2008 roku

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Bank Polska S.A. ponownie osiągnęła bardzo dobre wyniki finansowe. Suma bilansowa wzrosła w porównaniu do roku 2007 o **38%** osiągając poziom **29,5 mld** złotych. Realizacja tych wyników odbyła się pomimo pogarszających się na skutek kryzysu finansowego warunków makro- i mikroekonomicznych szczególnie w IV kwartale 2008 roku. Rok 2008 był kolejnym dobrym okresem w historii Grupy.

Fundusze własne Grupy na koniec 2008 roku wyniosły **2,2 mld złotych** (bez niepodzielonego wyniku finansowego za rok 2008). Średnioroczne zatrudnienie osiągnęło poziom **3,2 tys.** osób.

Zysk netto Grupy w 2008 roku wyniósł **360,7 mln** złotych wobec zrealizowanego w poprzednim roku zysku netto na poziomie **338,7** złotych, co oznacza wzrost o **6,5%**.

Do najważniejszych czynników kształtujących wynik finansowy należy zaliczyć:

- stały wzrost portfela kredytowego oraz depozytowego klientów dzięki rozwojowi bankowości detalicznej oraz utrzymującej się pozytywnej tendencji ożywienia na rynku kredytów dla przedsiębiorstw w pierwszych trzech kwartałach 2008 roku,
- utrzymywanie się korzystnych tendencji na rynku finansowym oraz walutowym szczególnie w pierwszym półroczu wpłynęło na realizację wysokiej dochodowości działalności handlowej,
- wysoką dyscyplinę kosztów działania Grupy,
- utrzymywanie wysokiej jakości portfela kredytowego, skutkujące relatywnie niedużym obciążeniem wyników Grupy kosztami z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek.

Kredyty i pożyczki zagrożone stanowiły w 2008 roku **3,8%** wysokości całego portfela kredytowego Grupy.

Podstawowe wskaźniki efektywności Grupy kształtowały się następująco:

Wskaźniki	2008	2007
ROE brutto	21,03	28,58
ROE netto	16,59	24,44
ROA netto	1,22	1,58
CIR	52,06	56,14
CIR bez amortyzacji	47,38	51,19
Współczynnik wypłacalności	9,96%	9,53%

ROA= zysk netto /suma bilansowa

ROE brutto = zysk brutto / fundusze własne , bez zysku bieżącego

ROE netto = zysk netto / fundusze własne bez zysku bieżącego

CIR = ogólne koszty administracyjne + amortyzacja/dochody z działalności bankowej (bez pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych).

Obsługa Dużych Przedsiębiorstw

W roku 2008 Grupa umacniała swoją pozycję w segmencie dużych przedsiębiorstw. W porównaniu z rokiem 2007 wolumeny depozytowe (depozyty terminowe, overnight i rachunki bieżące) wzrosły o **26%**, łączny wolumen kredytowy o **32%** z uwzględnieniem finansowania transakcji handlowych oraz projektów inwestycyjnych.

Miniony rok można również zaliczyć do udanych w obszarach finansowania strukturalnego i finansowania projektów inwestycyjnych. Wolumen projektów inwestycyjnych wzrósł o **47,26%** i osiągnął poziom ponad **3 mld** złotych.

Pomimo kryzysu finansowego, Grupa Kapitałowa Raiffeisen Bank Polska S.A. utrzymywała w ubiegłym roku silną pozycję w dziedzinie organizacji emisji instrumentów dłużnych. Będąc organizatorem emisji obligacji komercyjnych dla kilku nowych emitentów w segmentach krótko-, średnio- i długoterminowych obligacji komercyjnych oraz rozwijając dystrybucję skarbowych i korporacyjnych zagranicznych papierów dłużnych. Wartość obrotu nieskarbowymi instrumentami dłużnymi zrealizowana za pośrednictwem Grupy wyniosła **3,3 mld** złotych. Grupa jest wysoko notowana wśród aktywnych agentów emisji, plasując się w pierwszej dziesiątce branżowego rankingu Fitch Polska, uwzględniającego wartość wyemitowanych i niezapadłych komercyjnych papierów dłużnych. Wartość ta wyniosła na koniec roku **631 mln** złotych.

W 2008 roku działania obszaru bankowości transakcyjnej w segmencie Klientów korporacyjnych i instytucji finansowych skoncentrowane były na ułatwianiu naszym Klientom współpracy z Grupą, zwiększaniu atrakcyjności produktów i podnoszeniu, jakości oferowanych usług. Wielu z naszych Klientów doceniło zmiany wprowadzone w ofercie i zwiększyło aktywność, głównie w obszarach płatności krajowych i zagranicznych, produktów gotówkowych i systemu Raiffeisen on-line.

Wprowadzony w 2007 roku system bankowości internetowej dla przedsiębiorstw, Raiffeisen on-line, został rozbudowywany o wiele nowych funkcjonalności usprawniających dokonywanie rozliczeń. W rezultacie, na koniec 2008 roku **80%** Klientów korzystało z informacji o rachunkach, wyciągach oraz realizowało płatności krajowe i zagraniczne za pomocą tego systemu.

W ramach kolejnego etapu rozwoju europejskiego rynku płatności, Grupa Kapitałowa Raiffeisen Bank Polska S.A. przystąpiła do Jednolitego Europejskiego Obszaru Płatniczego (SEPA) i przygotowała nową ofertę dla eksporterów/importerów. Łączy ona możliwość zakupu/ sprzedaży walut oraz realizowania tzw. przelewu euroregulowanego, którego koszt wynosi jedynie 5 PLN, a do banków z Grupy Raiffeisen nawet 4 PLN. Jest to najniższy poziom cen za przelew zagraniczny na polskim rynku. Dzięki takim rozwiązaniom Grupa stale zwiększa swój udział w rynku płatności zagranicznych w Polsce (w 2008 roku odnotowaliśmy 20% wzrost liczby płatności w stosunku do 2007r.).

W obszarze obsługi gotówkowej Grupa podjęła działania w kierunku outsourcingu procesów, co zaowocowało zwiększeniem efektywności oraz obniżeniem kosztów usługi. Na koniec 2008 roku prawie 70% wpłat dokonywanych przez klientów korporacyjnych jest przetwarzanych w ten sposób.

Obsługa sektora Małych i Średnich Przedsiębiorstw

W roku 2008 małe i średnie przedsiębiorstwa (klienci o obrotach od 4 do 60 mln rocznych przychodów) zaznaczyły swój udział w obszarze korporacyjnym Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. Najwyższą jakością usług oferowanych Klientom Grupy to priorytet, który starano się realizować m.in. poprzez rzetelną obsługę ze strony Doradców ds. Klientów Korporacyjnych w każdym oddziale Grupy, indywidualną opiekę wyspecjalizowanych doradców biznesowych i opiekunów oraz rozbudowę serwisu Strefy Obsługi Biznesu, obejmującej dziś całą Polskę.

W roku 2008 podnieśliśmy również atrakcyjność naszej oferty poprzez wprowadzenie na rynek unikatowego produktu kredytowego „Milion Express” oraz „Hipoteka dla Przedsiębiorczych”. Kolejnym elementem zwiększającym konkurencyjność Jednostki Dominującej jest wprowadzenie do oferty pakietu usług bankowości transakcyjnej – „Korzystny”. Spotkał się on z dużym zainteresowaniem ze strony Klientów, podobnie jak atrakcyjnie oprocentowane depozyty, zapewniające możliwość rozwoju akcji kredytowej dla tego segmentu Klientów.

Bankowość Detaliczna

W strategii Grupy dla obszaru detalicznego stawiamy na bankowość dla zamożnych. W ubiegłym roku Grupa dokonała rozbudowy oferty i usprawnień procesów obsługi spełniających oczekiwania tej grupy Klientów.

W tym celu zostało powołanych kilkuset osobistych doradców finansowych, tak aby zapewnić Klientom w całej Polsce indywidualną opiekę i doradztwo na najwyższym poziomie. Korzystaliśmy przy tym z najlepszych praktyk wypracowanych przez lata w obszarze bankowości prywatnej

Na koniec roku grupa klientów zamożnych Grupy stanowiła **32%** wszystkich klientów indywidualnych obsługiwanych w Grupie, co świadczy o dynamicznym wzroście i coraz większym znaczeniu Grupy w tym segmencie klientów. Aż **55%** spośród naszych klientów korzysta z systemów bankowości internetowej i mobilnej, co w porównaniu z ubiegłym rokiem oznacza utrzymanie trendu wzrostowego.

Dużą popularnością cieszyła się oferta kredytowa przeznaczona głównie dla określonych grup zawodowych. Na koniec 2008 wartość bilansowa należności z tytułu udzielonych kredytów klientom indywidualnym wyniosła 2,8 mld PLN i była wyższa o **45%** w porównaniu z rokiem 2007.

W pierwszych trzech kwartałach 2008 roku dużym zainteresowaniem cieszyły się także kredyty hipoteczne dla klientów indywidualnych, których wartość bilansowa na koniec 2008 roku była wyższa o 45% wcześniej porównaniu z rokiem ubiegłym i na koniec grudnia 2008 wyniosła blisko 1,4 mld PLN. Czwarty kwartał 2008 roku zwiększył dynamikę sprzedaży produktów depozytowych, a dzięki zaufaniu Klientów w obszarze bankowości detalicznej Grupa utrzymała na niezmiennym poziomie wartość bilansową depozytów. Saldo depozytów detalicznych na koniec roku sięgało kwoty 3,9 mld PLN.

Coraz ważniejszym elementem oferty detalicznej Grupy, bez którego trudno wyobrazić sobie nowoczesną bankowość, jest bankassurance. Grupa Kapitałowa Raiffeisen Bank Polska S.A. postawiła na współpracę z firmami ubezpieczeniowymi Grupy UNIQA, należącej do największych europejskich koncernów ubezpieczeniowych. Współpraca ta zaowocowała innowacyjnymi rozwiązaniami, m.in. nowoczesnymi ubezpieczeniami na życie, atrakcyjnym pakietem ubezpieczeń dla posiadaczy kredytów hipotecznych. Wprowadzono również pakiety ubezpieczeń do kart kredytowych z sektora mikro.

Pomimo trudnej sytuacji rynkowej w drugiej połowie 2008 r. **Raiffeisen Club** konsekwentnie umacniał swoją pozycję na rynku, zdobywając coraz większy udział w segmencie najzamożniejszych Klientów poprzez pozyskanie nowych aktywnych Klientów, powiększanie bazy depozytowej oraz rozbudowę oferty.

Kompleksowa oferta, najwyższa jakość świadczonych usług oraz profesjonalna obsługa osobistych doradców przyczyniły się do pozyskania **1300** nowych aktywnych Klientów, dzięki czemu na koniec 2008 roku Raiffeisen Club obsługiwał blisko **6000** osób z aktywami o łącznej wartości powyżej **2,9** miliarda PLN.

W warunkach wzmożonej konkurencji na rynku depozytów związanej z rekordowym oprocentowaniem oferowanym przez banki, Raiffeisen Club pozyskał blisko **850 mln** PLN nowych środków na depozytach, zaś wzrost wszystkich aktywów klientów wyniósł blisko **1** miliard PLN.

Dynamiczny rozwój sektora bankowości prywatnej, duża konkurencja na rynku oraz wzrost oczekiwań Klientów powoduje, iż oferta Raiffeisen Club jest stale rozbudowywana oraz dostosowywana do aktualnych potrzeb Klientów. Do oferty zostały wprowadzone dwie nowe usługi: inwestowanie w nieruchomości (we współpracy z CEE Property Group oraz Emmerson) oraz optymalizacja podatkowa (we współpracy z kancelarią Baker & McKenzie Gruszczyński i Wspólnicy oraz Deloitte).

Aby wzbogacić ofertę krajowych funduszy inwestycyjnych rozpoczęliśmy współpracę z Legg Mason TFI S.A., poszerzając ofertę o produkty oferowane przez to TFI.

W trosce o wzrost zadowolenia Klientów, zostały otwarte dwie prestiżowe placówki obsługujące wyłącznie Klientów Raiffeisen Club: w Warszawie i Katowicach.

W zakresie obsługi podmiotów z segmentu mikroprzedsiębiorstw, rok 2008 charakteryzował się bardzo wysoką dynamiką zarówno pod względem liczby Klientów (wzrost rok do roku o 7 tysięcy, tj. o **35 %**), jak również wartości aktywów (wzrost o ponad **100 %**), a co za tym idzie także przychodów na działalności operacyjnej (wzrost o ponad **40%**).

W IV kwartale przebudowaliśmy ofertę kredytową dla klientów mikro, która aktualnie bazuje na tzw. limicie globalnym, w ramach którego Klient ma możliwość strukturyzowania opcji finansowania.

Chcąc zaoferować naszym klientom usługi najwyższej jakości, w 2008 r. powołaliśmy w strukturach linii R-Biznes opiekunów Klienta. Poza ww. zmianami organizacyjnymi i strukturalnymi, kontynuowaliśmy cross-sell wśród Klientów Raiffeisen Leasing Polska S.A.

Rozwój sieci placówek i infrastruktury

W roku 2008 sieć placówek Grupy powiększyła się o nowe oddziały w: Lublinie, Szczecinie, Warszawie, Łodzi, Katowicach, Słupsku, Poznaniu Wrocławiu, Ostrowcu Świętokrzyskim, Rybniku, Chorzowie, Gdyni. Na koniec roku liczba oddziałów i punktów obsługi klienta na terenie całego kraju wyniosła 100. Ponadto, do dyspozycji naszych najzamożniejszych Klientów oddaliśmy ekskluzywne 2 oddziały w Warszawie i Katowicach.

Grupa rozbudowała również sieć sprzedaży produktów leasingowych. Na koniec 2008 roku liczba tego typu przedstawicielstw handlowych wyniosła 46.

Strategia wykorzystywania instrumentów finansowych

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Bank Polska S.A wykorzystuje szereg instrumentów finansowych służących zarządzaniu ryzykiem finansowym. Przyjmowane są depozyty o stałym i zmiennym oprocentowaniu, na różne okresy, z założeniem osiągnięcia wyższego od rynkowego tempa wzrostu depozytów.

Grupa koncentruje się na zachowaniu właściwego poziomu płynności, dostosowując odpowiednio terminy aktywów i pasywów oraz wysokość marż do zmieniających się warunków rynkowych. Rozwój akcji kredytowej opiera się na stabilnych pasywach długoterminowych oraz odpowiednio zdywersyfikowanych środkach od klientów.

Grupa stara się także poprawiać swoje wyniki dzięki uzyskiwaniu wyższych niż przeciętne marż, po pomniejszeniu o rezerwy, poprzez pożyczanie środków Klientom korporacyjnym i indywidualnym o różnej zdolności kredytowej. Zaangażowanie tego rodzaju obejmuje nie tylko kredyty i pożyczki wykazywane w bilansie, ale także gwarancje i inne zobowiązania pozabilansowe, takie jak akredytywy, gwarancje należytego wykonania i inne.

Wykorzystując krótkoterminowe zmiany sytuacji na rynku instrumentów kapitałowych, obligacji, walut oraz stóp procentowych, prowadzony jest również ograniczony obrót instrumentami finansowymi, w tym instrumentami pochodnymi dostępnymi na rynkach pozagiełdowych. Działalność ta ma na celu wykorzystanie okazji rynkowych bez ponoszenia znaczącego ryzyka. Instrumentami pochodnymi wykorzystywanymi w tym celu są transakcje fx swap, forward oraz spot.

Grupa posiada w ofercie szeroki wachlarz instrumentów pochodnych zamykanych na zasadzie back-to-back z instytucjami finansowymi. W ramach oferty dostarczane są Klientom strategie dostosowane do ich potrzeb.

Proces zarządzania ryzykiem finansowym jest nadzorowany przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO), a wykonywany bezpośrednio przez Departament Zarządzania Ryzykiem. W ramach zarządzania ryzykiem finansowym wyodrębnione są polityki zarządzania ryzykiem walutowym, płynności oraz stopy procentowej. ALCO wyznacza docelowe zaangażowanie w poszczególnym rodzaju ryzyka.

Metody zarządzania obejmują ustalenie w ramach poszczególnych rodzajów ryzyka limitów pozycyjnych oraz współczynników kontrolnych, które podlegają procesowi kontrolnemu.

Limity obejmują m.in. limity skumulowanej luki płynności, limity wartości punktu bazowego, limity ekwiwalentu rocznego pozycji stopy procentowej oraz limity otwartych pozycji walutowych.

Faktoring

R-FAKTORING to marka najczęściej wybierana przez polskie przedsiębiorstwa poszukujące różnorodnych rozwiązań faktoringowych. Do Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. należy **21%** rynku faktoringowego, co plasuje Grupę na drugim miejscu w Polsce. W ciągu całego ubiegłego roku Grupa wykupiła wierzytelności handlowe na łączną kwotę ponad **9,2 mld zł**, co stanowiło około 22 % wzrostu obrotu zrealizowanego przez Grupę w 2008 roku.

Na popularność usług faktoringowych świadczonych przez Grupę wpłynęło wiele czynników, do których z pewnością należy zaliczyć najszerzy na rynku wachlarz produktów faktoringowych, możliwość elektronicznej wymiany danych na temat wierzytelności i ich spłat, szybką ścieżkę decyzyjną w zakresie przyznawania nowych limitów, jak i modyfikacji w obrębie funkcjonujących już transakcji oraz największą w Polsce sieć sprzedaży faktoringu. W ciągu ostatniego roku Grupa rozszerzyła ofertę faktoringową o usługę faktoringu pełnego z polisą Klienta oraz o nowoczesny System internetowy R-Faktor umożliwiający Klientowi bieżący dostęp do konta faktoringowego.

Leasing

Raiffeisen-Leasing jest jedną z najbardziej rozpoznawalnych marek na rynku. Grupa znana jest z bardzo szerokiej oferty skierowanej zarówno do mikro, małych oraz średnich przedsiębiorstw, jak i klientów korporacyjnych. Biorąc pod uwagę przedmiotowy podział rynku, Grupa wyraźnie zaznaczyła swoją obecność zwłaszcza w segmencie pojazdów oraz maszyn i urządzeń, ale również w segmencie nieruchomości, gdzie osiągnęła 4,5% udział w rynku (dane Związku Polskiego Leasingu).

Biorąc pod uwagę wartość oddanych w leasing aktywów, największy sukces Grupa odnotowała w segmencie samochodów osobowych, osiągając istotny udział w rynku na poziomie 15,9%. Dobrze na tle konkurencji wypada także w segmencie pojazdów ciężarowych o dopuszczalnej masie do 3,5 tony, gdzie uzyskała udział w wysokości niemal 1/5 wartości rynku. Grupa z udziałem na poziomie 8,3% w rynku maszyn i urządzeń należy do ścisłej czołówki firm specjalizujących się w leasingu tego rodzaju aktywów. Najistotniejszy wpływ na ten wynik miał niewątpliwie sukces w sektorze leasingu maszyn budowlanych.

Rynek leasingu w 2008 w Polsce wzrósł o niespełna 1%, co oznacza wyraźny spadek dynamiki sprzedaży, jeśli porównamy do roku 2007, kiedy ten wzrost osiągnął ponad 50%. Raiffeisen-Leasing Polska S.A. zajmuje obecnie trzecią pozycję wśród największych firm leasingowych w Polsce biorąc pod uwagę wartość aktywów oddanych klientom w leasing, z niewielką stratą do liderów. W 2008 roku udział w rynku leasingu wyniósł 10%.

Jednostka pośredniczy także w sprzedaży kredytów samochodowych udzielanych klientom Grupy. Wolumen kredytów samochodowych, w zawarciu których pośredniczył Raiffeisen Leasing Polska S.A. wyniósł w 2008 roku około 43 mln PLN.

Nagrody i wyróżnienia

W 2008 roku Bank został laureatem najbardziej prestiżowych konkursów i rankingów. Już po raz piąty z rzędu zasłużył na miano „Przyjaznego Banku” dla klientów detalicznych, zajmując II miejsce w corocznym zestawieniu przygotowanym przez tygodnik Newsweek. Organizatorzy konkursu Bank Przyjazny dla Przedsiębiorców przyznali Bankowi Godło Promocyjne wraz z 4 Złotymi Gwiazdami „za zaangażowanie i profesjonalizm we współpracy z MSP, usprawnianie i wzbogacenie oferty produktowej Banku tak, aby była coraz bliższa zmieniającym się oczekiwaniom małych i średnich przedsiębiorców”.

Bank był również jedyną z wyróżnionych w ubiegłorocznym rankingu Premium Brand instytucji finansowych, która zdobyła tytuł Marki Wysokiej Reputacji w dwóch kategoriach: finanse oraz biznes.

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Bank Polska S.A. – społeczna odpowiedzialność biznesu

Społeczna odpowiedzialność jest jednym z najważniejszych instrumentów budowania solidarności społecznej. Grupa starając się realizować tę misję podejmuje zinstytucjonalizowane działania społeczne oparte na wymianie, określane mianem nowoczesnej filantropii.

Są to starannie zaplanowane, długofalowe przedsięwzięcia z zakresu edukacji biznesowej, które przynoszą wymierne korzyści korzystającym z nich przedsiębiorstwom, jak również w postaci wsparcia dla wybranych instytucji kulturalnych czy społecznych.

Pełniąc rolę doradcy dla swoich Klientów Grupa opracowuje programy edukacyjne, skierowane do przedsiębiorstw MSP oraz kadry zarządzającej dużych firm, dotyczące m.in. uniijnych standardów prowadzenia działalności gospodarczej, czy najnowszych trendów w prowadzeniu biznesu w Polsce.

Grupa angażuje się w różnorodne przedsięwzięcia służące ogólnie pojętemu dobru społecznemu. Za swoje wsparcie okazane Warszawskiej Filharmonii Narodowej Bank został w sezonie 2007/2008 uhonorowany tytułem Mecenasa Roku.

Kolejny rok z rzędu Grupa była sponsorem programu stypendialnego "Moja przyszłość" organizowanego we współpracy z Towarzystwem Nasz Dom. Celem programu stypendialnego dla dzieci z domów dziecka jest udzielenie im stałej pomocy na pokrycie kosztów reedukacji (korepetycji), zajęć wyrównawczych oraz rozwijających wiedzę, dzieci starających się o wejście w następny etap edukacji (nauka w liceum ogólnokształcącym, studia itd.) lub rozwijających swoje przygotowanie do zawodu.

Wierząc w siłę nowoczesnej filantropii, Grupa będzie rozwijała w roku 2009 działania służące budowie postaw odpowiedzialności społecznej. Jednocześnie Grupa wzmacnia świadomość ekologiczną swoich pracowników, propagując z pozytywnym skutkiem wewnątrz organizacji model świadomego gospodarowania energią elektryczną, wodą i ograniczania zużycia papieru.

Perspektywy rozwoju, plany na przyszłość

Rok 2009 będzie dla Grupy podobnie jak i dla pozostałych polskich instytucji finansowych okresem zmagania się z narastającymi skutkami kryzysu finansowego, którego efektem jest spowolnienie gospodarcze. Efekt kryzysu wywołał duże zmiany w otoczeniu makroekonomicznym sektora bankowego powodując spadek zaufania przejawiający się spadkiem płynności na rynku międzybankowym i zwiększeniem ryzyka szczególnie kredytowego oraz wprowadzeniem ograniczeń dotyczących oferty produktów bankowych.

Dla przeciwdziałania niekorzystnym tendencjom rynkowym i łagodzenia skutków kryzysu mogących mieć bezpośredni wpływ na działalność Grupy, zostały podjęte działania zmierzające do dostosowania działalności komercyjnej do struktury i charakteru pozyskiwanych środków.

Działania te będą zmierzały w kierunku:

- utrzymania właściwej płynności Grupy,
- skutecznego zarządzania ryzykiem kredowym, rynkowym i operacyjnym,
- troski o wynik finansowy i zwiększenie bazy kapitałowej,
- utrzymania wysokiej dyscypliny kosztów,
- racjonalizacji sieci sprzedaży oraz automatyzacji procesów
- eliminacji czynności nieprzynoszących wartości, automatyzacji obsługi oraz racjonalizacji sprzedaży.

Grupa będzie zatem w 2009 roku, umacniać pozycję w obszarach bankowości korporacyjnej i detalicznej, jako lider środka rynku, potwierdzając swoją specjalizację w obsłudze klientów zamożnych oraz w leasingu i faktoringu.

Dzięki zwiększaniu efektywności procesów doskonalących jakość świadczonych przez Grupę usług, a także konsekwentnemu rozwijaniu oferty dla klientów detalicznych i korporacyjnych (nowe produkty transakcyjne), elektronicznych kanałów dostępu, w tym bankowości mobilnej, spodziewane jest zwiększenie udziału Grupy we wszystkich segmentach rynku. W ciągu kolejnego roku zamierzamy wprowadzić nowe produkty i udoskonalić istniejące, tak, aby w najlepszym stopniu wypełniać potrzeby klientów zamożnych. Rozwój bankowości internetowej i mobilnej to jeden z priorytetów dla Grupy w roku 2009. O nowe, elastyczne i wygodne rozwiązania zostanie rozbudowana oferta treasury i bankowości transakcyjnej.

Grupa będzie kontynuowała dywersyfikację źródeł przychodów, co powinno dać fundamenty pod stabilny wzrost wyniku finansowego w kolejnych latach.

Dalsze inwestycje w rozwój systemów informatycznych będą wspomagać obsługę Klienta oraz znacząco usprawnią zarządzanie danymi w ramach wewnętrznych i zewnętrznych procesów raportowych.

Zarząd Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A pragnie podziękować Klientom i Partnerom Grupy za zaufanie i owocną współpracę w 2008 roku. Jesteśmy dumni z faktu, że strategia zapewniania najwyższej jakości usług zyskuje Państwa uznanie, czego wyrazem jest rosnąca liczba Klientów i systematyczny wzrost wyników finansowych. Zapewniamy, że dołożymy wszelkich starań, aby również w przyszłości być dla Państwa najlepszym partnerem biznesowym.

Warszawa, 13 marca 2009 roku.

W imieniu Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A:

Piotr Czarnecki
imię i nazwisko

Prezes Zarządu
stanowisko/funkcja

.....
podpis

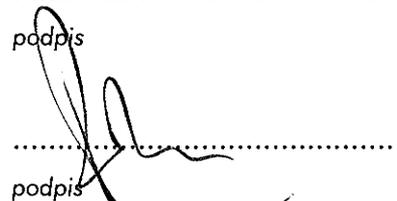
Jan Czeremcha
imię i nazwisko

Wiceprezes Zarządu
stanowisko/funkcja

.....
podpis

Ryszard Drużyński
imię i nazwisko

Wiceprezes Zarządu
stanowisko/funkcja

.....
podpis

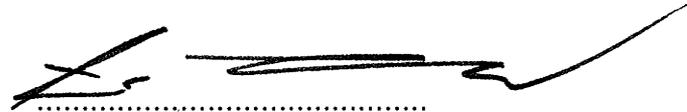
Piotr Konieczny
imię i nazwisko

Członek Zarządu
stanowisko/funkcja

.....
podpis

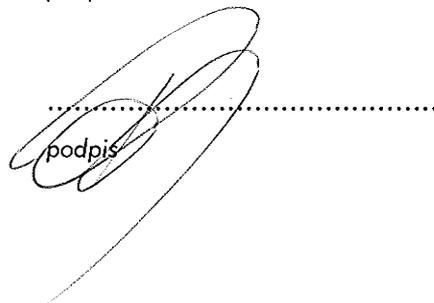
Łukasz Januszewski
imię i nazwisko

Członek Zarządu
stanowisko/funkcja

.....
podpis

Marek Patuła
imię i nazwisko

Członek Zarządu
stanowisko/funkcja

.....
podpis

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Bank Polska S.A.

**Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.**

**Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej
Raiffeisen Bank Polska S.A.**

Raport zawiera 43 kolejno ponumerowane strony i składa się z następujących części:

	Strona
I. Ogólna charakterystyka Grupy	2
II. Informacje dotyczące przeprowadzonego badania	6
III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej Grupy	7
IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego	11
V. Stwierdzenia niezależnego biegłego rewidenta	41
VI. Informacje i uwagi końcowe	43

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

I. Ogólna charakterystyka Grupy

1. Informacje ogólne

W skład Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. na dzień 31 grudnia 2008r. wchodziły następujące jednostki:

Nazwa jednostki	Charakterystyka powiązania kapitałowego (% własności)	Metoda konsolidacji	Podmiot badający sprawozdanie finansowe	Rodzaj opinii	Dzień bilansowy, na który sporządzono sprawozdanie finansowe
Raiffeisen Bank Polska S.A.	Podmiot dominujący	Nie dotyczy	Pricewaterhouse-Coopers Sp. z o.o.	bez zastrzeżeń	31 grudnia 2008r.
Raiffeisen-Leasing Polska S.A.	Spółka zależna (50%)	Pełna	Pricewaterhouse-Coopers Sp. z o.o.	bez zastrzeżeń	31 grudnia 2008r.
Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o.	Spółka pośrednio zależna (100% udział Raiffeisen-Leasing Polska S.A.)	Pełna	Pricewaterhouse-Coopers Sp. z o.o.	bez zastrzeżeń	31 grudnia 2008r.

Jednostki wchodzące w skład Grupy:

- Raiffeisen Bank Polska S.A. („Bank”) – podmiot dominujący. Jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku zostało sporządzone na dzień 31 grudnia 2008r. zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez Unię Europejską („UE”).
- Raiffeisen-Leasing Polska S.A. („Raiffeisen-Leasing”) – podmiot zależny objęty konsolidacją metodą pełną. Udział Banku w głosach na WZA Raiffeisen-Leasing na dzień 31 grudnia 2008r. wynosił 50%. Bank sprawował kontrolę nad jednostką, pomimo iż nie dysponuje więcej niż połową praw głosu, ze względu na posiadanie zdolności do kierowania polityką finansową i operacyjną jednostki zależnej. Znajduje to odzwierciedlenie między innymi we ścisłej współpracy w procesie zarządzania ryzykiem, powiązania kanałów dystrybucji, ustalaniu wspólnej oferty produktowej oraz ustaleniu wspólnej polityki rachunkowości i polityki podatkowej. Na dzień 31 grudnia 2008r. Raiffeisen-Leasing Polska S.A. sporządzało jednostkowe sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez UE. PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. przeprowadziła badanie sprawozdania finansowego Raiffeisen-Leasing Polska S.A. za rok obrotowy 2008.
- Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o. („Raiffeisen Insurance Agency”) – podmiot pośrednio zależny. Udział Raiffeisen-Leasing w głosach na WZA Raiffeisen Insurance Agency na dzień 31 grudnia 2008r. wynosił 100%. Na dzień 31 grudnia 2008r. Raiffeisen Insurance Agency sporządzało jednostkowe sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez UE. PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. przeprowadziła badanie sprawozdania finansowego Raiffeisen Insurance Agency za rok obrotowy 2008.

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

I. Ogólna charakterystyka Grupy (cd.)

1. Informacje ogólne (cd.)

Jednostka dominująca będąca bankiem w związku z art.55 pkt.6a Ustawy o rachunkowości sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez UE.

Przedmiotem działania Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. („Grupa”) było świadczenie usług finansowych obejmujących głównie bankowość korporacyjną, detaliczną oraz działalność leasingową.

Ponadto Raiffeisen Bank Polska S.A. posiadał udziały w Spółce Raiffeisen Financial Services Polska Sp. z o.o. (99,99%) oraz akcje w Spółce Telpol 3 S.A. (100%). Spółki te nie były objęte konsolidacją zgodnie z MSR 8 par.8. Są one wykazywane jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży w ramach pozycji Inwestycje w papiery wartościowe.

Najważniejsze dane finansowe spółek objętych konsolidacją na dzień 31 grudnia 2008r. i za 2008r. przedstawiono poniżej:

Nazwa jednostki	Suma bilansowa tys. zł	Suma przychodów tys. zł	Kapitały własne tys. zł	Wynik netto tys. zł
Raiffeisen Bank Polska S.A.	24.074.317	1.969.290	2.188.706	315.231
Raiffeisen-Leasing Polska S.A.	6.049.481	415.231	427.071	39.167
Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o.	29.972	20.962	13.841	13.641
Eliminacje / korekty konsolidacyjne	(627.957)	(34.233)	(112.889)	(7.323)
Razem	29.525.813	2.371.250	2.516.729	360.716

2. Raiffeisen Bank Polska S.A. – jednostka dominująca

- (a) Bank został utworzony na podstawie decyzji Nr 2 Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 21 września 1990r.

Raiffeisen Bank Polska S.A. („Jednostka dominująca”, „Bank”) rozpoczął działalność w 1991r. Akt założycielski sporządzono w formie aktu notarialnego w Państwowym Biurze Notarialnym w Warszawie w dniu 31 stycznia 1991r. i zarejestrowano w Rep. Nr A III 2357/91. W dniu 30 maja 2001r. Sąd Rejonowy w Warszawie XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał wpisu Jednostki dominującej do Rejestru Przedsiębiorców pod numerem KRS 0000014540.

- (b) Dla celów rozliczeń z tytułu podatków Jednostce dominującej nadano dnia 11 czerwca 1993r. numer NIP 526-020-58-71. Dla celów statystycznych Jednostka dominująca otrzymała dnia 5 sierpnia 2003r. numer REGON 010000854.

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

I. Ogólna charakterystyka Grupy (cd.)

2. Raiffeisen Bank Polska S.A. – jednostka dominująca (cd.)

- (c) Zarejestrowany kapitał zakładowy Jednostki dominującej na dzień 31 grudnia 2008r. wynosił 998.018 tys. zł. i składał się z 109.793 akcji imiennych zwykłych o wartości nominalnej 9.090 zł każda.
- (d) W badanym roku przedmiotem działalności Banku było przede wszystkim:
- przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów;
 - udzielanie kredytów i pożyczek pieniężnych;
 - udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych;
 - przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych;
 - wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu;
 - dokonywanie terminowych operacji finansowych.
- (e) W roku obrotowym członkami Zarządu Jednostki dominującej byli:

Piotr Czarnecki	Prezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Jan Czeremcha	Wiceprezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Ryszard Drużyński	Wiceprezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Piotr Konieczny	Członek Zarządu	przez cały rok obrotowy
Łukasz Januszewski	Członek Zarządu	przez cały rok obrotowy
Marek Patuła	Członek Zarządu	od 1 lipca 2008r.

3. Raiffeisen-Leasing Polska S.A. - podmiot zależny

- (a) Raiffeisen-Leasing Polska S.A. (jednostka zależna) - Spółka znajduje się w portfelu Banku od 1998r. i jest objęta konsolidacją metodą pełną od 2001r. Na dzień 31 grudnia 2008r. Bank posiadał 50% udziałów w kapitale zakładowym i w głosach na WZA Spółki (na dzień 31 grudnia 2007r. – również 50%).
- (b) W dniu 1 sierpnia 2001r. Spółka została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy – XIX Wydział Gospodarczy Sekcja Rejonowa pod numerem KRS 0000032423. Od 2006r. w związku ze zmianą właściwości miejscowej Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy akta rejestrowe Spółki prowadzi XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.
- (c) Dla celów rozliczeń z tytułu podatków Spółce nadano dnia 18 marca 1998r. numer NIP 525-20-14-760. Dla celów statystycznych Spółka otrzymała numer REGON 012960825.

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

I. Ogólna charakterystyka Grupy (cd.)

3. Raiffeisen-Leasing Polska S.A. – podmiot zależny (cd.)

- (d) Zarejestrowany kapitał zakładowy Spółki na dzień 31 grudnia 2008r. wynosił 150.004 tys. zł i składał się z 1.500.038 akcji o wartości nominalnej 100 zł każda. W ciągu roku sprawozdawczego dokonano podwyższenia kapitału akcyjnego Spółki o 127.703 tys. zł.
- (e) W badanym roku przedmiotem działalności Spółki był przede wszystkim leasing nieruchomości i rzeczy ruchomych.
- (f) W roku obrotowym członkami Zarządu jednostki zależnej byli:

Arkadiusz Etryk	Prezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Przemysław Stańczyk	Wiceprezes Zarządu	przez cały rok obrotowy

4. Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o. - podmiot pośrednio zależny

- (a) Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o. (jednostka pośrednio zależna) - Spółka jest spółką bezpośrednio zależną od Raiffeisen-Leasing Polska S.A. od 2006r. i jest objęta konsolidacją metodą pełną od 2008r. Na dzień 31 grudnia 2008r. Raiffeisen-Leasing Polska S.A. posiadał 100% udziałów w kapitale zakładowym i w głosach na WZA Spółki (na dzień 31 grudnia 2007r. – również 100%).
- (b) W dniu 22 listopada 2006r. Spółka została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy – XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000268273.
- (c) Dla celów rozliczeń z tytułu podatków Spółce nadano dnia 15 stycznia 2007r. numer NIP 107-000-57-76. Dla celów statystycznych jednostka otrzymała dnia 3 listopada 2006r. numer REGON 140740441.
- (d) Zarejestrowany kapitał zakładowy Spółki na dzień 31 grudnia 2008r. wynosił 200 tys. zł i składał się z 4.000 udziałów zwykłych o wartości nominalnej 50 zł każdy.

W badanym roku podstawowym przedmiotem działalności była działalność pomocnicza związana z pośrednictwem w sprzedaży ubezpieczeń.

- (e) W roku obrotowym członkami Zarządu Spółki byli:

Anna Grajkowska	Prezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Wojciech Kazimierski	Wiceprezes Zarządu	przez cały rok obrotowy

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta z badania
skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

II. Informacje dotyczące przeprowadzonego badania

- (a) PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. została wybrana na biegłego rewidenta Grupy uchwałą nr 3 Rady Nadzorczej Raiffeisen Bank Polska S.A z dnia 19 września 2008r. na podstawie na podstawie paragrafu 27 ustęp 2 punkt 7 Statutu Banku.
- (b) PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. oraz biegły rewident przeprowadzający badanie są niezależni od jednostek wchodzących w skład Grupy w rozumieniu art. 66 ust. 2 Ustawy o rachunkowości.
- (c) Badanie przeprowadzono na podstawie umowy zawartej w dniu 25 listopada 2008 r. w okresie:
- badanie wstępne od 17 listopada do 23 grudnia 2008r.;
 - badanie końcowe od 5 stycznia do 13 marca 2009r.

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport uzupełniający opinię z badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008r.

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej Grupy

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie uwzględnia wpływu inflacji. Ogólny wskaźnik zmian poziomu cen towarów i usług konsumpcyjnych (od grudnia do grudnia) wyniósł w badanym roku 3,3% (2007r.: 4,0%).

Poniższe komentarze przedstawiono w oparciu o wiedzę uzyskaną podczas badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego:

- Na dzień bilansowy suma aktywów w kwocie 29.525.813 tys. zł uległa zwiększeniu o 8.103.256 tys. zł (tj. o 38%) w porównaniu ze stanem na dzień 31 grudnia 2007r. Wzrost ten został sfinansowany głównie wzrostem o 3.200.469 tys. zł (26%) salda zobowiązań wobec klientów, zwiększeniem ujemnej wyceny instrumentów pochodnych (o 2.036.159 tys. zł, tj. 295%), wzrostem salda zobowiązań od banków (o 2.242.203 tys. zł, tj. 41%) oraz wzrostem o 808.110 tys. zł (47%) kapitałów własnych.
- Saldo zobowiązań wobec klientów wyniosło na dzień bilansowy 15.605.601 tys. zł i stanowiło 53% sumy bilansowej (spadek o 5 p.p. w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2007r.). Zmiana salda zobowiązań wobec klientów była głównie efektem znacznego przyrostu zobowiązań wobec dużych przedsiębiorstw (wzrost o 2.186.025 tys. zł w porównaniu do salda na dzień 31 grudnia 2007r.) oraz klientów indywidualnych (wzrost o 1.155.555 tys. zł w porównaniu do salda na dzień 31 grudnia 2007r.) (komentarz 12).
- Wzrost zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu o 2.036.159 tys. zł do poziomu 2.726.428 tys. zł na koniec 2008r. był głównie rezultatem zwiększenia wolumenu zawieranych transakcji, których przedmiotem były instrumenty pochodne (komentarz 11).
- Saldo zobowiązań wobec banków wyniosło 7.778.193 tys. zł na dzień bilansowy i składało się głównie z kredytów otrzymanych przez Bank w kwocie 2.312.823 tys. zł oraz Raiffeisen-Leasing w kwocie 4.427.547 tys. zł.
- Wartość kapitałów własnych na 31 grudnia 2008r. wyniosła 2.516.729 tys. zł (1.708.619 tys. zł na 31 grudnia 2007r.). Wzrost salda tej pozycji o 808.110 tys. zł był przede wszystkim wynikiem dwukrotnego podwyższenia kapitału akcyjnego w Banku w 2008r. o łączną kwotę 336.857 tys. zł oraz zarejestrowania w 2008r. wpłaconego a niezarejestrowanego na dzień 31 grudnia 2007r. kapitału akcyjnego w Banku w wysokości 88.173 tys. zł (salda podane według wartości nominalnej akcji). Jednocześnie nadwyżka wartości emisyjnej nad nominalną akcji emisji przeprowadzonej w 2008r. wyniosła 80.880 tys. zł. Kapitały własne na dzień 31 grudnia 2008r. zasilła również część (w kwocie 165.233 tys. zł) wyniku finansowego za 2007 r. (komentarz 17).

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport uzupełniający opinię z badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008r.

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej Grupy (cd.)

- Wartość funduszy własnych liczona na bazie regulacyjnej wyniosła 2.429.115 tys. zł (1.646.806 tys. zł na dzień 31 grudnia 2007r.) na dzień 31 grudnia 2008r. i była wyższa o 478.741 tys. zł od całkowitego wymogu kapitałowego (1.950.374 tys. zł na koniec 2008r.). Współczynnik wypłacalności liczony na dzień bilansowy na bazie portfela bankowego i handlowego wyniósł 9,96% i uległ zwiększeniu w porównaniu do końca poprzedniego roku o 0,43 p.p.
- Wyższy poziom finansowania znalazł odzwierciedlenie przede wszystkim we wzrostach na dzień bilansowy sald kredytów i pożyczek udzielanych klientom oraz aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (odpowiednio o 5.311.001 tys. zł i 2.444.000 tys. zł, tj. 32% i 169%).
- Na dzień bilansowy kredyty i pożyczki udzielone klientom wyniosły 21.763.428 tys. zł i stanowiły 74% wartości sumy bilansowej (spadek o 3 p.p. w porównaniu do końca 2007 roku). W wartości brutto portfel kredytowy osiągnął poziom 22.194.709 tys. zł na dzień bilansowy i wzrósł o 5.455.925 tys. zł (tj. o 33%) w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2007r. Większość z tego wzrostu (65%) dotyczy kredytów dla dużych przedsiębiorstw (komentarz 4).
- Wzrostowi portfela kredytowego towarzyszyło pogorszenie jego jakości. Na dzień 31 grudnia 2008r. udział kredytów z rozpoznaną utratą wartości w całości sald kredytów i pożyczek wzrósł o 1,0 p.p. i wyniósł 3,8%. Jednocześnie wskaźnik pokrycia odpisami aktualizującymi należności kredytowych ze stwierdzoną utratą wartości wyniósł 45,3% na 31 grudnia 2008r. i spadł w porównaniu do końca bezpośrednio poprzedzającego go roku obrotowego o 10,8 p.p. Pogorszenie jakości portfela kredytowego oraz wskaźnika pokrycia odpisami aktualizującymi było spowodowane powiększeniem grupy kredytów zagrożonych o kilka jednostkowo istotnych zaangażowań, przy jednoczesnym dobrym ich zabezpieczeniu.
- Wzrost salda aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w kwocie 2.440.000 tys. zł na dzień bilansowy wynikał głównie z wyższego dodatniego salda wyceny instrumentów pochodnych (wzrost o 1.654.484 tys. zł do salda 2.479.871 tys. zł) oraz zakupu obligacji i bonów skarbowych (zmiana salda o 509.969 tys. zł) i pieniężnych (zmiana salda o 250.145 tys. zł do wartości 649.910 tys. zł) (komentarz 3).
- Płynność do 1 miesiąca na dzień bilansowy wyniosła 0,80 (1,01 na dzień 31 grudnia 2007r.). Analogiczne wartości dla płynności do 3 miesięcy wyniosły odpowiednio 1,21 i 0,98. Wskaźniki płynności dotyczą jednostki dominującej i uwzględniają niezdyktowane przepływy pieniężne ujęte według faktycznych terminów zapadalności na dzień bilansowy.

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Banku Polska S.A.
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej Grupy (cd.)

- Wynik na działalności operacyjnej wyniósł w 2008 roku 457.311 tys. zł i był wyższy niż w 2007 roku o 61.213 tys. zł, tj. o 15%. Na wartość tego wyniku złożyły się przede wszystkim: wynik z tytułu odsetek w kwocie 626.133 tys. zł, wynik z tytułu prowizji i opłat w kwocie 235.263 tys. zł oraz wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w kwocie 470.908 tys. zł. Jednocześnie, wynik na działalności operacyjnej pomniejszyły ogólne koszty administracyjne w kwocie 693.050 tys. zł oraz wynik z tytułu odpisów aktualizujących wartości należności w kwocie 203.054 tys. zł w 2008r.
- Pomimo zmniejszenia w 2008r. marży odsetkowej liczonej jako stosunek wyniku odsetkowego do przychodów odsetkowych o 9,8 p.p. w porównaniu do 2007r. (w 2008 r. wyniosła ona 40,1%), wynik z tytułu odsetek był w badanym roku wyższy o 72.492 tys. zł (13%) od wyniku zanotowanego w roku ubiegłym. Był to głównie rezultat wzrostu przychodów odsetkowych związanych ze zwiększeniem akcji kredytowej w 2008r. (komentarz 19). Dodatkowo, wyższa o 0,5 p.p. okazała się stopa przychodu odsetkowego z aktywów pracujących, która w 2008r. wyniosła 6,4%.
- Przychody prowizyjne wyniosły 295.912 tys. zł w 2008r. i wzrosły w porównaniu do 2007r. o 30.600 tys. zł (12%), czego główną przyczyną było zwiększenie prowizji z tytułu pośrednictwa ubezpieczeniowego - głównie w Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o. oraz Raiffeisen-Leasing. Mimo wzrostu poziomu kosztów prowizyjnych w 2008r. w porównaniu do 2007r. o 11.667 tys. zł (do kwoty 60.649 tys. zł), wynik z tytułu prowizji w 2008r. wzrósł o 18.933 tys. zł w porównaniu z 2007r. (9%).
- Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w 2008r. uległ znacznemu zwiększeniu o 176.557 tys. zł. (tj o 60%) do kwoty 470.908 tys. zł (komentarz 21).
- Zwiększeniu o 121.593 tys. zł (tj. 149%) uległy również odpisy netto z tytułu utraty wartości. W 2008r. wyniosły one 203.054 tys. zł. Wzrost poziomu utworzonych rezerw wynikał przede wszystkim z powiększenia grupy kredytów zagrożonych w Banku o kilka jednostkowo istotnych zaangażowań. Ponadto pogorszeniu uległa jakość portfela leasingowego Raiffeisen-Leasing.
- Wyższa skala działalności Grupy w 2008r. skutkowałą wzrostem o 95.086 tys. zł ogólnych kosztów administracyjnych (do kwoty 693.050 tys. zł). Na wzrost złożyło się głównie zwiększenie kosztów pracowniczych o 29.731 tys. zł, tj. 10% (do kwoty 341.543 tys. zł), kosztów utrzymania i wynajmu budynków o 15.050 tys. zł, tj. 29% (do kwoty 67.630 tys. zł), kosztów informatycznych i telekomunikacyjnych o 11.550 tys. zł, tj. 24% (do kwoty 58.723 tys. zł), a także kosztów amortyzacji o 9.524 tys. zł, tj. 18% (do kwoty 62.224 tys. zł) (komentarz 23). Ogólna efektywność działania, liczona jako iloraz kosztów do przychodów (C/I) uległa jednak w 2008 r. poprawie. Wskaźnik C/I w 2008r. wyniósł 50,3% i był niższy o 4,8 p.p. od poziomu z 2007r. Oprócz poprawy efektywności działania, na wartość współczynnika wpływ miała zmiana prezentacyjna dokonana w sprawozdaniu finansowym Banku za 2008 r. Ogólne koszty administracyjne zostały w nim pomniejszone o kwotę 19.900 tys. zł, którą zaprezentowano w ramach kosztów z tytułu prowizji. Gdyby koszty te były prezentowane zgodnie z ich rodzajem w ramach ogólnych kosztów

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Banku Polska S.A.
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej Grupy (cd.)

administracyjnych, wówczas wskaźnik C/I wyniósłby 51,8% za 2008 r. i byłby niższy o 3,8 p.p. od wskaźnika za 2007 r.

- Rentowność brutto (liczona jako zysk brutto do przychodów ogółem) wyniosła w badanym roku 19,3% i zmniejszyła się w porównaniu do roku ubiegłego o 4,1 p.p.
- Obciążenie podatkowe w 2008r. wyniosło 96.595 tys. zł. Efektywna stopa opodatkowania wyniosła 21,1% w 2008r. i była wyższa o 6,7 p.p. w porównaniu do 2007r. W rezultacie w 2008r. Grupa osiągnęła zysk netto w kwocie 360.716 tys. zł, który był wyższy od wyniku za 2007r. o kwotę 22.005 tys. zł (6%).
- Wskaźnik zwrotu z aktywów (liczony jako zysk netto do średniego stanu aktywów ogółem) wyniósł w 2008r. 1,4% i w porównaniu do 2007r. spadł o 0,3 p.p. Ponadto niższy o 4,3 p.p. w 2008r. był zwrot na kapitale. W badanym roku wskaźnik zwrotu z kapitału wyniósł 17,1%.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kontynuacji działalności.

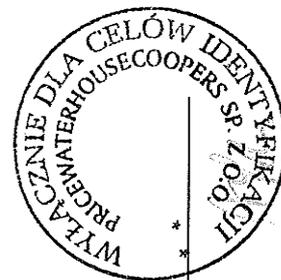
Grupa Kapitałowa Raiffeisen Banku Polska S.A.

Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego

SKONSOLIDOWANY BILANS na 31 grudnia 2008 r.

AKTYWA	Komentarz	31.12.2008r.		31.12.2007r.		31.12.2008r.		31.12.2007r.	
		tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)	Struktura (%)	Struktura (%)
1.	Kasa i środki w Banku Centralnym	1.886.563		1.508.287		378.276	25	6	7
	Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom	547.262		672.875		(125.613)	(19)	2	3
	Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	3.894.381		1.450.381		2.444.000	169	13	7
	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	21.763.428		16.452.427		5.311.001	32	74	77
	Inwestycyjne papiery wartościowe	582.328		684.209		(101.881)	(15)	2	3
	Wartości niematerialne	164.586		133.406		31.180	23	1	1
	Rzeczowe aktywa trwałe	120.124		66.828		53.296	80	-	-
	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	249.343		183.256		66.087	36	1	1
	Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	58.321		-		58.321	-	-	-
	Inne aktywa	259.477		270.888		(11.411)	(4)	1	1
	AKTYWA RAZEM	29.525.813		21.422.557		8.103.256	38	100	100

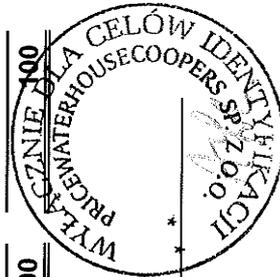
Grupa Kapitałowa Raiffeisen Banku Polska S.A.

Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

SKONSOLIDOWANY BILANS na 31 grudnia 2008 r. (cd.)

PASYWA	Komentarz	31.12.2008r.		31.12.2007r.		Zmiana		31.12.2008r.		31.12.2007r.	
		tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)	Struktura	(%)	Struktura	(%)
Zobowiązania wobec banków	9.	7.778.193	5.535.990	2.242.203	41	26	26				26
Inne depozyty pochodzące z rynku pieniężnego	10.	39.927	201.486	(161.559)	(80)	-	-				1
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	11.	2.726.428	690.269	2.036.159	295	10	10				3
Zobowiązania wobec klientów	12.	15.605.601	12.405.132	3.200.469	26	53	53				58
Inne zobowiązania	13.	347.633	390.432	(42.799)	(11)	1	1				2
Pozostałe rezerwy	14.	18.852	39.730	(20.878)	(53)	-	-				-
Zobowiązanie z tytułu bieżącego podatku dochodowego	15.	84.743	44.442	40.301	91	-	-				-
Zobowiązania podporządkowane	16.	407.707	406.457	1.250	-	1	1				2
Zobowiązania razem		27.009.084	19.713.938	7.295.146	37	91	91				92
Kapitał zakładowy		998.018	572.988	425.030	74	3	3				3
Kapitał zapasowy		272.736	151.218	121.518	80	1	1				-
Kapitał rezerwowy		683.986	559.391	124.595	22	3	3				3
Niepodzielony wynik finansowy		341.634	322.540	19.094	6	1	1				2
Kapitał mniejszości		220.355	102.482	117.873	115	1	1				-
Kapitały własne	17.	2.516.729	1.708.619	808.110	47	9	9				8
KAPITAŁY WŁASNE I ZOBOWIĄZANIA RAZEM		29.525.813	21.422.557	8.103.256	38	100	100				

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Banku Polska S.A.

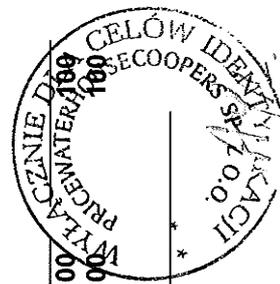
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

Komentarz	2008 r.		2007 r.		2008 r.		2007 r.	
	tys. zł	Zmiana tys. zł	tys. zł	Zmiana tys. zł	Struktura (%)	Zmiana (%)	Struktura (%)	Zmiana (%)
Przychody z tytułu odsetek	1.560.150	450.457	1.109.693	41	66	66	66	
Koszty odsetek	(934.017)	(377.965)	(556.052)	68	49	43	43	
Wynik z tytułu odsetek	626.133	72.492	553.641	13				
Przychody z tytułu prowizji i opłat	295.912	30.600	265.312	12	12	16	16	
Koszty z tytułu prowizji i opłat	(60.649)	(11.667)	(48.982)	24	3	4	4	
Wynik z tytułu prowizji i opłat	235.263	18.933	216.330	9				
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	470.908	176.557	294.351	60	20	17	17	
Wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających	(959)	(1.850)	891	(208)	0	0	0	
Pozostałe przychody operacyjne	44.280	24.613	19.667	125	2	1	1	
Pozostałe koszty operacyjne	(22.210)	(12.853)	(9.357)	137	1	1	1	
Odpisy netto z tytułu utraty wartości	(203.054)	(121.593)	(81.461)	149	11	6	6	
Ogólne koszty administracyjne	(693.050)	(95.086)	(597.964)	16	36	46	46	
Wynik na działalności operacyjnej / Zysk brutto	457.311	61.213	396.098	15				
Podatek dochodowy	(96.595)	(39.208)	(57.387)	68				
Zysk netto	360.716	22.005	338.711	6				
z tego: zysk przypadający akcjonariuszom Banku	335.306	18.519	316.787	6				
zysk przypadający udziałowcom mniejszościowym	25.410	3.486	21.924	16				
Przychody ogółem	2.371.250	681.336	1.689.914	40	100	100	100	
Koszty ogółem	(1.913.939)	(620.123)	(1.293.816)	48	100	100	100	
Zysk brutto	457.311	61.213	396.098	15				

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Banku Polska S.A.

Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Wybrane wskaźniki charakteryzujące sytuację majątkową i finansową oraz wyniki finansowe Grupy

Działalność gospodarczą Grupy, jej wynik finansowy za rok obrotowy oraz sytuację majątkową i finansową na dzień bilansowy w porównaniu do okresów poprzedzających charakteryzują następujące wskaźniki:

	2008r.	2007r.
Wskaźniki rentowności		
Rentowność brutto (zysk brutto / przychody ogółem)	19,3%	23,4%
Wskaźnik zwrotu z kapitału (zysk netto / średnie aktywa netto) (2)	17,1%	21,4%
Wskaźnik zwrotu z aktywów (zysk netto / średnie aktywa ogółem) (2)	1,4%	1,7%
Stopa przychodu odsetkowego z aktywów pracujących (przychody z tytułu odsetek / średnie aktywa pracujące) (2)	6,4%	5,9%
Wskaźnik kosztów / przychodów (ogólne koszty administracyjne / wynik na działalności bankowej) (3)	50,3%	55,1%
Wskaźnik kosztów / przychodów (ogólne koszty administracyjne / wynik na działalności bankowej) – doprowadzony do porównywalności z 2007 (6)	51,8%	55,6%
Cena środków obcych (koszty odsetek / średnie zobowiązania oprocentowane) (2)	4,1%	3,1%
Wskaźniki aktywności i zadłużenia		
Udział aktywów pracujących w aktywach ogółem (4)	96,0%	95,5%
Udział kredytów ze stwierdzoną utratą wartości w kredytach dla klientów brutto ogółem	3,7%	2,7%
Pokrycie odpisami aktualizującymi kredytów dla klientów z utratą wartości	45,9%	58,2%
Wskaźniki płynności		
Płynność do 1 miesiąca (5)	0,80	1,01
Płynność do 3 miesięcy (5)	1,21	0,98
Inne wskaźniki		
Współczynnik wypłacalności	9,96%	9,53%
Fundusze własne (tys. zł)	2 429 115	1 646 806
Całkowity wymóg kapitałowy (tys. zł)	1 950 374	1 381 854

(1) Wartości poszczególnych wskaźników mogą być różne od wskaźników przedstawionych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym ze względu na odmienny sposób kalkulacji.

(2) Stany średnie pozycji bilansowych obliczono na podstawie stanu poszczególnych pozycji na początku i końcu bieżącego oraz poprzedniego roku obrotowego

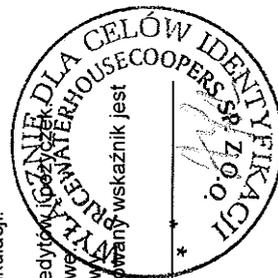
(3) Wynik na działalności bankowej rozumiany jako wynik na działalności operacyjnej pomniejszony o ogólne koszty administracyjne oraz wynik odpisów z tyt. utraty wartości kredytów

(4) Aktywa pracujące definiowane są jako środki w banku centralnym (bez kasy), należności od banków i klientów, inwestycyjne oraz przeznaczone do obrotu papiery wartościowe

(5) Wskaźniki płynności dotyczą jednostki dominującej i uwzględniają niezdyktowane przepływy pieniężne ujęte według faktycznych terminów zapadalności na dzień bilansowy

(6) W 2008 r. dokonano zmiany prezentacyjnej, przynosząc koszty w kwocie 19.900 tys. zł z ogólnych kosztów administracyjnych do kosztów z tytułu prowizji i opłat. Zaprezentowany wskaźnik jest

wyliczony przy założeniu braku tej reklasyfikacji.

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Banku Polska S.A.
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Skonsolidowany bilans na dzień 31 grudnia 2008 r.

1. Kasa i środki w Banku Centralnym

Na dzień 31 grudnia 2008r. saldo „Kasa i środki w Banku Centralnym” w całości dotyczyło Banku i wynosiło 1.886.563 tys. zł (1.508.287 tys. zł na koniec 2007r.), z tego 1.554.506 tys. zł stanowiły środki utrzymywane na rachunku w Narodowym Banku Polskim (1.195.307 tys. zł na dzień 31 grudnia 2007r.).

Na dzień bilansowy Bank naliczał i utrzymywał rezerwę obowiązkową zgodnie z Uchwałą Nr 15/2004 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 13 kwietnia 2004r. w sprawie zasad i trybu naliczania oraz utrzymywania przez banki rezerwy obowiązkowej. Deklarowana rezerwa obowiązkowa w NBP do utrzymywania w grudniu 2008r. wynosiła 508.933 tys. zł (400.734 tys. zł w grudniu 2007r.).

2. Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom

Na dzień bilansowy saldo lokat w innych bankach oraz kredytów i pożyczek udzielonych innym bankom wyniosło 547.262 tys. zł, z czego 527.686 tys. zł dotyczyło Banku (96%). W poniższej tabeli przedstawiono rozbieżność salda lokat w innych bankach oraz kredytów i pożyczek udzielonych innym bankom.

	31.12.2008r.	31.12.2007r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Lokaty w innych bankach	494.308	447.712	46.596	10
Środki na rachunkach bieżących	41.523	102.172	(60.649)	(59)
Kredyty i pożyczki udzielone bankom	11.431	122.991	(111.560)	(91)
Razem	547.262	672.875	(125.613)	(19)

Na dzień bilansowy 448.513 tys. zł (82% salda) dotyczyło należności od jednostek powiązanych (358.029 tys. zł, tj. 53% salda na dzień 31 grudnia 2007r.). Należności wyrażone w walutach obcych stanowiły 60% omawianego salda i wyniosły 329.911 tys. zł (71% na dzień 31 grudnia 2007r.). Zarówno na dzień bilansowy, jak i 31 grudnia 2007r., nie wystąpiła potrzeba tworzenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Spadek salda na dzień bilansowy spowodowany był głównie przeniesieniem środków z rynku międzybankowego na rachunek w Banku Centralnym.

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Banku Polska S.A.
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

3. Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Saldo „Aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat” w porównaniu do końca roku 2007 wzrosło ponad dwukrotnie. Na dzień 31 grudnia 2008r. saldo wyniosło 3.894.381 tys. zł i dotyczyło w 100% Banku. Na pozycję składały się następujące aktywa:

	31.12.2008r.	31.12.2007r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Bony pieniężne	649.910	399.765	250.145	63
Obligacje i bony skarbowe	642.011	132.042	509.969	386
Obligacje zamienne na akcje	83.448	71.640	11.808	16
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	1.375.369	603.447	771.922	128
Walutowe transakcje terminowe	1.991.033	759.619	1.231.414	162
Opcje walutowe	318.537	46.627	271.910	583
Swapy procentowe	170.301	19.141	151.160	790
Pochodne instrumenty finansowe - przeznaczone do obrotu	2.479.871	825.387	1.654.484	200
Wyznaczone w momencie początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej – obligacje korporacyjne	39.141	21.547	17.594	82
Razem	3.894.381	1.450.381	2.444.000	169

Znajdujące się w portfelu Grupy obligacje zamienne na akcje stanowią złożony instrument finansowy, którego wartości godziwej nie można na dzień bilansowy rzetelnie określić. Instrument pochodny wbudowany w obligację oparty jest na nienotowanym instrumencie kapitałowym, którego wartość godziwa również nie jest możliwa do rzetelnego ustalenia. W związku z powyższym, zgodnie z pkt.C11 Wskazówek implementacyjnych MSR39, cały instrument jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu i wyceniany po koszcie pomniejszonym o utratę wartości. Na dzień bilansowy nie rozpoznano utraty wartości instrumentu. Wzrost wartości obligacji wynika z różnicy w cenie przeliczonej po kursie waluty z dnia bilansowego.

Wzrost dodatniej wyceny pochodnych instrumentów o 1.654.484 tys. zł na dzień bilansowy był spowodowany głównie zwiększeniem liczby i wolumenu otwartych pozycji z tytułu operacji instrumentami pochodnymi (na dzień bilansowy zanotowano blisko 4,6 tys. otwartych transakcji walutowych w porównaniu do około 2,6 tys. na 31 grudnia 2007r.)

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Banku Polska S.A.
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

4. Kredyty i pożyczki udzielone klientom (cd.)

(b) Struktura jakościowa portfela kredytowego

Zgodnie z MSR 39 w ramach modelu określenia utraty wartości portfela kredytowego Grupy, dokonano analizy indywidualnych zaangażowań, jak również oceny na bazie grup kredytów o homogenicznym rozkładzie ryzyka kredytowego.

Strukturę jakościową portfela kredytowego Banku na dzień bilansowy przedstawia poniższa tabela:

	<u>31.12.2008r.</u> tys. zł	<u>31.12.2007r.</u> tys. zł	<u>31.12.2008r.</u> Struktura (%)	<u>31.12.2007r.</u> Struktura (%)
Kredyty i pożyczki z utratą wartości brutto	843.482	461.588	3,8	2,8
Kredyty i pożyczki bez utraty wartości brutto	21.351.227	16.277.196	96,2	97,2
Kredyty i pożyczki brutto razem	22.194.709	16.738.784	100	100
Odpisy na zidentyfikowaną utratę wartości	(382.000)	(258.872)	88,6	90,4
Odpisy na poniesioną ale niezidentyfikowaną utratę wartości (IBNI)	(49.281)	(27.485)	11,4	9,6
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek razem	(431.281)	(286.357)	100	100
Kredyty i pożyczki netto razem	21.763.428	16.452.427		

Odpisy aktualizujące w wysokości 339.985 tys. zł dotyczyły należności z tytułu udzielonych przez Bank kredytów i pożyczek (79%, w 2007r. - 86%), podczas gdy 91.296 tys. zł dotyczyło należności Raiffeisen-Leasing (21%, w 2007r. - 14%), w tym z tytułu leasingu finansowego 82.303 tys. zł.

Jakość portfela na dzień bilansowy uległa pogorszeniu w stosunku do końca poprzedniego roku. Udział kredytów z utratą wartości w całości salda wyniósł 3,8% (2,8% na 31 grudnia 2007r.), natomiast pokrycie tych kredytów odpisami wyniosło 45,3% (56,1% na 31 grudnia 2007r.). Spadek stopnia pokrycia portfela kredytów zagrożonych odpisami był spowodowany powiększeniem grupy kredytów zagrożonych o kilka jednostkowo istotnych zaangażowań przy jednoczesnym dobrym ich zabezpieczeniu skutkującym tworzeniem proporcjonalnie mniejszych odpisów aktualizacyjnych. Z drugiej strony wyższy niż przed rokiem był udział odpisów z tytułu poniesionej ale niezidentyfikowanej straty (IBNI) - na dzień bilansowy wyniósł on 11,4% (9,6% na 31 grudnia 2007r.).

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Banku Polska S.A.
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

5. Inwestycyjne papiery wartościowe

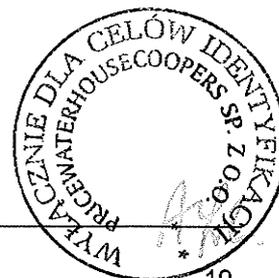
Saldo inwestycyjnych papierów wartościowych spadło o 101.881 tys. zł w porównaniu do stanu na 31 grudnia 2007r. i wyniosło 582.328 tys. zł na dzień bilansowy. 100% salda stanowiły papiery wartościowe znajdujące się w portfelach Banku.

Poniżej zaprezentowano analizę salda na dzień bilansowy:

	31.12.2008r	31.12.2007r	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Obligacje skarbowe	520.032	621.708	(101.676)	(16)
Obligacje NBP	21.930	21.920	10	-
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	541.962	643.628	(101.666)	(16)
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży – akcje i udziały	40.366	40.581	(215)	(1)
Razem	582.328	684.209	(101.881)	(15)

W ciągu 2008r. Grupa nie dokonywała zakupów papierów wartościowych do portfela papierów utrzymywanych do terminu zapadalności. Zmiana salda na dzień bilansowy wynika z wykupu w 2008r. w dacie wymagalności obligacji skarbowych o wartości nominalnej 100.000 tys. zł.

Na dzień bilansowy w skład salda papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży wchodziły akcje spółki nienotowanej (w kwocie 38.094 tys. zł) nabytej łącznie z obligacjami zamiennymi na akcje (komentarz 3). Na dzień bilansowy, podobnie jak na koniec 2007r. Grupa nie była w stanie rzetelnie określić wartości godziwej akcji i udziałów. Stąd, zgodnie z MSR 39.46 były one wykazywane po koszcie.

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Banku Polska S.A.
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

6. Wartości niematerialne

Na dzień bilansowy saldo wartości niematerialnych wynosiło 164.586 tys. zł (133.406 tys. zł na 31 grudnia 2007r.), z czego 97% dotyczyło Banku.

	31.12.2008r.	31.12.2007r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Oprogramowanie komputerowe	210.225	165.019	45.206	27
Oprogramowanie komputerowe w budowie	54.250	46.630	7.620	16
Prawa użytkowana przez Grupę	1.173	-	1.173	-
Razem brutto	265.648	211.649	53.999	26
Umorzenie	(101.062)	(78.243)	(22.819)	29
Razem netto	164.586	133.406	31.180	23

W 2008r. Grupa dokonała zwiększeń stanu wartości niematerialnych w kwocie 61.284 tys. zł oraz zmniejszeń w kwocie 7.601 tys. zł. Najistotniejszym zwiększeniem wartości niematerialnych było oddanie do użytkowania nowej wersji głównego systemu księgowego Banku – „T24” (łączna kwota aktywowanych nakładów wyniosła 16.831 tys. zł).

Zużycie wartości niematerialnych, mierzone jako stosunek umorzenia do wartości brutto, wynosiło na dzień bilansowy 38% (37% na 31 grudnia 2007 r.).

7. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe Banku stanowiły 67% salda (78% na 31 grudnia 2007r.). Pozycje składające się na saldo rzeczowych aktywów trwałych na dzień bilansowy zaprezentowano w tabeli poniżej:

	31.12.2008r.	31.12.2007r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Urządzenia techniczne i maszyny	168.393	170.314	(1.921)	(1)
Inwestycje w obcych obiektach	107.176	65.351	41.825	64
Środki transportu	46.424	24.371	22.053	90
Środki trwałe w budowie	12.441	12.681	(240)	(2)
Grunty i prawa wieczystego użytkowania	16	16	-	-
Inne środki trwałe	13.913	11.974	1.939	16
Środki trwałe brutto	348.363	284.707	63.656	22
Umorzenie	(228.239)	(217.879)	(10.360)	
Środki trwałe netto	120.124	66.828	53.296	

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Banku Polska S.A.
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

7. Rzeczowe aktywa trwałe (cd.)

Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na dzień bilansowy wzrosła w porównaniu do końca poprzedniego roku o 63.656 tys. zł. Na wzrost sald złożyły się zwiększenia środków trwałych w kwocie 90.743 tys. zł oraz zmniejszenia w kwocie 27.087 tys. zł. Główną przyczyną wzrostu wartości rzeczowych aktywów trwałych były modernizacje starszych oddziałów Banku, przeniesienia do bardziej atrakcyjnych lokalizacji oraz otwieranie nowych placówek Banku, a także dokonany przez Raiffeisen-Leasing zakup środków transportu.

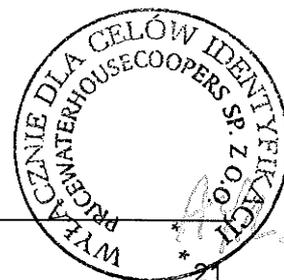
W saldzie brutto rzeczowych aktywów trwałych na dzień bilansowy 39.684 tys. zł dotyczyło środków trwałych oddanych przez RLPL w leasing operacyjny. Były to głównie środki transportu stanowiące 93% omawianego salda oraz urządzenia techniczne i maszyny (4%)

Zużycie rzeczowych aktywów trwałych mierzone jako stosunek umorzenia do wartości brutto, wynosiło na dzień bilansowy 66% i w porównaniu do końca 2007r. (77%) spadło o 10p.p. (razem ze środkami stanowiącymi przedmiot leasingu).

8. Inne aktywa

61% salda „Innych aktywów” na dzień bilansowy dotyczyło Raiffeisen-Leasing (44% na dzień 31 grudnia 2007r.). Pozycje składające się na „Inne aktywa” Grupy zaprezentowano w tabeli poniżej:

	31.12.2008r	31.12.2007r	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Koszty zapłacone z góry	162.905	84.072	78.833	94
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych – należności	36.561	25.972	10.589	41
Dłużnicy różni	31.904	38.296	(6.392)	(17)
Przychody do otrzymania	18.857	8.689	10.168	117
Inkaso weksli i czeków	2.095	2.070	25	1
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	-	36.451	(36.451)	(100)
Pozostałe rozrachunki publiczno-prawne	-	56.424	(56.424)	(100)
Inne	18.483	20.940	(2.457)	(12)
Inne aktywa brutto	270.805	272.914	(2.109)	(1)
Odpisy aktualizujące	(11.328)	(2.026)	(9.302)	459
Inne aktywa netto	259.477	270.888	(11.411)	(4)

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Banku Polska S.A.
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

8. Inne aktywa (cd.)

Koszty zapłacone z góry składają się przede wszystkim z kosztów składek ubezpieczeniowych w wysokości 109.728 tys. zł (saldo tej pozycji na 31 grudnia 2007 roku wynosiło 45.087 tys. zł), którymi Raiffeisen-Leasing obciąża w przyszłych okresach leasingobiorców.

Wzrost na dzień bilansowy salda rozliczeń z tytułu kart płatniczych o 10.589 tys. zł spowodowany był głównie utrzymaniem wyższej rezerwy gotówki w sieci bankomatów.

Na dzień 31 grudnia 2007r. Grupa wykazywała należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych w wysokości 36.451 tys. zł, które stanowiły nadpłatę podatku za 2007r. Pozostałe rozrachunki publiczno-prawne dotyczyły na dzień bilansowy nadpłaty podatku od środków transportu, natomiast na koniec 2007 r. – należności z tytułu podatku od towarów i usług.

Odpisy aktualizujące na dzień bilansowy dotyczyły salda dłużników różnych w związku z przeterminowaniem części wystawionych przez Bank faktur oraz odpisu na należność Raiffeisen-Leasing od spółki z branży drukarskiej.

9. Zobowiązania wobec banków

Saldo zobowiązań wobec innych banków na dzień bilansowy zaprezentowano w tabeli poniżej. Saldo dotyczyło w 57% Raiffeisen-Leasing (56% na 31 grudnia 2007 r.).

	31.12.2008r.	31.12.2007r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Kredyty otrzymane	6.740.370	3.078.049	3.662.321	119
Depozyty terminowe	607.447	2.084.580	(1.477.133)	(71)
Rachunki bieżące	418.862	133.222	285.640	214
Transakcje repo	11.514	60.139	(48.625)	(81)
Kredyt lombardowy	-	180.000	(180.000)	(100)
Razem	7.778.193	5.535.990	2.242.203	41

Na 31 grudnia 2007r. całość salda kredytów otrzymanych dotyczyła Raiffeisen-Leasing. W 2008 roku Raiffeisen-Leasing nadal aktywnie korzystał z kredytów jako źródła finansowania działalności leasingowej, co spowodowało wzrost salda kredytów otrzymanych przez Raiffeisen-Leasing do 4.427.547 tys. zł. Pozostałą część salda na dzień bilansowy stanowiły kredyty otrzymane przez Bank w łącznej kwocie 2.312.823 tys. zł. Kredyty otrzymane od jednostek z Grupy Raiffeisen wyniosły 4.361.499 tys. zł na 31 grudnia 2008 r. (1.420.119 tys. zł na 31 grudnia 2007 r.).

W związku ze zmianą struktury finansowania działalności Banku spowodowanego głównie pogorszeniem warunków na rynku międzybankowym w czwartym kwartale 2008r. na dzień bilansowy Grupa odnotowała spadek salda depozytów terminowych o 1.477.133 tys. zł (tj. 71%) pochodzących głównie od banków lokalnych spoza Grupy.

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Banku Polska S.A.
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

10. Inne depozyty pochodzące z rynku pieniężnego

Na dzień 31 grudnia 2008r. całość salda w kwocie 39.927 tys. zł składała się z wyemitowanych przez Raiffeisen-Leasing krótkoterminowych obligacji własnych (201.486 tys. zł. na dzień 31 grudnia 2007r.). Spadek salda wynika głównie z pozyskiwania przez Raiffeisen-Leasing środków na finansowanie działalności z innych źródeł oraz spadku zainteresowania rynku nabywaniem tego typu instrumentów finansowych.

11. Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Na dzień bilansowy saldo zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu dotyczyło niemal w całości Banku i wyniosło 2.726.428 tys. zł. i w porównaniu do końca 2007r. uległo zwiększeniu o 2.036.159 tys. zł (tj. o 295%).

	<u>31.12.2008r.</u>	<u>31.12.2007r.</u>	<u>Zmiana</u>	<u>Zmiana</u>
	<u>tys. zł</u>	<u>tys. zł</u>	<u>tys. zł</u>	<u>(%)</u>
walutowe transakcje terminowe	2.237.174	624.237	1.612.937	258
opcje walutowe	318.537	46.626	271.911	583
swapy procentowe	170.717	19.406	151.311	780
Razem	<u>2.726.428</u>	<u>690.269</u>	<u>2.036.159</u>	<u>295</u>

Wzrost sald spowodowany był głównie przez zwiększenie wolumenu otwartych pozycji z tytułu operacji instrumentami pochodnymi (na dzień bilansowy zanotowano blisko 4,6 tys. otwartych transakcji walutowych w porównaniu do około 2,6 tys. na 31 grudnia 2007r.).

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Banku Polska S.A.
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

12. Zobowiązania wobec klientów

93% salda zobowiązań wobec klientów na dzień bilansowy dotyczyło Banku (95% na 31 grudnia 2007r.).

	<u>31.12.2008r.</u>	<u>31.12.2007r.</u>	<u>Zmiana</u>	<u>Zmiana</u>
	<u>tys. zł</u>	<u>tys. zł</u>	<u>tys. zł</u>	<u>(%)</u>
Zobowiązania wobec dużych przedsiębiorstw	9.447.948	7.261.923	2.186.025	30
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	3.293.162	2.137.607	1.155.555	54
Zobowiązania wobec małych i średnich przedsiębiorstw	2.214.027	2.321.955	(107.928)	(5)
Zobowiązania wobec klientów MIKRO	624.567	651.266	(26.699)	(4)
Zobowiązania wobec sektora publicznego	25.897	32.381	(6.484)	(20)
Razem	<u>15.605.601</u>	<u>12.405.132</u>	<u>3.200.469</u>	26

Wzrost salda depozytów ma związek przede wszystkim z silną aktywizacją sprzedaży produktów depozytowych Banku, co przełożyło się na wzrost liczby klientów.

Na dzień bilansowy, zobowiązania wobec dużych przedsiębiorstw uległy zwiększeniu o kwotę 2.186.025 tys. zł (tj. 30%) w porównaniu do stanu na koniec 2007r. Jednocześnie najbardziej dynamiczny wzrost (54%) wykazały zobowiązania wobec klientów indywidualnych, które w porównaniu do 31 grudnia 2007r. wzrosły o 1.155.555 tys. zł.

W 2006 roku Raiffeisen-Leasing rozpoczął program sekurytyzacji wierzytelności z tytułu umów leasingu. W trakcie trzyletniego okresu rewolwingowego Raiffeisen-Leasing może sprzedawać niewymagalne na dzień sprzedaży wierzytelności wynikające z umów leasingowych do łącznej wartości 1.000 mln PLN. Na dzień bilansowy, wartość zobowiązań Grupy z tytułu sekurytyzacji wierzytelności leasingowych wynosiła 1.000.190 tys. zł (640.179 tys. zł. na dzień 31 grudnia 2007r.).

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Banku Polska S.A.
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

13. Inne zobowiązania

Saldo innych zobowiązań na dzień bilansowy zaprezentowano w tabeli poniżej. 80% salda stanowiły zobowiązania Banku (83% na 31 grudnia 2007r.).

	<u>31.12.2008r.</u> tys. zł	<u>31.12.2007r.</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> (%)
Rezerwa na wynagrodzenia	78.113	88.914	(10.801)	(12)
Rezerwy na koszty rzeczowe	32.492	16.573	15.919	96
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	110.605	105.487	5.118	5
Rozrachunki międzybankowe	89.837	43.832	46.005	105
Wierzyciele różni	64.595	102.259	(37.664)	(37)
Przychody pobierane z góry	44.884	36.404	8.480	23
Rozrachunki publiczno-prawne	30.742	9.569	21.173	221
Kapitał w rejestracji	-	88.173	(88.173)	(100)
Pozostałe	6.970	4.708	2.262	48
Razem	<u>347.633</u>	<u>390.432</u>	<u>(42.799)</u>	<u>(11)</u>

Spadek rezerwy na wynagrodzenia spowodowany był przede wszystkim rozwiązaniem rezerwy na program lojalnościowy w Banku w kwocie 15.000 tys. zł, skompensowanego dotworzeniem rezerw w Raiffeisen-Leasing o kwotę 4.567 tys. zł (głównie z tytułu restrukturyzacji zatrudnienia).

Wzrost salda pozycji „rozrachunki międzybankowe” (nierozliczone płatności) o 46.005 tys. zł w porównaniu do 31 grudnia 2007r. (43.832 tys. zł) był wynikiem głównie wyższej aktywności klientów Banku na koniec 2008r.

Wzrost salda rozrachunków publiczno-prawnych wynikał głównie ze wzrostu zobowiązań Raiffeisen-Leasingu z tytułu podatku VAT o 17.905 tys. zł.

Niezarejestrowane na 31 grudnia 2007r. podwyższenie kapitału zakładowego Banku w kwocie 88.173 tys. zł zostało zarejestrowane w 2008r.

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Banku Polska S.A.
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

14. Pozostałe rezerwy

Strukturę salda pozostałych rezerw na 31 grudnia 2008r. zaprezentowano w tabeli poniżej. 89% salda dotyczyło rezerw utworzonych przez Bank (96% na 31 grudnia 2007r.).

	<u>31.12.2008r.</u>	<u>31.12.2007r.</u>	<u>Zmiana</u>	<u>Zmiana</u>
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Rezerwy z tytułu zobowiązań pozabilansowych	15.822	9.604	6.218	65
Inne rezerwy	2.340	5.807	(3.467)	(60)
Sprawy sporne	690	24.319	(23.629)	(97)
Razem	<u>18.852</u>	<u>39.730</u>	<u>(20.878)</u>	<u>(53)</u>

W związku z oddaleniem w całości powództwa wobec Banku w sądzie II instancji, w 2008r. rozwiązano rezerwę na sprawę sporną o wartości przedmiotu sporu 24.000 tys. zł.

Zwiększenie stanu rezerw Grupy z tytułu zobowiązań pozabilansowych o 6.218 tys. zł było spowodowane głównie utworzeniem przez Bank rezerw indywidualnych na kilka jednostkowo istotnych zaangażowań pozabilansowych (łącznie wzrost o 3.373 tys. zł do poziomu 4.798 tys. zł na 31 grudnia 2008r.) oraz ogólnym wzrostem wartości zobowiązań pozabilansowych Banku ocenianych grupowo (wzrost rezerwy IBNI o 2.562 tys. zł do poziomu 10.128 tys. zł na 31 grudnia 2008r.).

W związku z zakończeniem realizacji projektu zmiany strategii Banku, zmniejszeniu uległo także saldo innych rezerw, które stanowiły rezerwy związane z projektem realokacji, modernizacji i otwierania nowych placówek Banku.

15. Zobowiązanie z tytułu bieżącego podatku dochodowego

Zobowiązanie z tytułu bieżącego podatku dochodowego na koniec 2008r. roku wyniosło 84.743 tys. zł i spadło w porównaniu z końcem roku 2007r. o 40.301 tys. zł (tj. o 91%).

Saldo na dzień 31 grudnia 2008r. dotyczyło w 100% Banku, podczas gdy na koniec roku poprzedniego zobowiązanie wyniosło 44.442 tys. zł i w całości dotyczyło Raiffeisen-Leasing.

Powstawanie zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego związane jest z wykorzystaniem przez Bank możliwości rozliczania zaliczek na podatek dochodowy w roku 2008r. metodą uproszczoną zgodnie z Ustawą o podatku dochodowym od osób prawnych.

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Banku Polska S.A.
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

16. Zobowiązania podporządkowane

Saldo zobowiązań podporządkowanych dotyczyło w całości Banku. Podobnie jak na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego, na 31 grudnia 2008r. Bank posiadał dwie pożyczki podporządkowane o wartości kapitału 130.000 tys. zł oraz 270.000 tys. zł. Zmiana wartości salda o 1.250 tys. zł była spowodowana wyższą wartością odsetek naliczonych niezapadłych na dzień 31 grudnia 2008r. spowodowanego zmianą poziomu stopy bazowej.

			31.12.2008	31.12.2007
	Oprocentowanie	Termin spłaty	tys. zł	tys. zł
Pożyczka o wartości 270 mln zł	WIBOR 6M + 0.71 p.p.	2013	274.961	274.052
Pożyczka o wartości 130 mln zł	WIBOR 6M + 1.11 p.p.	2011	132.746	132.405
Razem			407.707	406.457

Do wyliczenia wymogów kapitałowych i współczynnika wypłacalności na dzień 31 grudnia 2008r., zgodnie z decyzją Komisji Nadzoru Bankowego nr 571/2006r. z dnia 14 listopada 2006r. Bank zaliczył pożyczkę w wysokości 270.000 tys. zł. w całości do funduszy własnych Banku, natomiast pożyczkę w wysokości 130.000 tys. zł w wysokości 78.000 tys. zł (Decyzja KNB nr 148/2004 z 21 czerwca 2004r.).

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Banku Polska S.A.
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

17. Kapitały własne (cd.)

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Banku w dniu 12 marca 2008r. podjęło uchwałę dotyczącą podziału zysku za 2007r. w wysokości 300.616 tys. zł przeznaczając 24.049 tys. zł na podwyższenie kapitału zapasowego, 124.595 tys. zł na fundusz ogólnego ryzyka bankowego, natomiast 151.972 tys. zł na wypłatę dywidendy.

Dnia 18 marca 2008r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Raiffeisen-Leasing Polska S.A. podjęło decyzję o podziale zysku netto za 2007r., który wyniósł 43.848 tys. zł., przeznaczając 33.177 tys. zł na podwyższenie kapitału zapasowego. Pozostała część zysku wypracowanego w 2007r., tj. 10.671 tys. zł została wypłacona w postaci dywidendy akcjonariuszom Raiffeisen-Leasing International GmbH z siedzibą w Wiedniu oraz Raiffeisen Bank Polska S.A.

W 2008r Bank dokonał dwukrotnego podwyższenia kapitału zakładowego. Pierwszego podwyższenia dokonano zgodnie z uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 4 września 2008r. o emisji 26.915 akcji zwykłych o wartości nominalnej 9.090 zł za akcje i cenie emisyjnej równej wartości nominalnej akcji. Emisja została zarejestrowana 23 października 2008r. Dodatkowo zgodnie z uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 14 listopada 2008r wyemitowano 10.143 akcji zwykłych o wartości nominalnej 9.090 zł i cenie emisyjnej 17.064 zł. Emisja została zarejestrowana 24 grudnia 2008r. Dodatkowo w marcu 2008r. został zarejestrowany kapitał wniesiony a niezarejestrowany w 2007r. wykazywany pozostałych zobowiązaniach na 31 grudnia 2007r.

Na dzień 31 grudnia 2008 r. kapitał akcyjny Jednostki dominującej wyniósł 998.018 tys. zł (572.988 tys. zł na 31 grudnia 2007 r.) i składał się łącznie z 109.793 akcji zwykłych (63.035 akcji zwykłych na koniec 2007 r.).

Fundusze własne Grupy, wyliczone zgodnie z Uchwałą 1/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007r. w sprawie wymogów kapitałowych oraz Uchwałą nr 2/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007r. w sprawie funduszy własnych wyniosły na dzień 31 grudnia 2008r. 2.429.115 tys. zł (na koniec 2007r. 1.646.806 tys. zł) i były wyższe o 478.741 tys. zł od całkowitego wymogu kapitałowego, który wyniósł na dzień bilansowy 1.950.374 tys. zł (na koniec 2007r. 1.381.854 tys. zł). Współczynnik wypłacalności wyniósł 9,96% (tj. był wyższy o 0,43 p.p. od poziomu z 31 grudnia 2007r., gdy wyniósł 9,53%).

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Banku Polska S.A.
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

18. Uzgodnienie aktywów netto skonsolidowanych spółek ze skonsolidowanymi aktywami netto Grupy

Poniżej przedstawiono uzgodnienie kapitałów własnych konsolidowanych spółek ze skonsolidowanymi kapitałami własnymi Grupy na dzień bilansowy:

	31.12.2008 r. tys. zł	31.12.2007 r. tys. zł
Aktywa netto spółek:		
- Raiffeisen Bank Polska S.A.	2.188.706	1.519.537
- Raiffeisen-Leasing Polska S.A.	427.071	204.964
- Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o.	13.841	-
Razem aktywa netto	2.629.618	1.724.501
Eliminacje:		
- kapitałów podstawowych spółek zależnych	75.202	11.150
- pozostałych kapitałów spółek zależnych	37.687	4.732
Razem eliminacje	112.889	15.882
Skonsolidowane aktywa netto:	2.516.729	1.708.619

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Banku Polska S.A.
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Skonsolidowany rachunek zysków i strat za rok obrotowy do 31 grudnia 2008r.

19. Wynik z tytułu odsetek

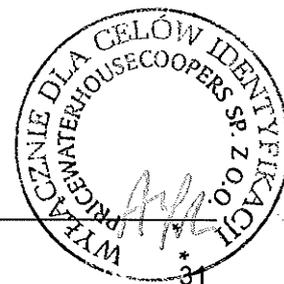
Wynik z tytułu odsetek w badanym roku wyniósł 626.133 tys. zł. 85% salda wyniku dotyczy Banku (85% w 2007r.).

	2008r. tys. zł	2007r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Kredyty i pożyczki dla klientów	1.404.102	969.457	434.645	45
Kredyty i pożyczki dla banków	81.983	91.022	(9.039)	(10)
Inwestycyjne papiery wartościowe	36.050	37.354	(1.304)	(3)
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	30.112	4.036	26.076	646
Instrumenty pochodne zabezpieczające	6.332	6.542	(210)	(3)
Instrumenty reverse repo	1.571	1.282	289	23
Przychody z tytułu odsetek	1.560.150	1.109.693	450.457	41
Depozyty klientów	(587.077)	(315.452)	(271.625)	86
Kredyty i pożyczki otrzymane (w tym podporządkowane)	(268.072)	(162.664)	(105.408)	65
Depozyty bankowe	(65.323)	(56.260)	(9.063)	16
Instrumenty repo	(7.968)	(15.445)	7.477	(48)
Instrumenty pochodne zabezpieczające	(5.577)	(6.231)	654	(10)
Koszty z tytułu odsetek	(934.017)	(556.052)	(377.965)	68
Wynik z tytułu odsetek:	626.133	553.641	72.492	13

Wzrost przychodów odsetkowych o 450.457 tys. zł był rezultatem przede wszystkim wzrostu portfela kredytowego oraz leasingowego Grupy w 2008r. Ponad 96% wzrostu spowodowane było wyższymi niż w 2007 roku przychodami odsetkowymi od należności powstałych z tytułu leasingu oraz kredytów i pożyczek dla klientów (komentarz 4).

Dynamika wzrostu kosztów odsetkowych była wyższa i wyniosła 68%, co przełożyło się na wzrost kosztów odsetkowych o 377.965 tys. zł w porównaniu do roku 2007, z czego 271.625 tys. zł dotyczyło odsetek płatnych z tytułu zobowiązań wobec klientów.

Marża odsetkowa liczona jako stosunek wyniku z tytułu odsetek do przychodów z tytułu odsetek wyniosła 40,1% w 2008r. (49,9% w 2007r.). Był to efekt między innymi zmniejszenia się rynkowych marż kredytowych oraz wyższej ceny finansowania zewnętrznego, szczególnie w ostatnim kwartale 2008r.

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Banku Polska S.A.
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

20. Wynik z tytułu prowizji i opłat

Wynik z tytułu opłat i prowizji za badany rok wzrósł o 18.933 tys. zł, tj. o 9%. 82% wyniku w 2008r. dotyczyło Banku.

	2008r. tys. zł	2007r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Oplaty za przelewy i inne transakcje płatnicze	100.256	105.971	(5.715)	(5)
Pozostałe opłaty	67.234	65.807	1.427	2
Prowizje z tytułu pośrednictwa ubezpieczeniowego	44.883	19.841	25.042	126
Oplaty i prowizje z tytułu działalności kredytowej	35.577	26.001	9.576	37
Oplaty związane z obsługą środków pieniężnych	13.574	13.352	222	2
Oplaty i prowizje od wpłat gotówkowych	13.329	13.406	(77)	(1)
Oplaty i prowizje od zobowiązań gwarancyjnych	12.906	12.332	574	5
Oplaty za transakcje związane z papierami wartościowymi i podobne opłaty	8.153	8.602	(449)	(5)
Przychody z tytułu prowizji i opłat:	295.912	265.312	30.600	12
Uiszczone pozostałe opłaty	(44.263)	(34.643)	(9.620)	28
Oplaty i prowizje za pośrednictwo w sprzedaży produktów bankowych	(9.824)	(8.646)	(1.178)	14
Uiszczone opłaty maklerskie	(3.079)	(2.853)	(226)	8
Oplaty i prowizje dotyczące kredytów otrzymanych	(2.083)	(919)	(1.164)	127
Oplaty i prowizje od zobowiązań gwarancyjnych	(1.400)	(1.921)	521	(27)
Koszty z tytułu prowizji i opłat:	(60.649)	(48.982)	(11.667)	24
Wynik z tytułu prowizji i opłat:	235.263	216.330	18.933	9

Przychody z tytułu opłat i prowizji w 2008r. uległy zwiększeniu o 30.600 tys. zł. Wzrost w 2008r. wynikał głównie z wyższych o 25.042 tys. zł przychodów prowizyjnych z tytułu pośrednictwa ubezpieczeniowego w spółkach zależnych, które w 2008 r. wyniosły 20.458 tys. zł w Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o. oraz 24.425 tys. zł w Raiffeisen Leasing.

Ponadto wzrosły opłaty i prowizje z tytułu działalności kredytowej o 9.576 tys. zł (37%), co wynikało ze wzrostu portfela kredytowego w Banku.

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Banku Polska S.A.
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

20. Wynik z tytułu prowizji i opłat (cd.)

Prowizje te są rozliczane liniowo w czasie i dotyczą głównie udzielonych linii kredytowych, kredytów w rachunkach bieżących i innych produktów kredytowych, które nie posiadają określonego harmonogramu spłaty, w związku z czym nie podlegają rozliczaniu według efektywnej stopy procentowej.

Saldo kosztów z tytułu opłat i prowizji w 2008r. wzrosło w porównaniu do 2007r. o 11.667 tys. zł (24%). Analizując „uiszczone pozostałe opłaty” należy jednak mieć na uwadze fakt, iż saldo 2008 r. nie jest w pełni porównywalne z saldem 2007 r. W 2008 r. w saldzie ujęto 19.900 tys. zł łącznie: kosztów z tytułu wysyłki wyciągów bankowych do klientów, kosztów kart płatniczych oraz koszty obsługi bankomatów, które prezentowane były w 2007 r. jako ogólne koszty administracyjne. Bank nie ma możliwości pełnej identyfikacji ww. kosztów w 2007 r. Stąd, w ramach salda 2007 r. zaprezentowano jedynie kwotę 4.783 tys. zł dotyczącą opisanych powyżej tytułów (komentarz 23).

21. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej

Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat wzrósł o 176.557 tys. zł w 2008r. (tj. o 60%) w porównaniu do roku ubiegłego i złożyły się na niego następujące salda:

	<u>2008r.</u> tys. zł	<u>2007r.</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> (%)
Wynik z pozycji wymiany	554.492	198.398	356.094	179
Operacje walutowe	(134.214)	71.507	(205.721)	(288)
Operacje stopy procentowej	35.413	19.448	15.965	82
Papiery dłużne	13.648	4.996	8.652	173
Instrumenty kapitałowe	1.569	2	1.567	78.350
Razem	<u>470.908</u>	<u>294.351</u>	<u>176.557</u>	60

85% salda omawianej pozycji dotyczy Banku, przy czym udział Raiffeisen-Leasing wpływa jedynie na wartość wyniku z pozycji wymiany. Wynik z pozycji wymiany zawiera zyski i straty z rewaluacji aktywów i zobowiązań w walucie obcej oraz zrealizowany wynik na transakcjach spot.

Pozycja 'papiery dłużne' obejmuje wynik zrealizowany na sprzedaży oraz wycenę papierów dłużnych klasyfikowanych jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Wzrost wyniku na instrumentach finansowych wynika przede wszystkim z większej skali operacji na instrumentach pochodnych w 2008r.

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Banku Polska S.A.
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

22. Odpisy netto z tytułu utraty wartości

Odpisy z tytułu utraty wartości w ciągu badanego roku obrotowego przedstawiono w tabeli poniżej:

	2008r.	2007r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(344.425)	(154.390)	(190.035)	123
Pozycje pozabilansowe	(7.682)	(7.542)	(140)	2
Aktywa finansowe	(50)	-	(50)	-
Utworzenie odpisów aktualizujących	(352.157)	(161.932)	(190.225)	117
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	147.639	78.139	69.500	89
Pozycje pozabilansowe	1.464	2.332	(868)	(37)
Odwrócenie odpisów aktualizujących	149.103	80.471	68.632	85
Wynik z tytułu trwałej utraty wartości	(203.054)	(81.461)	(121.593)	149

75% odpisów netto z tytułu utraty wartości stanowiły koszty odpisów netto w Banku (80% w 2007r.) (komentarz 4).

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Banku Polska S.A.
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

23. Ogólne koszty administracyjne

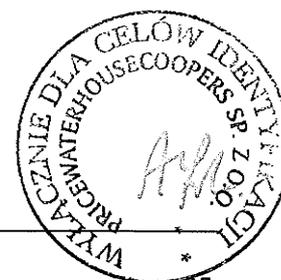
Ogólne koszty administracyjne Banku stanowiły 87% salda Grupy (89% w 2007r.) i składały się z następujących pozycji:

	2008r.	2007r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Koszty pracownicze	(341.543)	(311.812)	(29.731)	10
Koszty utrzymania i wynajmu budynków	(67.630)	(52.580)	(15.050)	29
Koszty informatyczne i telekomunikacyjne	(58.723)	(47.173)	(11.550)	24
Koszty marketingu	(26.736)	(31.300)	4.564	(15)
Koszty szkoleń	(16.511)	(12.952)	(3.559)	27
Konsulting	(13.501)	(8.346)	(5.155)	62
Koszty rat leasingowych	(3.547)	(8.933)	5.386	(60)
Składka i wpłaty na rzecz BFG	(2.742)	(2.444)	(298)	12
Pozostałe koszty rzeczowe	(99.893)	(69.724)	(30.169)	43
Pozostałe koszty administracyjne	(289.283)	(233.452)	(55.831)	24
Amortyzacja	(62.224)	(52.700)	(9.524)	18
Razem	(693.050)	(597.964)	(95.086)	16

Koszty pracownicze składały się z kosztów wynagrodzeń, obowiązkowych świadczeń pracowniczych i innych świadczeń na rzecz pracowników. Ich wzrost o 29.731 tys. zł na 31 grudnia 2008r. wynikał głównie ze zwiększenia stanu zatrudnienia pracowników Banku w 2008r. (wzrost kosztów pracowniczych w Raiffeisen Bank o 18.358 tys. zł), a także wzrostu średniego wynagrodzenia oraz utworzenia rezerw na nagrody i niewykorzystane urlopy dla pracowników Raiffeisen-Leasing (wzrost kosztów pracowniczych o 9.293 tys. zł.).

Wzrost salda kosztów wynajmu i utrzymania budynków o 15.050 tys. zł oraz kosztów informatycznych i telekomunikacyjnych o 11.550 tys. zł wynikał głównie ze zwiększenia skali działalności Banku w 2008r.

Wzrost salda pozostałych kosztów rzeczowych o 30.169 tys. zł (do kwoty 99.893 tys. zł) spowodowany był głównie realokacjami, modernizacjami i otwieraniem nowych placówek Banku w ramach „Projektu Alfa” (wzrost o 14.654 tys. zł w 2008r.).

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Banku Polska S.A.
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

23. Ogólne koszty administracyjne (cd.)

Wskaźniki efektywności Grupy kształtowały się w badanym roku w sposób następujący:

	2008r. tys. zł	2007r. tys. zł
Ogólne koszty administracyjne	693.050	597.964
Średnioroczne zatrudnienie (w osobach)	2.929	2.606
Ogólne koszty administracyjne przypadające na 1 zatrudnionego	237	229
Zysk netto na 1 zatrudnionego	123	130

W badanym okresie wskaźnik ogólnych kosztów administracyjnych do przychodów (C/I) wyniósł 50,3% (55,1% w roku 2007r.). Oprócz poprawy efektywności działania, na wartość współczynnika wpływ miała zmiana prezentacyjna dokonana w sprawozdaniu finansowym za 2008 r. Ogólne koszty administracyjne zostały w nim pomniejszone o kwotę 19.900 tys. zł, którą zaprezentowano w ramach kosztów z tytułu prowizji i opłat. Gdyby koszty te były prezentowane zgodnie z ich rodzajem w ramach ogólnych kosztów administracyjnych, wówczas wskaźnik C/I wyniósłby 51,8% za 2008 r. i byłby niższy o 3,8 p.p. od wskaźnika za 2007 r.

24. Podatek dochodowy

Całkowite obciążenie podatkowe w badanym roku wyniosło:

	2008r. tys. zł	2007r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Podatek dochodowy bieżący	(166.751)	(91.337)	(75.414)	83
Korekty podatku dochodowego bieżącego dotyczące lat ubiegłych	4.104	7.435	(3.331)	(45)
Podatek odroczony	66.052	26.515	(39.537)	149
Całkowite obciążenie podatkowe	(96.595)	(57.387)	(39.208)	68

79% obciążenia podatkowego odniesionego do rachunku zysków i strat stanowiło obciążenie wyniku Banku (76% w 2007r).

Efektywna stopa opodatkowania wyniosła 21% w 2007r. i była wyższa w porównaniu do roku ubiegłego o 7 punktów procentowych. Po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego za 2007r., Bank dokonał korekty podatku dochodowego CIT. Korekta ta wynikała z zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów nakładów poniesionych na wdrożenie nowej wersji systemu Globus („T-24”). Z rachunkowego punktu widzenia, nakłady te zostały aktywowane na wartości niematerialne, a z podatkowego traktowane są jako koszty uzyskania przychodów.

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Banku Polska S.A.
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

24. Podatek dochodowy (cd.)

(a) Podatek dochodowy bieżący

W bieżącym roku obrotowym podatek dochodowy kalkulowany był według stawki 19% w oparciu o zysk brutto ustalony na podstawie przepisów MSSF zatwierdzonych przez UE, skorygowany o przychody nie podlegające opodatkowaniu i koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodu.

Podatek dochodowy bieżący za dany rok obrotowy stanowi sumę podatku dochodowego bieżącego kalkulowanego przez jednostki wchodzące w skład Grupy (w tym Bank: 157.293 tys. zł oraz jednostki zależne 9.458 tys. zł).

	2008r. tys. zł	2007r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Zysk brutto	457.311	396.098	61.213	15
Podatek dochodowy bieżący według krajowej stawki podatku od zysku brutto (19%)	86.889	75.259	11.630	15
Korekty podatku dochodowego bieżącego dotyczące lat ubiegłych	(4.104)	(7.435)	3.331	(45)
Nakłady na ulepszenia wartości niematerialnych uznane jako KUP w latach poprzednich	3.327	-	3.327	-
Odpisy aktualizujące niestanowiące KUP	5.444	-	5.444	-
Amortyzacja samochodów osobowych o wartości pow. 20 tys. EUR	(116)	6.675	(6.791)	(102)
Ubezpieczenie samochodów osobowych o wartości pow. 20 tys. EUR	1.685	1.020	665	65
Koszty reprezentacji	898	934	(36)	(4)
PFRON	483	395	88	22
Pozostałe	6.649	4.356	2.293	53
Wpływ na podatek kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów	18.370	13.380	4.990	37
Rozwiązanie rezerwy na sprawę sporną	(4.560)	-	(4.560)	
Wynik zrealizowany na instrumentach finansowych	-	(23.142)	23.142	(100)
Przychody ze sprzedaży wierzytelności	-	(393)	393	(100)
Pozostałe	-	(282)	282	(100)
Wpływ na podatek przychodów nie podlegających opodatkowaniu	(4.560)	(23.817)	19.257	(81)
Całkowite obciążenie podatkowe	96.595	57.387	39.208	68

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Banku Polska S.A.
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

24. Podatek dochodowy

(b) Podatek dochodowy odroczony (cd.)

Zmiana podatku odroczonego netto w bilansie różni się od kwoty obciążenia podatkiem odroczonym w rachunku zysków i strat o kwotę 35 tys. zł, co wynika z faktu ujęcia spółki Raiffeisen Insurance Agency Sp z o.o. w konsolidacji w 2008 r. po raz pierwszy.

W związku z wystąpieniem nadwyżki różnic ujemnych nad dodatnimi Grupa na koniec 2008r. rozpoznała aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w kwocie 249.343 tys. zł, z czego 88.199 tys. zł stanowiło aktywa Banku, natomiast 161.062 tys. zł – aktywa Raiffeisen-Leasing Polska S.A. i 82 tys. zł – aktywa Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o.

25. Uzgodnienie wyniku finansowego netto skonsolidowanych spółek ze skonsolidowanym wynikiem netto Grupy

Poniżej przedstawiono uzgodnienie zysku netto konsolidowanych spółek ze skonsolidowanym wynikiem finansowym netto Grupy na dzień bilansowy:

	<u>2008 r.</u> tys. zł	<u>2007 r.</u> tys. zł
Zysk netto:		
- Raiffeisen Bank Polska S.A.	315.231	300.616
- Raiffeisen-Leasing Polska S.A.	39.167	43.848
- Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o.	13.641	-
Razem zysk netto według sprawozdań finansowych skonsolidowanych spółek	368.039	344.464
Eliminacja udziału w zyskach netto jednostek zależnych	(7.323)	(5.753)
Zysk netto Grupy Kapitałowej	360.716	338.711

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Banku Polska S.A.
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

26. Pozycje pozabilansowe

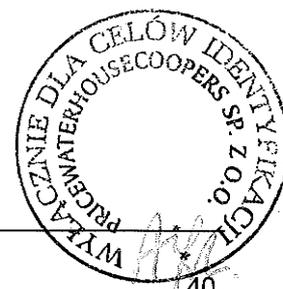
Na dzień bilansowy wartość pozycji pozabilansowych wzrosła w stosunku do salda na koniec poprzedniego roku o 1.348.371 tys. zł (tj. o 24%). 96% salda dotyczyło Banku (na 31 grudnia 2007r. – 93%).

	<u>31.12.2008r.</u> tys. zł	<u>31.12.2007r.</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> (%)
Gwarancje bankowe	1.411.221	1.104.277	306.944	28
Akredytywy i akcepty bankowe	121.384	162.883	(41.499)	(25)
Zobowiązania do udzielenia kredytu z pierwotnym terminem zapadalności:				
- do 1 roku	1.728.350	978.922	749.428	77
- powyżej 1 roku	3.550.639	3.227.045	323.594	10
Razem zobowiązania do udzielenia kredytu z pierwotnym terminem zapadalności	5.278.989	4.205.967	1.073.022	26
Inne zobowiązania pozabilansowe	60.845	50.941	9.904	19
Razem	<u>6.872.439</u>	<u>5.524.068</u>	<u>1.348.371</u>	24

Gwarancje bankowe wykazane w ramach pozycji pozabilansowych stanowią maksymalną ekspozycję na ryzyko. Ich wycena, zgodnie z MSR39, jest dokonana w bilansie (komentarz 14).

Na dzień 31 grudnia 2008r. najistotniejszą pozycję stanowiły zobowiązania do udzielenia kredytu (77% wartości salda).

W ramach innych zobowiązań pozabilansowych Grupa posiadała zobowiązania do złożenia depozytów z datą przyszłą.

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Banku Polska S.A.
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

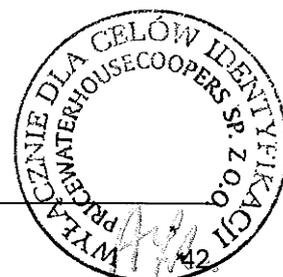
V. Stwierdzenia niezależnego biegłego rewidenta

- (a) Zarząd Jednostki dominującej przedstawił w toku badania żądane informacje, wyjaśnienia i oświadczenia oraz przedłożył oświadczenie o kompletnym ujęciu danych w dokumentacji konsolidacyjnej oraz wykazaniu wszelkich zobowiązań warunkowych, a także poinformował o istotnych zdarzeniach, które nastąpiły po dniu bilansowym do dnia złożenia oświadczenia.
- (b) Zakres badania nie był ograniczony.
- (c) Dokumentacja konsolidacyjna była kompletna i poprawna, a sposób jej przechowywania zapewnia właściwą ochronę.
- (d) We wszystkich istotnych aspektach określone przez kierownika jednostki dominującej zasady rachunkowości oraz wykazywanie danych były zgodne z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską. Została zachowana ciągłość stosowanych zasad i metod w stosunku do roku ubiegłego.
- (e) We wszystkich istotnych aspektach konsolidacja kapitałów oraz ustalenie udziałów mniejszości zostały przeprowadzone prawidłowo.
- (f) Wyłączenia wzajemnych rozrachunków (należności i zobowiązań) oraz obrotów wewnętrznych (przychodów i kosztów) jednostek objętych konsolidacją zostały dokonane we wszystkich istotnych aspektach zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską.
- (g) Wyłączenia wyników nie zrealizowanych przez jednostki objęte konsolidacją, zawartych w wartości aktywów oraz z tytułu dywidend zostały dokonane we wszystkich istotnych aspektach zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską.
- (h) Informacja dodatkowa przedstawia wszystkie istotne informacje określone przez MSSF zatwierdzone przez Unię Europejską.
- (i) Sprawozdanie z działalności Grupy uwzględnia zagadnienia wymagane przez Ustawę o rachunkowości. Informacje finansowe w nim zawarte są zgodne z informacjami przedstawionymi w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.
- (j) Podczas badania nie stwierdzono żadnych istotnych przypadków naruszenia prawa wpływające na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, a także żadnych istotnych naruszeń statutu Jednostki dominującej.
- (k) Wysokość wskaźników istotności została określona przez nas na etapie planowania. Poziomy istotności określają granice, do których ujawnione uchybienia mogą bez szkody dla jakości sprawozdania finansowego i prawidłowości stanowiących podstawę ksiąg rachunkowych, nie być korygowane, gdyż zaniechanie takich korekt nie spowoduje wprowadzenia w błąd czytelnika sprawozdania finansowego. Istotność wyraża cechy ilościowe, jak i jakościowe badanych pozycji i dlatego też różni się ona w stosunku do różnych pozycji bilansu i rachunku zysków i strat. Ze względu na złożoność i liczbę przyjętych przy badaniu wskaźników istotności zawarte są one w dokumentacji z badania.

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Banku Polska S.A.
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.

V. Stwierdzenia niezależnego biegłego rewidenta (cd.)

- (l) Całkowity wymóg regulacyjny wraz z wymogiem na ryzyko nadmiernych zaangażowań kapitałowych liczony na bazie skonsolidowanej wyniósł na dzień bilansowy 1.950.374 tys. zł. Współczynnik wypłacalności liczony na bazie skonsolidowanej na dzień 31 grudnia 2008r. wyniósł 9,96%. Na dzień bilansowy Grupa stosowała się do obowiązujących norm ostrożnościowych we wszystkich istotnych aspektach.
- (m) Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok poprzedzający zostało zbadane przez PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. Biegły rewident wydał opinię bez zastrzeżeń.
- (n) Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2007r. zostało zatwierdzone uchwałą nr 1 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Jednostki dominującej dnia 23 czerwca 2008r. oraz złożone w Krajowym Rejestrze Sądowym w Warszawie w dniu 7 lipca 2008r. i ogłoszone w Monitorze Polskim B numer 1986 w dniu 10 grudnia 2008r.

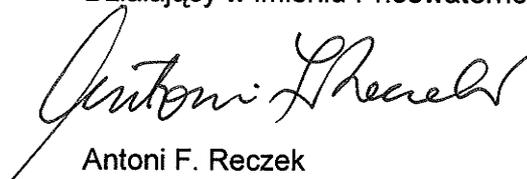
VI. Informacje i uwagi końcowe

Niniejszy raport został sporządzony w związku z badaniem skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A., w której jednostką dominującą jest Raiffeisen Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie przy ulicy Pięknej 20. Badaniu podlegało skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmujące:

- (a) skonsolidowany bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2008r., który po stronie aktywów oraz kapitału własnego i zobowiązań wykazuje sumę 29.525.813 tys. zł;
- (b) skonsolidowany rachunek zysków i strat za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008r. wykazujący zysk netto w kwocie 360.716 tys. zł;
- (c) skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008r. wykazujące zwiększenie kapitału własnego o kwotę 808.110 tys. zł;
- (d) skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008r. wykazujący wpływy pieniężne netto w kwocie 335.320 tys. zł;
- (e) informację dodatkową o przyjętych zasadach rachunkowości oraz inne informacje objaśniające.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało podpisane przez Zarząd Jednostki dominującej dnia 13 marca 2009r. Raport powinien być odczytywany wraz z opinią niezależnego biegłego rewidenta dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej Raiffeisen Bank Polska S.A. z dnia 13 marca 2009r. dotyczącą wyżej opisanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Opinia o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wyraża ogólny wniosek wynikający z przeprowadzonego badania. Wniosek ten nie stanowi sumy ocen wyników badania poszczególnych pozycji skonsolidowanego sprawozdania bądź zagadnień, ale zakłada nadanie poszczególnym ustaleniom odpowiedniej wagi (istotności), uwzględniającej wpływ stwierdzonych faktów na rzetelność i prawidłowość skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Działający w imieniu PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. i przeprowadzający badanie:

Antoni F. Reczek
Prezes Zarządu
Biegły Rewident
Numer ewidencyjny 90011/503

Spółka wpisana na listę podmiotów
uprawnionych do badania sprawozdań
finansowych pod numerem 144

Warszawa, 13 marca 2009r.

